

Vedtak

Dato: 26.05.2025
Mottaker: Offentlighet

V2025-1

Offentlig versjon
Unntatt offentlighet jfr
Offl § 13, fvl. § 13.1.2

Saksansvarlig: Hanne Lilja Falkanger
Saksbehandler: Johannes Hjartlie

2025/0036-212

Vedtak V2025-1 – Offentlig versjon - Schlumberger Limited - ChampionX Corporation - konkurranse-loven § 16 - inngrep mot foretakssammenslutning - vilkår

Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	Sakens bakgrunn	4
1.2	Konkurransetilsynets saksbehandling.....	4
1.3	Fristberegning.....	4
2	Partene i saken	5
2.1	SLB	5
2.2	CHX	5
3	Rettslig utgangspunkt	6
3.1	Melding av foretakssammenslutninger.....	6
3.2	Forholdet til konkurranse-reglene i EU og EØS.....	6
3.3	Vilkårene for inngrep	6
3.3.1	Generelt	6
3.3.2	Foretakssammenslutning.....	6
3.3.3	Konkurransebegrensningskriteriet – i betydelig grad hindre effektiv konkurranse	7
3.3.4	Nærmere om Konkurransetilsynets bevisvurdering.....	7
4	Markedene for kvartstransdusere, diamantlagre, retningsboring og permanent brønnovervåking	7
4.1	Innledning.....	7
4.2	Kundene	8
4.3	Utbygging av felt på norsk sokkel.....	8
4.4	Regulering.....	11
4.5	Markedet for kvartstransdusere	13
4.5.1	Transdusere	13
4.5.2	Aktører som tilbyr transdusere med kvartstrykksensorer til retningsboring og permanent brønnovervåking	15
4.5.3	Aktører som etterspør transdusere med kvartstrykksensorer til retningsboring og permanent brønnovervåking	15

4.6	<i>Markedet for diamantlagre</i>	15
4.6.1	Lagre	15
4.6.2	Aktører som tilbyr diamantlagre til retningsboring	16
4.6.3	Aktører som etterspør diamantlagre til retningsboring	16
4.7	<i>Markedet for retningsboring</i>	17
4.7.1	Trykk- og temperaturmålinger i retningsboring	18
4.7.2	Diamantlagre i retningsboring	19
4.7.3	Aktører som tilbyr retningsboring på norsk sokkel.....	19
4.7.4	Anskaffelsesprosesser for retningsboring.....	21
4.8	<i>Markedet for permanent brønnovervåking</i>	21
4.8.1	Permanente nedihullsmålere	21
4.8.2	Aktører som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel	22
5	Markedsavgrensning	23
5.1	<i>Innledning</i>	23
5.2	<i>Transdusere med kvartstrykksensorer</i>	24
5.2.1	Produktmarkedsavgrensning	24
5.2.2	Geografisk markedsavgrensning	30
5.3	<i>Diamantlagre</i>	30
5.3.1	Produktmarkedsavgrensning	30
5.3.2	Geografisk markedsavgrensning	35
5.4	<i>Retningsboring</i>	35
5.4.1	Produktmarkedsavgrensning	35
5.4.2	Geografisk markedsavgrensning	38
5.5	<i>Permanent brønnovervåking</i>	39
5.5.1	Produktmarkedsavgrensning	39
5.5.2	Geografisk markedsavgrensning	41
6	Alternativsituasjon	41
7	Konkurransanalyse	42
7.1	<i>Rettslig utgangspunkt</i>	42
7.2	<i>Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i markedet for retningsboring</i>	44
7.2.1	Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere	44
7.2.2	Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere	52
7.2.3	Virkninger på konkurransen i det norske markedet for retningsboring	58
7.2.4	Konklusjon	61
7.3	<i>Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i markedet for permanent brønnovervåking</i>	61
7.3.1	Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere	61
7.3.2	Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere	69
7.3.3	Virkninger på konkurransen i det norske markedet for permanent brønnovervåking	74
7.3.4	Konklusjon	76
7.4	<i>Innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i markedet for retningsboring</i>	77
7.4.1	Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre	77
7.4.2	Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre	86
7.4.3	Virkninger på konkurransen i det norske markedet for retningsboring	87
7.4.4	Konklusjon	89
7.5	<i>Konklusjon vertikale ikke-koordinerte virkninger</i>	90
8	Effektivitetsgevinster	90
8.1	<i>Konklusjon</i>	91
9	Avhjelpende tiltak	91

9.1	<i>Innledning</i>	91
9.2	<i>Beskrivelse og vurdering av forslag til avhjelpende tiltak</i>	92
9.2.1	Levering av Quartzdynes produkter og tjenester	92
9.2.2	Salg av US Synthetic	95
9.3	<i>Konklusjon</i>	100
10	Vedtak	100

1 Innledning

- (1) Konkurransetilsynet viser til melding om foretakssammenslutning mellom Schlumberger Limited ("SLB") og ChampionX Corporation ("CHX") mottatt 21. januar 2025 ("meldingen"), tilsynets varsel 25. februar 2025 om at inngrep mot foretakssammenslutningen kan bli aktuelt, samt partenes endelige forslag til avhjelpende tiltak 23. mai 2025. Det vises også til øvrig skriftlig korrespondanse og annen kontakt i forbindelse med foretakssammenslutningen.
- (2) Konkurransetilsynet har kommet til at foretakssammenslutningen mellom SLB og CHX i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedene for permanent brønnovervåking og retningsboring på norsk sokkel, jf. konkurranseloven § 16 første ledd.
- (3) Partene har fremsatt forslag til avhjelpende tiltak. Konkurransetilsynet har funnet at de avhjelpende tiltakene vil avbøte de konkurransebegrensende virkningene som foretakssammenslutningen kan føre til.
- (4) Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn fattet vedtak om inngrep hvor foretakssammenslutningen tillates på vilkår, jf. konkurranseloven § 16 annet ledd, jf. § 20 fjerde ledd.¹

1.1 Sakens bakgrunn

- (5) Saken gjelder SLB sitt erverv av enekontroll i CHX, heretter omtalt i fellesskap som "partene".²
- (6) Transaksjonen gjennomføres i henhold til aksjekjøpsavtale 2. april 2024, ved at SLB erverver 100 prosent av aksjene i CHX gjennom en fusjon med oppgjør i vederlagsaksjer.³

1.2 Konkurransetilsynets saksbehandling

- (7) Konkurransetilsynet har i anledning saken innhentet informasjon fra partene, kunder og andre aktører som tilbyr produkter og tjenester i de berørte markedene, samt fra Sakkeldirektoratet og Offshore Norge.
- (8) Partene har ut over meldingen besvart flere pålegg fra Konkurransetilsynet om å gi opplysninger, samt på eget initiativ gitt ytterligere informasjon til tilsynet. Videre har det blitt avholdt møter med partene og/eller partenes advokater 27. september, 15. oktober, 25. oktober, 31. oktober, 8. november, 11. november, 15. november, 11. desember og 20. desember 2024, samt 7. januar, 22. januar, 29. januar, 13. februar, 20. februar, 24. februar, 11. mars, 27. mars, 2. april, 24. april, 7. mai, 20. mai og 22. mai 2025.
- (9) Partene har fremsatt forslag til avhjelpende tiltak 2. mai 2025.⁴ Revidert forslag til avhjelpende tiltak ble deretter fremsatt 8. mai 2025⁵, 13. mai 2025⁶ og 21. mai 2025⁷. Endelig forslag til avhjelpende tiltak ble fremsatt 23. mai 2025 ("forslaget").⁸ Forslaget om avhjelpende tiltak av 13. mai ble sendt på høring 14. mai 2025.⁹ Konkurransetilsynet har foretatt en nærmere vurdering av det foreslåtte avhjelpende tiltaket i kapittel 9.

1.3 Fristberegning

- (10) Konkurransetilsynet mottok melding om foretakssammenslutningen 21. januar 2025. Varsel om at inngrep kunne bli aktuelt ble rettidig oversendt partene 25. februar 2025, jf. konkurranseloven § 20 annet ledd første punktum.

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

² Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

³ Meldingen, side 3.

⁴ Brev fra SLB 2. mai 2025.

⁵ Brev fra SLB 8. mai 2025.

⁶ Brev fra SLB 13. mai 2025.

⁷ Brev fra SLB 21. mai 2025. Partene fremsatte to forslag til avhjelpende tiltak 21. mai 2025.

⁸ Brev fra SLB 23. mai 2025.

⁹ Høringsbrev av 14. mai 2025 sendt til Halliburton, Weatherford, Baker Hughes og Metrol.

- (11) I henhold til konkurranseloven § 20 fjerde ledd første punktum må Konkurransetilsynet snarest mulig, og senest innen 70 virkedager fra meldingen ble mottatt, fatte vedtak som stadfester fremsatt forslag til avhjelpende tiltak fra melder, eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak. Dersom det fremsettes nytt eller revidert forslag til avhjelpende tiltak senere enn 55 virkedager fra meldingen er mottatt, forlenges tilsynets frist etter første punktum tilsvarende, likevel slik at fristen ikke kan overskride 85 virkedager fra meldingen er mottatt, jf. konkurranseloven § 20 fjerde ledd andre punktum.
- (12) Partene fremla forslag til avhjelpende tiltak første gang 2. mai 2025, samt reviderte forslag 8. mai 2025, 13. mai 2025 og 21. mai 2025, før endelig forslag til avhjelpende tiltak ble fremsatt 23. mai 2025. Konkurransetilsynets frist for å fatte vedtak som stadfester fremsatt forslag om avhjelpende tiltak, eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak ble derfor forlenget med 15 virkedager, jf. konkurranseloven § 20 fjerde ledd.
- (13) Frist for å fatte vedtak som stadfester fremsatt forslag om avhjelpende tiltak er med dette 26. mai 2025. Dette vedtaket er således truffet rettidig.

2 Partene i saken

2.1 SLB

- (14) SLB er et globalt teknologiselskap innenfor energisektoren. SLB organiserer sin virksomhet globalt i fire kjernevirksomhetsområder, herunder produksjonssystemer, brønnkonstruksjon, reservoarytelse, samt digital og integrasjon.¹⁰
- (15) SLB har hovedkontorer i Paris, Houston, London, og Haag. Selskapets ordinære aksjer omsettes offentlig på New York Stock Exchange.¹¹
- (16) SLB omsatte for ca. 348,6 milliarder kroner globalt i 2023. SLBs norske omsetning utgjorde omtrent [REDACTED] kroner i 2023.¹²
- (17) SLBs virksomhet i Norge utøves gjennom Schlumberger Norge AS. Schlumberger Norge AS har kontorer, drift, baser og laboratorier i Stavanger, Oslo, Bergen, Kristiansand, Gjøvik og Trondheim, samt forsyningsbaser langs kysten.¹³ Schlumberger Norge AS er oppført med 1 988 ansatte.¹⁴

2.2 CHX

- (18) CHX er en global leverandør av kjemiske løsninger, kunstige løftesystemer og utstyr og teknologi til bruk i boreoperasjoner og produksjon av olje og gass. Globalt er CHX organisert i fire kjernevirksomhetsområder. Disse er produksjonskjemikalier, reservoarkjemikalier, produksjons- og automatiseringsteknologier og boreteknologier.¹⁵
- (19) CHX har hovedkontor i The Woodlands, Texas. Ingen personer, verken juridiske eller fysiske, har i dag enekontroll eller felleskontroll over CHX. Selskapets ordinære aksjer er børsnotert på Nasdaq Global Select Market.¹⁶
- (20) I 2023 omsatte CHX for ca. [REDACTED] kroner globalt.¹⁷ CHXs omsetning i Norge var ca. 419 millioner kroner i 2023.¹⁸

¹⁰ Meldingen, side 6-7.

¹¹ Meldingen, side 6.

¹² Meldingen, side 6.

¹³ Meldingen, side 7.

¹⁴ <https://www.proff.no/selskap/schlumberger/stavanger/olje-og-gass/IG0JBLA0VFQ>. Lesedato: 28. april 2025.

¹⁵ Meldingen, side 4-5.

¹⁶ Meldingen, side 3-4.

¹⁷ Meldingen, side 4.

¹⁸ [Nalco Norge AS - Org.nr. 937 781 075 - Sandnes - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 19. mai 2025.

- (21) CHX' virksomhet i Norge utøves primært gjennom ChampionX Norge AS. ChampionX Norge AS har kontor og driftsbasis i Sandnes.¹⁹ ChampionX Norge AS er oppført med 24 ansatte.²⁰

3 Rettslig utgangspunkt

3.1 Melding av foretakssammenslutninger

- (22) Etter konkurranseloven § 18 første ledd skal partene i en fusjon etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav a, eller den eller de som samlet eller hver for seg varig overtar kontroll etter § 17 første ledd bokstav b, informere Konkurransetilsynet om foretakssammenslutningen ved en melding. Plikten til å melde en foretakssammenslutning etter konkurranseloven § 18 første ledd gjelder likevel ikke dersom de involverte foretakene har en samlet årlig omsetning i Norge under en milliard kroner, eller dersom bare ett av de involverte foretakene har en årlig omsetning i Norge over 100 millioner kroner, jf. konkurranseloven § 18 andre ledd. Dette er ikke tilfellet i denne saken.
- (23) Konkurransetilsynet mottok melding om foretakssammenslutningen 21. januar 2025. Tilsynet har derfor kompetanse til å behandle saken.

3.2 Forholdet til konkurransereglene i EU og EØS

- (24) EØS-avtalen artikkel 57 fastsetter regler for kompetansefordeling mellom Europakommisjonen (Kommisjonen), EFTAs overvåkningsorgan og nasjonale konkurransemyndigheter. Konkurransetilsynet har bare kompetanse til å føre tilsyn med foretakssammenslutninger som ikke er av EU- eller EFTA-dimensjon. Hvorvidt en foretakssammenslutning har EU- eller EFTA-dimensjon, avhenger av om de berørte foretak har en omsetning som overstiger terskelverdiene i artikkel 1 nr. 2 eller nr. 3 i rådsforordning 139/2004/EF (fusjonsforordningen) i henholdsvis EU eller EØS EFTA-statene, jf. §§ 12 og 13 i forskrift av 21. desember 2011 om gjennomføring av konkurransereglene i EØS-avtalen mv.
- (25) Terskelverdiene for at foretakssammenslutningen skal kunne regnes for å ha EU- eller EFTA-dimensjon er ikke oppfylt i denne saken.

3.3 Vilåårene for inngrep

3.3.1 Generelt

- (26) Etter konkurranseloven § 16 første ledd skal Konkurransetilsynet forby en foretakssammenslutning dersom tilsynet finner at den i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes.
- (27) Dersom Konkurransetilsynet finner at avhjelpende tiltak foreslått av melderne vil avbøte de konkurransebegrensende virkningene som foretakssammenslutningen kan føre til, skal tilsynet fatte vedtak om inngrep hvor foretakssammenslutningen tillates på disse vilkår, jf. konkurranseloven § 16 annet ledd. Bestemmelsen innebærer en redusert utredningsplikt for tilsynet der vedtak fattes etter denne bestemmelsen.

3.3.2 Foretakssammenslutning

- (28) For at Konkurransetilsynet skal kunne gripe inn mot ervervet, må det foreligge en foretakssammenslutning, jf. konkurranseloven § 17. Etter § 17 første ledd bokstav b foreligger det en foretakssammenslutning dersom ett eller flere foretak, direkte eller indirekte, helt eller delvis, varig overtar kontrollen over ett eller flere andre foretak.
- (29) I henhold til avtale inngått 2. april 2024 vil SLB erverve 100 prosent av aksjene i CHX gjennom en fusjon med oppgjør i vederlagsaksjer. SLB vil slik på varig grunnlag oppnå enekontroll over CHX.

¹⁹ Meldingen, side 5.

²⁰ <https://www.proff.no/selskap/nalco-norge-as/sandnes/grossister/IFIBWIB10NS>. Lesedato: 28. april 2025.

- (30) Det foreligger dermed en foretakssammenslutning i konkurranselovens forstand, jf. konkurranseloven § 16, jf. § 17.

3.3.3 Konkurransbegrensningskriteriet – i betydelig grad hindre effektiv konkurranse

- (31) Konkurransetilsynet skal forby en foretakssammenslutning som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes, jf. konkurranseloven § 16 første ledd.²¹
- (32) Dersom en foretakssammenslutning i utgangspunktet medfører en slik betydelig negativ effekt på konkurransen, kan det likevel foreligge omstendigheter som kan motvirke de negative effektene. For eksempel vil kjøpermakt og/eller potensiell konkurranse kunne begrense de fusjonerende virksomhetenes mulighet og insentiv til å utøve økt markedsrett som følge av foretakssammenslutningen. Enkelte foretakssammenslutninger kan også medføre effektivitetsgevinster som vil oppveie et eventuelt tap kundene påføres ved redusert konkurranse. Der slike effektivitetsgevinster kommer kundene til gode og dette kan dokumenteres, vil ervervet ikke kunne anses å hindre effektiv konkurranse i betydelig grad.²²
- (33) Spørsmålet om foretakssammenslutningen i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse behandles i kapittel 7 nedenfor.

3.3.4 Nærmere om Konkurransetilsynets bevisvurdering

- (34) Beviskravet for at en foretakssammenslutning i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, er alminnelig sannsynlighetsovervekt.²³
- (35) Bevistemaet ved vurdering av foretakssammenslutninger gjelder forhold som ligger inn i fremtiden, og de prognoser som nyttes til å underbygge transaksjonens konkurransekadelige effekter må være forsvarlige på det tidspunkt de ble foretatt. Dokumenter som benyttes som bevis skal tolkes i lys av sitt formål og kontekst.²⁴
- (36) Konkurransetilsynet har grundig gjennomgått og analysert den informasjon som har dannet grunnlaget for tilsynets vurderinger og konklusjoner. Uttalelser fra blant annet kunder og konkurrenter samt partenes interne dokumenter er tolket i lys av deres formål og vurdert i sin sammenheng. Det er foretatt en konkret vurdering av de ulike dokumentenes bevisverdi, og vurderingene og konklusjonene i saken er basert på et samlet bevisbilde. Den nærmere vurdering av de enkelte bevis og hvordan disse vektlegges, fremgår av tilsynets konkrete vurderinger i dette vedtaket.

4 Markedene for kvartstransdusere, diamantlagre, retningsboring og permanent brønnovervåking

4.1 Innledning

- (37) CHX tilbyr kvartstransdusere gjennom sin Quartzdyne-virksomhet.²⁵ SLB og andre oljeserviceselskaper benytter kvartstransdusere som innsatsfaktor i sin virksomhet knyttet til retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel.²⁶

²¹ Prop. 37 L (2015-2016) kapittel 7.2, jf. NOU 2012: 7 kapittel 8 og rådsforordning (EF) nr. 139/2004 (fusjonsforordningen) artikkel 2 nr. 3.

²² Prop. 37 L (2015-2016) kapittel 7.2, jf. NOU 2012: 7 kapittel 8 og rådsforordning (EF) nr. 139/2004 (fusjonsforordningen) artikkel 2 nr. 1 b), jf. nr. 2, jf. fortalen avsnitt 29 og Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger 2004/C 31/03, avsnitt 76 ff.

²³ Høyesteretts dom av 16. februar 2023 (HR-2023-299-A) i sak nr. 22-076582SIV-HRET om Schibsted ASA sitt erverv av Nettbil AS, avsnitt 67.

²⁴ Høyesteretts dom av 16. februar 2023 (HR-2023-299-A) i sak nr. 22-076582SIV-HRET om Schibsted ASA sitt erverv av Nettbil AS, avsnitt 68 flg. Se også Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet C/2024/1645, avsnitt 77-78.

²⁵ Meldingen, avsnitt 335.

²⁶ Meldingen, avsnitt 223, brev fra SLB 13. mars 2025, svar på spørsmål 3 og brev fra Halliburton 26. februar 2025 side 2.

- (38) Videre tilbyr CHX, gjennom sitt datterselskap US Synthetic, diamantlagre.²⁷ SLB og andre oljeserviceselskaper benytter diamantlagre som innsatsfaktor i sin virksomhet knyttet til retningsboring på norsk sokkel.²⁸
- (39) I kapittel 4.5-4.8 redegjøres det nærmere for de vertikalt berørte markedene i saken, henholdsvis markedene for kvartstransdusere, diamantlagre, retningsboring og permanent brønnovervåking. Først redegjøres det for enkelte fellestrekk for disse markedene i kapittel 4.2-4.4.

4.2 Kundene

- (40) Kundene som etterspør kvartstransdusere og diamantlagre er oljeserviceselskaper. Oljeserviceselskaper er selskaper som leverer produkter og tjenester til olje- og gassindustrien.²⁹ Noen av de største oljeserviceselskapene i verden og på norsk sokkel er SLB, Halliburton Co. (Halliburton), Baker Hughes Co. (Baker Hughes) og Weatherford International plc (Weatherford).
- (41) Kundene som etterspør retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel er olje- og gasselskaper som er operatører på felt med olje- og gassforekomster. Ved årsskiftet 2024/2025 var det totalt 25 aktive selskaper på sokkelen hvorav 17 var operatører.³⁰ Equinor er den største operatøren på norsk sokkel og står for rundt 70 prosent av produksjonen.³¹ Øvrige operatører på norsk sokkel er blant annet Aker BP ASA (Aker BP), Vår Energi ASA (Vår Energi)³², Harbour Energy Norge AS (Harbour), DNO Norge AS (DNO), OKEA ASA (Okea), ConocoPhillips Skandinavia AS (ConocoPhillips), A/S Norske Shell (Shell) og Repsol Norge AS (Repsol).³³ I det videre er disse kundene på norsk sokkel referert til som olje- og gasselskaper eller sluttkundene.

4.3 Utbygging av felt på norsk sokkel

- (42) Figur 1 viser hvordan havbunnsinstallasjoner på et felt på norsk sokkel kan bygges.

²⁷ Meldingen, avsnitt 40 og 226.

²⁸ Meldingen, vedlegg 12, side 3, [redacted] og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 3.

²⁹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/07071a2771b64a1da580abdd55ef791f/20221121-rystad-energy-internasjonalt-omsetning-fra-norske-oljeserviceselskaper-offentlig-rapport-2022-enderlig-rapport.pdf>, side 2. Lesedato: 30.04.2025.

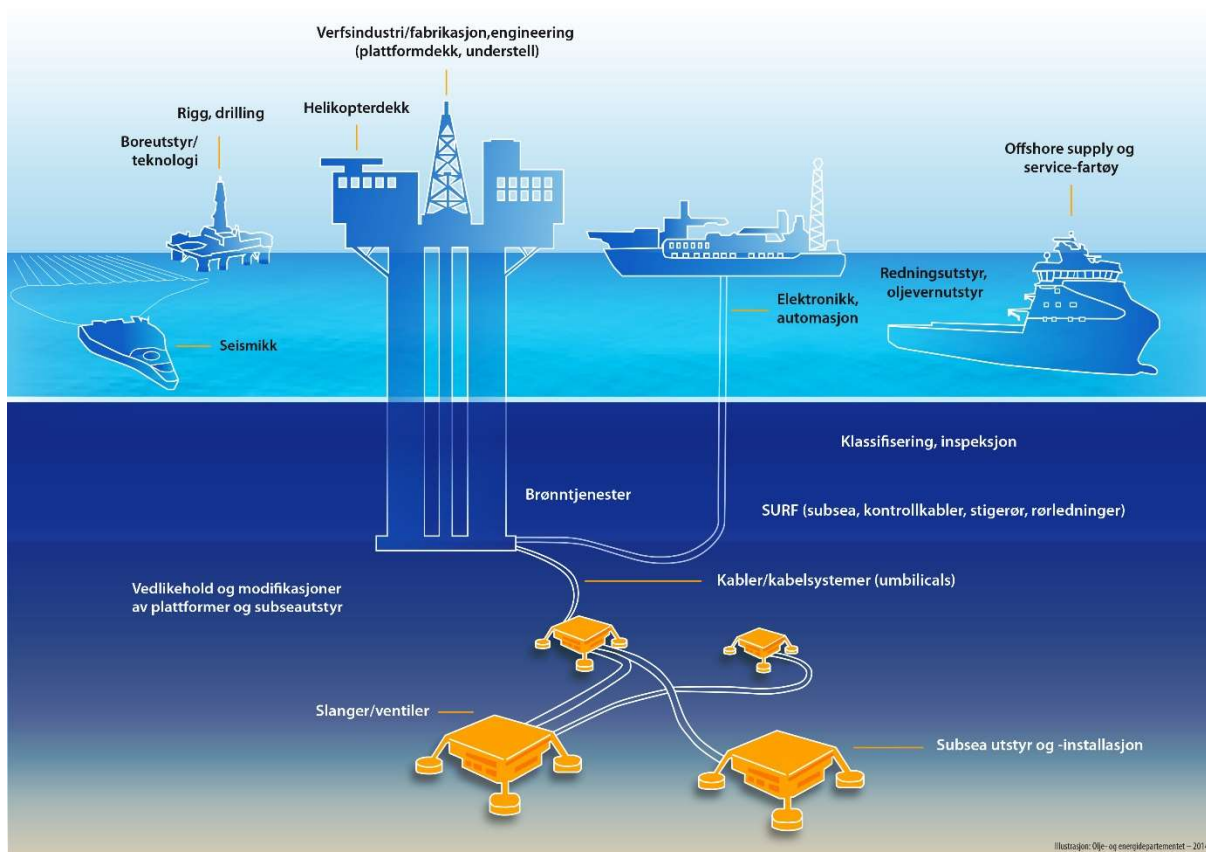
³⁰ [Selskap med utvinningstillatelse i Norge - Norskepetroleum.no](https://norskepetroleum.no). Lesedato: 6. februar 2025.

³¹ [Felt og plattformer - en oversikt - Equinor](https://equinor.no). Lesedato: 6. februar 2025.

³² Vår Energi kjøpte i 2023 opp Neptune Energy, se [Vår Energi kjøper Neptune Energys norske olje- og gassaktiviteter - akselererer vekst og verdiskapning på norsk sokkel](https://varenergi.no). Lesedato: 17. februar 2025.

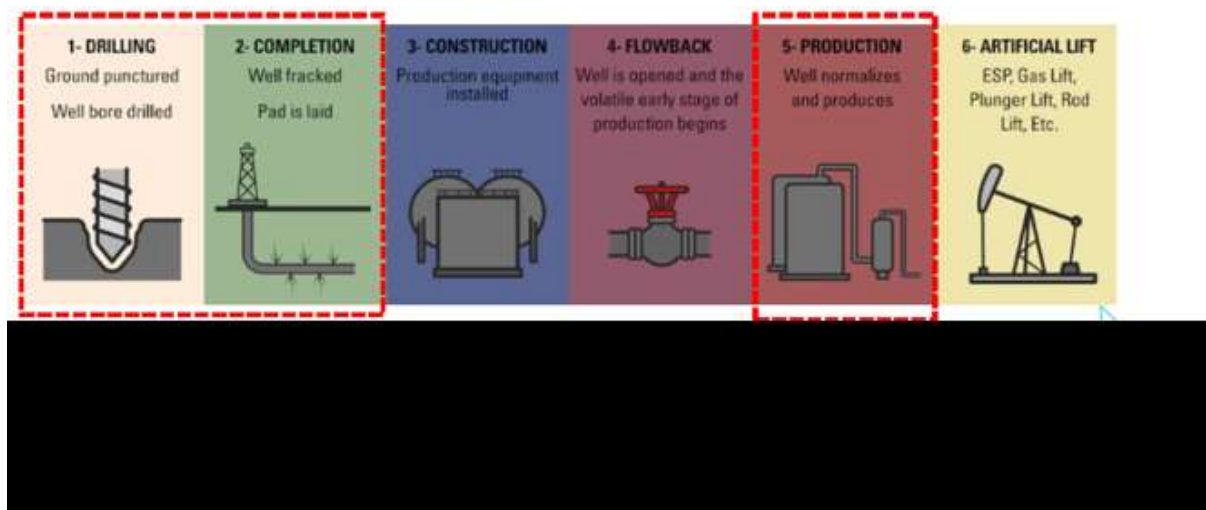
³³ [Selskap med utvinningstillatelse i Norge - Norskepetroleum.no](https://norskepetroleum.no). Lesedato: 6. februar 2025.

Figur 1 Skisse av et felt under utbygging og drift utarbeidet av Energidepartementet³⁴



(43) De ulike stadiene til en brønn er illustrert i Figur 2.

Figur 2 Ulike stadier for en brønn og tilhørende bruk av nedihulls trykkmålingsprodukter³⁵



(44) Som det fremgår av Figur 2, er boring første stadium for en brønn. Det bores utvinningsbrønner, som oftest med flyttbar borerigg og hvor riggleie og brønnservice er de viktigste kostnadselementene.³⁶ Boreriggen leies inn av et olje- og gasselskap, vanligvis av

³⁴ Hentet fra [OED illustrasjon 100714 - Norskpetroleum.no](https://oed.illustrasjon.100714-norskpetroleum.no). Lesedato: 4. april 2025.

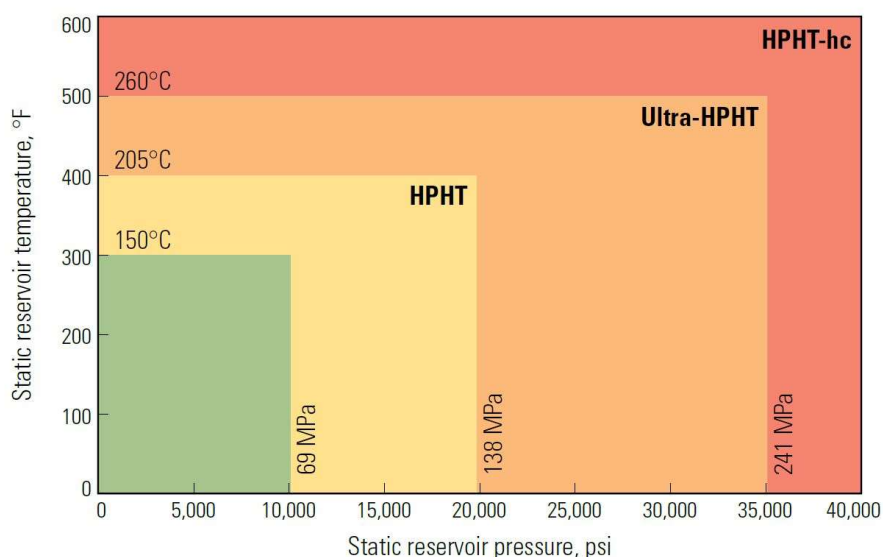
³⁵ Presentasjon fra møte med SLB 22. februar 2025, side 4.

³⁶ <https://www.sodir.no/aktuelt/publikasjoner/rapporter/ressursrapporter/ressursrapport-2017/utvinning-mye-a-ta-fatt-i-ta-bruk-teknologi/boring-utvbrønner/>. Lesedato: 14. februar 2025.

en operatør for rettighetshaverne med undersøkelses- eller utvinningstillatelse.³⁷ Selve boringen skjer normalt ved hjelp av en borekrone, som er festet i en lang hul borestreng.³⁸

- (45) Etter at boreprosessen er ferdig, foretas det brønnkomplettering for å gjøre brønnen klar for produksjon.³⁹ Både under boring, komplettering og produksjon brukes det ulike former for nedihulls måleutstyr.
- (46) Brønner med høyt trykk og høy temperatur omtales som HTHT-brønner. Det finnes også en kategori for ultra-HTHT-brønner, det vil si brønner med enda høyere trykk og temperatur.
- (47) Definisjonen av HTHT-brønner er ikke entydig.⁴⁰ Konkurransetilsynet vil i denne saken legge til grunn SLBs klassifikasjonssystem for HTHT-brønner og ultra-HTHT-brønner, jf. Figur 3.

Figur 3 SLBs HTHT-klassifikasjonssystem⁴¹



- (48) Det er en mindre andel av brønner på norsk sokkel som er HTHT- og ultra-HTHT-brønner, og det er særlig dype brønner som har høyt trykk og høy temperatur. Forholdet mellom brønnenes dybde under havoverflaten og temperatur er illustrert i Figur 4.

³⁷ Trond Sollund og Lars Ragnar Mysen, Kontraktsperioden i borekontrakter, Lov og Rett 2010, side 243-259 (på side 243).

³⁸ Knophs oversikt over Norges rett (2024), side 558.

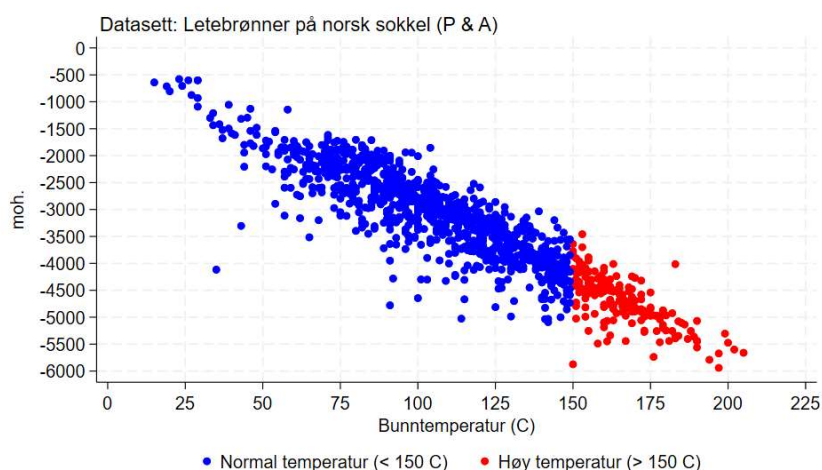
³⁹ <https://snl.no/petroleumsbr%C3%B8nn>. Lesedato: 14. februar 2025.

⁴⁰ Det varierer noe hvordan grensene for disse kategoriene angis, jf. meldingen, avsnitt 345 og fotnote 254, hvor det også fremkommer at det er noe variasjon rundt definisjoner hos ulike selskaper. For HTHT-brønner er kriteriene vanligvis knyttet til trykk over 690 bar/10 000 psi og temperatur over 150 grader Celsius. I noen tilfeller er dette oppgitt som alternative vilkår, mens det andre steder er oppgitt som kumulative vilkår.

Innretningsforskriften § 3 definerer HTHT-brønner slik: "Brønner som har et forventet innstengingstrykk større enn 69 MPa (690 bar), eller en temperatur høyere enn 150 °C." I Equinors standard [redacted]. I brev fra SLB 23. februar 2025, vedlegg 2, side 67 (på side 70) så er "High Pressure Hitgh Temperature Well Definition" definert som: "[...] max expected wellhead shut-in pressure higher than 690 bar and static temperature higher than 150 degrees C".

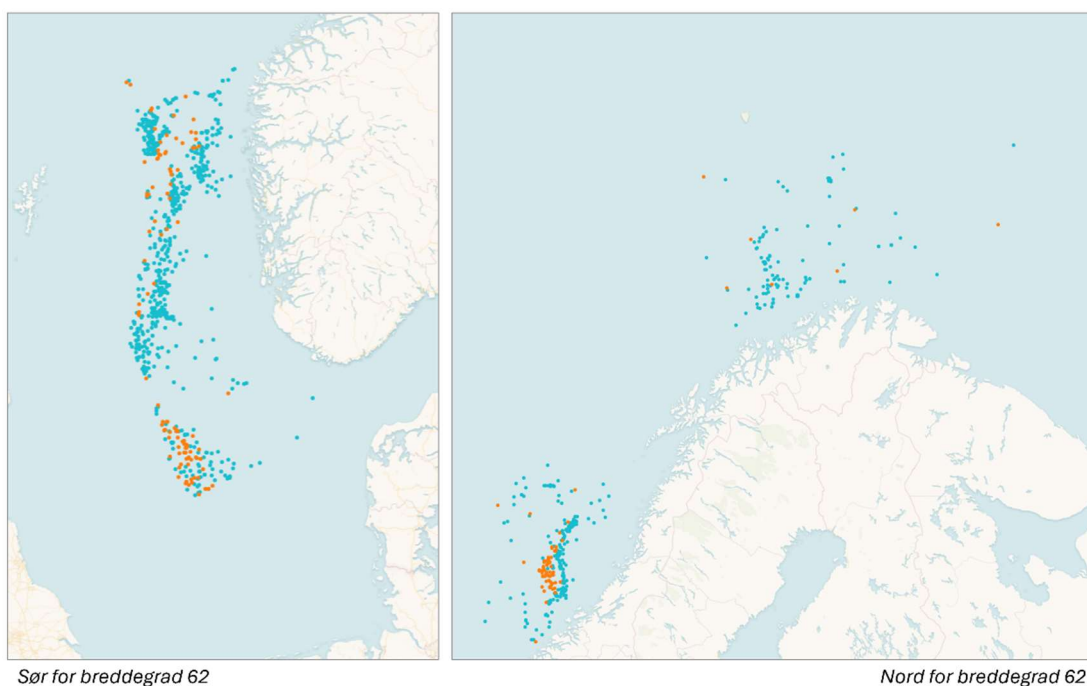
⁴¹ <https://www.slb.com/resource-library/oilfield-review/defining-series/defining-hpht> Lesedato: 2. april 2025

Figur 4 Temperatur i letebrønner på norsk sokkel etter vertikal dybde⁴²



- (49) Historisk er det boret HTHT-brønner i flere felt på norsk sokkel. Et kart over letebrønner boret på norsk sokkel er vist i Figur 5.

Figur 5 Kart over letebrønner boret på norsk sokkel der de oransje punktene er letebrønner med registrert bunnhulltemperatur over 150°C⁴³



4.4 Regulering

- (50) Det er kun aktører med konsesjon som kan drive petroleumsvirksomhet på norsk sokkel.⁴⁴ En utvinningstillatelse gir enerett til undersøkelse, leteboring og utvinning innen et

⁴² Konkurransetilsynet har utarbeidet figuren basert på data fra Sokkeldirektoratet, jf. brev fra Sokkeldirektoratet 7. mars 2025, vedlagt "20250306 wellbore_exploration_all.xlsx". Betegnelsen "moh" på den vertikale akse står for meter over havoverflaten (som her er negative tall).

⁴³ Konkurransetilsynet har utarbeidet kartet basert på data fra Sokkeldirektoratet, jf. brev fra Sokkeldirektoratet 7. mars 2025, vedlagt "20250306 wellbore_exploration_all". Dataene inneholder kun temperaturoidata, og ikke målt trykk. Følgelig kan antall HTHT-brønner være noe undervurdert. Kun letebrønner der bunnhulltemperatur fremgår av Sokkeldirektoratets offentlig tilgjengelige data, er inkludert i figuren.

⁴⁴ Petroleumsloven § 1-3.

avgrenset område.⁴⁵ Vilkårene for utbygging fastsettes gjennom en plan for utbygging og drift av petroleumsforekomster.⁴⁶ Konesjonssystemet består av en rekke tillatelser og godkjenninger med tilknyttede vilkår.⁴⁷

- (51) Søkeldirektoratet har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk sokkel og utøver forvaltningsmyndighet knyttet til undersøkelser etter og utvinning av petroleumsforekomster på sokkelen.⁴⁸ Havindustritilsynet fører tilsyn med regler om arbeidsmiljø, sikkerhet, beredskap og sikring i petroleumsvirksomheten.⁴⁹
- (52) Etter petroleumsloven § 9-1 gjelder et overordnet krav til et "høyt sikkerhetsnivå", som skal utvikles i takt med den teknologiske utviklingen. Ressursforskriften fastsetter at det skal registreres og sendes inn en rekke opplysninger, herunder prøver ved boring.⁵⁰ Søkeldirektoratet har utarbeidet en veileder til denne forskriften.⁵¹ Blant annet er det etter § 13 i forskriften krav til boreprogram, og § 18 stiller krav om daglig rapportering til Havindustritilsynet av bore- og brønnaktiviteter, i hele brønnens levetid.⁵²
- (53) Norsk Sokkels Konkurransesposisjon (NORSOK) har bakgrunn i et samarbeidsforum mellom representanter fra oljeselskapene, leverandørindustrien og myndighetene.⁵³ NORSOK har utarbeidet en rekke tekniske standarder,⁵⁴ der det gjerne angis krav til bestemte løsninger eller fremgangsmåter.⁵⁵ Det finnes også en rekke ISO-standarder for bruk i olje- og gassindustrien.⁵⁶

⁴⁵ Petroleumsloven § 3-3 (3). Monica Naime, Norske petroleumsutvinningstillatelser og internasjonalt statsansvar: sammenstøt mellom norsk rettskultur og folkerett, I: Berte-Elen Reinertsen Konow, Hans Fredrik Marthinussen og Knut Einar Skodvin (red.), Fakultetsbyggjar, vestlending og verdsborgar; Festskrift til Ernst Nordtveit 70 år [2023], side 441.

⁴⁶ Petroleumsloven § 4-2. Se nærmere Knophs oversikt over Norges rett (2024), side 562.

⁴⁷ Knophs oversikt over Norges rett (2024), side 561.

⁴⁸ [hovedinstruks-for-sokkeldirektoratet.pdf](#). Lesedato: 16. februar 2025.

⁴⁹ [hovedinstruks-for-havindustritilsynet.pdf](#). Lesedato: 16. februar 2025

⁵⁰ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-12-13-2004>.

⁵¹ Utgitt 1.1.2021 (revidert 29.1.2024).

⁵² <https://www.havtil.no/kontakt-oss/innrapportering-til-havtil/borerapportering-ddrs/>. Lesedato: 19.05.2025.

⁵³ Tor Wilhelm Seim, Tidsskrift for forretningsjus 1996 side 1-11.

⁵⁴ <https://standard.no/globalassets/fagomrader-sektorer/petroleum/norsok-standards-overview-2024-05.pdf>.

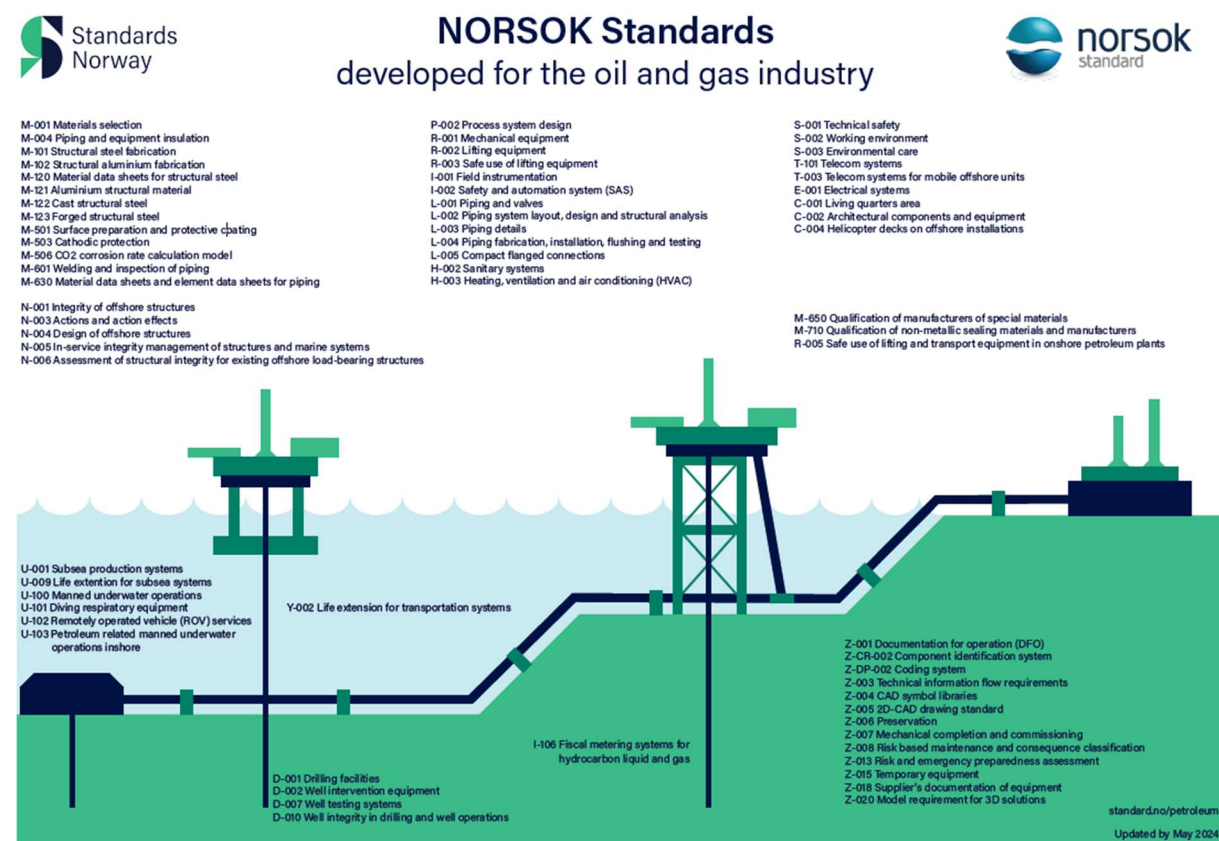
Lesedato: 16. februar 2025.

⁵⁵ Ivar Alvik i Karnov, merknad 1 til petroleumsloven § 9-1. Lesedato 31. mars 2025.

⁵⁶ https://standard.no/globalassets/fagomrader-sektorer/petroleum/standards-issued-april-2022_small.pdf.

Lesedato: 16. februar 2025.

Figur 6

Oversikt over NORSOK-standarder⁵⁷

- (54) Advanced Well Equipment Standards Group (AWES) er en organisasjon som er åpen blant annet for alle oljeselskaper, kompletteringsleverandører og utstyrsleverandører. AWES har 19 medlemmer, herunder Equinor, SLB, Halliburton og Baker Hughes.⁵⁸ AWES er et internasjonalt industrinettverk som har som formål å forbedre påliteligheten til brønnutstyr gjennom utvikling av publiserte bransjestandarder og anbefalte praksiser for kvalifisering av relevant kompletteringsutstyr.⁵⁹ AWES har blant annet utviklet anbefalt praksis for nedihullsinstrumenter og sensorer.⁶⁰

4.5 Markedet for kvartstransdusere

4.5.1 Transdusere

- (55) CHX tilbyr kvartstransdusere som SLB og andre oljeserviceselskaper bruker som innsatsfaktor i sitt tilbud av retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. avsnitt (37). Kvartstransdusere brukes blant annet til å måle trykk og temperatur.⁶¹
- (56) En transduser er en enhet som består av sensorer og kretser. En sensor er et instrument som avgir et signal som reaksjon på en bestemt fysisk påvirkning fra omgivelsene, og som kan brukes på oljefelt for å samle inn data om blant annet temperatur og trykk på ulike stadier av en brønn som under boring, komplettering og produksjon.⁶² En kvartstrykksensor endrer frekvens ved endringer i trykk, og transduseren har kretser som

⁵⁷ [NORSOK-plakat ny illustrasjon mai 2024 versjon 2 med tekst](#). Lesedato: 16. februar 2025

⁵⁸ <https://awes-group.com/current-members/>. Lesedato: 16. februar 2025.

⁵⁹ <https://awes-group.com/objectives/>. Lesedato: 22. april 2025.

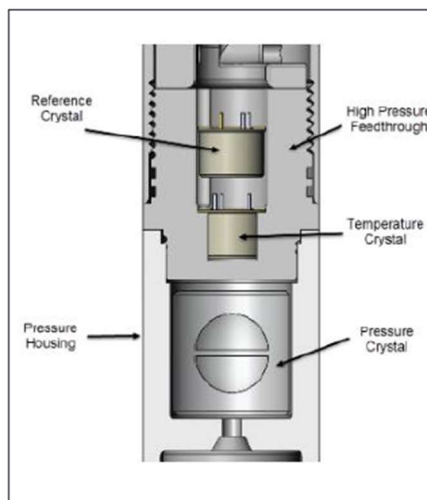
⁶⁰ AWES Recommended Practice for Qualification of Downhole Sensors, utdrag tilgjengelig på <https://awes-group.com/rp-documents/>. Lesedato: 31. mars 2025.

⁶¹ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 11, brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 25, Meldingen, vedlegg 14, side 6.

⁶² Meldingen, vedlegg 14, side 6. <https://snl.no/sensor-teknikk> Lesedato: 29. mars 2025.

omformer målingene fra sensorene til et elektrisk signal som kan leses av en datamaskin.⁶³ Et tverrsnitt av en kvartstransduser er illustrert i Figur 7.

Figur 7 Tverrsnitt av en kvartstransduser⁶⁴



- (57) Transdusere brukes særlig til å måle trykk og temperatur, men kan også måle andre forhold. Denne typen målinger er viktige blant annet for å optimalisere produksjon, redusere avbrudd og øke sikkerheten.⁶⁵
- (58) Transdusere kan bygges rundt sensorer av ulike materialer, herunder kvarts, silisium, safir,⁶⁶ keramikk og metall.⁶⁷ Sensorer utnytter ulike måleteknologier, som piezoresistiv, piezoelektrisk, belastningsbasert, MEMS, kapasitiv og fiberoptisk.⁶⁸ Et hovedskille er mellom elektriske løsninger og fiberoptiske.
- (59) Transdusere av ulike materialer og teknologier kan ha ulik kostnad, presisjon og evne til å operere under ulikt trykk og temperaturer.⁶⁹ Nøyaktighet, pålitelighet og stabilitet er viktige egenskaper. Oppløsning ("resolution") er en annen sentral egenskap.⁷⁰ Utstyr for trykk- og temperaturmålinger i brønnen må tåle å være eksponert innenfor forventet temperatur og trykk i området hvor det skal benyttes.⁷¹ Transdusere med kvartstrykksensorer er nøyaktige, stabile⁷² og egnet til spesielt utfordrende forhold som sjokk og vibrasjoner.⁷³
- (60) Nedihullsmålere med transdusere omtales gjerne som elektriske nedihullsmålere⁷⁴, ettersom transduseren omgjør målinger fra sensoren til elektrisk signal, jf. avsnitt (56). Et alternativ til elektriske nedihullsmålere er optiske fibre, som også kan måle trykk og temperatur, men der målingene formidles til overflaten ved hjelp av lys.⁷⁵ Optiske fibre er en dyrere teknologi enn kvarts.⁷⁶ Ved måling av trykk og temperatur med fiberoptikk er

⁶³ Meldingen, avsnitt 335, 341 og vedlegg 14, side 6.

⁶⁴ Meldingen side 100 (figur 26) med videre henvisning til CHX sine nettsider.

⁶⁵ https://www.sercel-grc.com/wp-content/uploads/SoG_Mod1.1_Introduction.pdf. (side 8). Lesedato 15. februar 2025.

⁶⁶ Det finnes også silikon-safir-baserte transdusere. Disse tåler høyere temperaturer, men er mindre nøyaktige. Se brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 3.

⁶⁷ Meldingen, vedlegg 14 side 6.

⁶⁸ Meldingen, vedlegg 14 side 6.

⁶⁹ Meldingen, vedlegg 14 side 6. Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål side 6.

⁷⁰ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 9.

⁷¹ Brev fra [redacted].

⁷² Svar fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 3.

⁷³ Brev fra Baker Huges 25. februar 2025, svar på spørsmål 11.

⁷⁴ Se for eksempel brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 20a, 20g [redacted].

⁷⁵ [Fiberoptikk – Store norske leksikon](#). Lesedato 19. mai 2025. [Distributed temperature log | Energy Glossary](#). Lesedato 19. mai 2025.

⁷⁶ Brev fra Weatherford 9. mars 2025, svar på spørsmål 26, brev fra Weatherford 30. april 2025, punkt 3 og 4.

det selve fiberkabelen som er målemediet for temperatur, mens fiberoptiske målere kan integreres langs fiberkabelen for å måle trykk i ulike punkter i brønnen.⁷⁷ Med fiberoptikk kan en måle temperatur langs hele fiberkabelen, såkalt "distributed temperature sensing" (DTS). Fiberoptikk tåler høy temperatur og høyt trykk.⁷⁸

4.5.2 Aktører som tilbyr transdusere med kvartstrykksensorer til retningsboring og permanent brønnovervåking

- (61) CHX [REDACTED] sitt produksjonsanlegg i Utah i USA.⁷⁹ CHX sin Quartzdyne-virksomhet omsatte i 2023 for [REDACTED] millioner USD globalt innen salg av nedihulls trykkmålingsprodukter.⁸⁰ De største kundene til Quartzdyne i 2023 var [REDACTED].⁸¹
- (62) Metrolog er lokalisert i Labège i Sør-Frankrike, og er aktive innen salg av måleinstrumenter til olje- og gassindustrien. Metrolog inngår i Sercel-gruppen.⁸² Metrolog tilbyr nedihulls trykkmålingsprodukter av kvarts.⁸³
- (63) Ericco Inertial Technology (Errico) er en kinesisk aktør som blant annet tilbyr ulike komponenter til bruk i olje- og gassvirksomhet.⁸⁴
- (64) Spartek Systems⁸⁵ (Spartek) er et kanadisk selskap som produserer kvartstransdusere ved bruk av kvartstrykksensorer [REDACTED].⁸⁶

4.5.3 Aktører som etterspør transdusere med kvartstrykksensorer til retningsboring og permanent brønnovervåking

- (65) Oljeserviceselskaper etterspør kvartstransdusere til blant annet trykk- og temperaturmålinger ved retningsboring og permanent brønnovervåking. Disse tjenestene er nærmere beskrevet i henholdsvis kapittel 4.7.3 og kapittel 4.8.2.
- (66) Oljeserviceselskapene benytter ikke anbudskonkurranser ved anskaffelser av kvartstransdusere, men kundene inngår avtaler om kjøp direkte med sin leverandør.⁸⁷
- (67) Kvartstransdusere som benyttes i retningsboring, er en del av nedihullsutstyret og kan [REDACTED].⁸⁸ Kvartstransdusere som benyttes i permanent brønnovervåking, installeres i brønnen og er i utgangspunktet installert der gjennom hele brønnens levetid, jf. Figur 2.

4.6 Markedet for diamantlagre

4.6.1 Lagre

- (68) CHX produserer og selger lagre av presisjonsmaskinerte polykrystallinske diamantoverflater (heretter omtalt som diamantlagre) via sitt datterselskap US Synthetic.⁸⁹ Diamantlagre benyttes av SLB og andre oljeserviceselskaper som innsatsfaktor i sine tilbud av retningsboring i Norge, jf. avsnitt (38). Diamantlagre benyttes for å muliggjøre relativ bevegelse eller rotasjon av maskindeler ved retningsboring.⁹⁰ Bilder av noen ulike diamantlagre er vist i Figur 8.

⁷⁷ Brev fra Weatherford 30. april 2025, punkt 1 og 2.

⁷⁸ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, [REDACTED].

⁷⁹ Meldingen, avsnitt 350. Se også CHXs årsregnskap 2023, side 33.

⁸⁰ Meldingen, vedlegg 14, side 15 (på side 17).

⁸¹ Meldingen, vedlegg 9.

⁸² <https://www.metrolog.com/>. Lesedato: 11. februar 2025.

⁸³ <https://www.metrolog.com/#products>. Lesedato: 11. februar 2025.

⁸⁴ <https://www.ericcointernational.com/about-us>. Lesedato: 14. februar 2025.

⁸⁵ <https://www.sparteksystems.com/Products.aspx>. Lesedato: 15. februar 2025.

⁸⁶ [REDACTED]. Lesedato: 6. februar 2025.

⁸⁷ [REDACTED], brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 6.

⁸⁸ Meldingen, avsnitt 393.

⁸⁹ [Datasheet-Drilling-Bearings2021\[59\] | ChampionX](#). Lesedato: 27. mars 2025.

⁹⁰ Meldingen, avsnitt 515.

Figur 8Eksempler på diamantlagre fra CHX sin nettside⁹¹**Figur 36 – PCD-lagre**Kilde: CHX' nettside.³³³

- (69) Diamantlagre er harde og tåler høy fart og tunge belastninger.⁹² Diamantlagre er egnet for forhold der lagrene må tåle høye temperaturer, etsende kjemikalier, slipende partikler og tunge belastninger. På grunn av sine egenskaper vil diamantlagre ha lengre levetid enn lagre av andre materialer i krevende forhold. Lagre kan også produseres av andre materialer, som wolframkarbid og stål.⁹³

4.6.2 Aktører som tilbyr diamantlagre til retningsboring

- (70) CHXs datterselskap US Synthetic tilbyr diamantlagre globalt, jf. avsnitt (38).⁹⁴ US Synthetic er lokalisert i Utah, USA.⁹⁵ US Synthetic omsatte i 2023 for i underkant av millioner USD globalt innen salg av diamantlagre.⁹⁶ De største kundene i 2023 var [REDACTED].⁹⁷
- (71) Seed Technologies Corporation (Seed) er en aktør lokalisert i Kina. Aseeder er et datterselskap av Seed, lokalisert i Houston, USA.⁹⁸ Seed produserer ulike produkter til olje- og gassvirksomhet, herunder lagre av polykrystallinsk diamantkompositt (PDC-lagre).⁹⁹
- (72) Glynn Technical Diamonds (Glynn) er en aktør lokalisert i Irland, som produserer og selger ulike produkter til olje- og gassvirksomhet, herunder aksiallagre av PDC.¹⁰⁰

4.6.3 Aktører som etterspør diamantlagre til retningsboring

- (73) Oljeserviceselskaper etterspør diamantlagre til bruk i retningsboring. Disse er nærmere beskrevet i kapittel 4.7.3.
- (74) Oljeserviceselskaper benytter ikke anbudskonkurranser ved anskaffelser av diamantlagre, men kundene inngår avtaler om kjøp direkte med sin leverandør.¹⁰¹

⁹¹ Meldingen, avsnitt 517.

⁹² Ifølge CHX kan diamantlagre "run between 100 and 6,000 RPM at loads up to 60,000 lbs", jf. [Datasheet-Drilling-Bearings2021\[59\] | ChampionX](#). Lesedato: 27. mars 2025.

⁹³ [Datasheet-Drilling-Bearings2021\[59\] | ChampionX](#). Lesedato: 27. mars 2025.

⁹⁴ Meldingen, avsnitt 223 og 520, og brev fra Baker Hughes, svar på spørsmål 3.

⁹⁵ [\(12\) US Synthetic: Oversikt | LinkedIn](#). Lesedato 14. mai 2025.

⁹⁶ Meldingen, vedlegg 10.

⁹⁷ Meldingen, vedlegg 9.

⁹⁸ [Aseeder - SEED TECHNOLOGIES CORP.,LTD.](#) Lesedato: 15. mai 2025.

⁹⁹ [Oil & Gas - SEED TECHNOLOGIES CORP.,LTD.](#) Lesedato: 15. mai 2025. PDC er et komposittmateriale der et polykrystallinsk diamantlag (PCD) dekker et sementert karbidunderlag, jf. [Difference Between PCD and PDC - Grish](#). Lesedato: 14. mai 2025.

¹⁰⁰ [About Us - Glynn Technical Diamonds - Synthetic Diamond Technology](#) og [Products - Glynn Technical Diamonds - Synthetic Diamond Technology](#). Lesedato 14. mai 2025.

¹⁰¹ Brev fra [REDACTED], og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 3.

- (75) Diamantlagre er integrert i nedihullsutstyret og benyttes ved boring av flere brønner. Diamantlagre må skiftes ut etter boring av rundt tre til fem brønner.¹⁰²

4.7 Markedet for retningsboring

- (76) Boring er det første stadiet i utviklingen av en ny brønn, jf. Figur 2. Retningsboring, også kalt avviksboring, er en boreteknikk som benyttes for å endre retningen på en brønn.¹⁰³ Retningsboring er boring som ikke er vertikal, og omfatter både det å skaffe kunnskap om retningen på borestrengen og flytte den i riktig retning.¹⁰⁴ Ved retningsboring kan man nå mål som ikke er direkte under riggens overflatelokasjon.
- (77) Både kvartstransdusere og diamantlagre benyttes som innsatsfaktorer i markedet for retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (37) og (38).
- (78) De siste 20 årene har det vært en utvikling mot lengre og mer kompliserte brønner. Bakgrunnen for dette er bedre boreutstyr og prosedyrer, og bedre retningsboring- og grenbrønnsteknikker.¹⁰⁵
- (79) Roterende styrbare systemer (RSS) er en teknologi for retningsboring.¹⁰⁶ RSS gir detaljert kontroll over retningen mens borestrengen roterer. RSS anses som en presis og effektiv form for retningsboring.¹⁰⁷ Globalt utgjør retningsboring med RSS rundt 80 prosent av all retningsboring.¹⁰⁸ Også på norsk sokkel benyttes RSS til å bore de aller fleste brønner.¹⁰⁹
- (80) Utstyret som brukes ved retningsboring med RSS, består av selve borestrengen, utstyr for RSS, borehodet, utstyr for measurement-while-drilling (MWD) og utstyr for logging-while-drilling (LWD).¹¹⁰ RSS-verktøyet, borehodet, MWD-verktøy og LWD-verktøy utgjør den nederste delen av borestrengen, og omtales samlet som bottomhole assembly (BHA) eller nedihullsutstyret. Nedihullsutstyret skal gi kraft til å bryte gjennom stein, og må tåle utfordrende forhold, samt gi den som borer retningsmessig kontroll over brønnen.¹¹¹ Transdusere for trykk- og temperaturmålinger er normalt plassert i utstyret for MWD og LWD.¹¹² En illustrasjon av nedihullsutstyret er vist i Figur 9.

¹⁰² Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 2.

¹⁰³ [avviksboring – Store norske leksikon](#). Lesedato: 6. februar 2025.

¹⁰⁴ COMP/M.5839 Schlumberger/Smith International, avsnitt 8.

¹⁰⁵ <https://www.havtil.no/utforsk-fagstoff/fagstoff/prosjektrapporter/2020/bruk-av-borevasker-pa-norsk-kontinentalsokkel--utviklingstrekk-knyttet-til-helsefare/> side 26. Lesedato: 14. februar 2025.

¹⁰⁶ [The Defining Series: Directional Drilling Practices | SLB](#) Lesedato: 1. april 2025.

¹⁰⁷ Meldingen, avsnitt 524.

¹⁰⁸ Meldingen, vedlegg 17, side 14.

¹⁰⁹ Brev fra [redacted]. Brev fra [redacted].

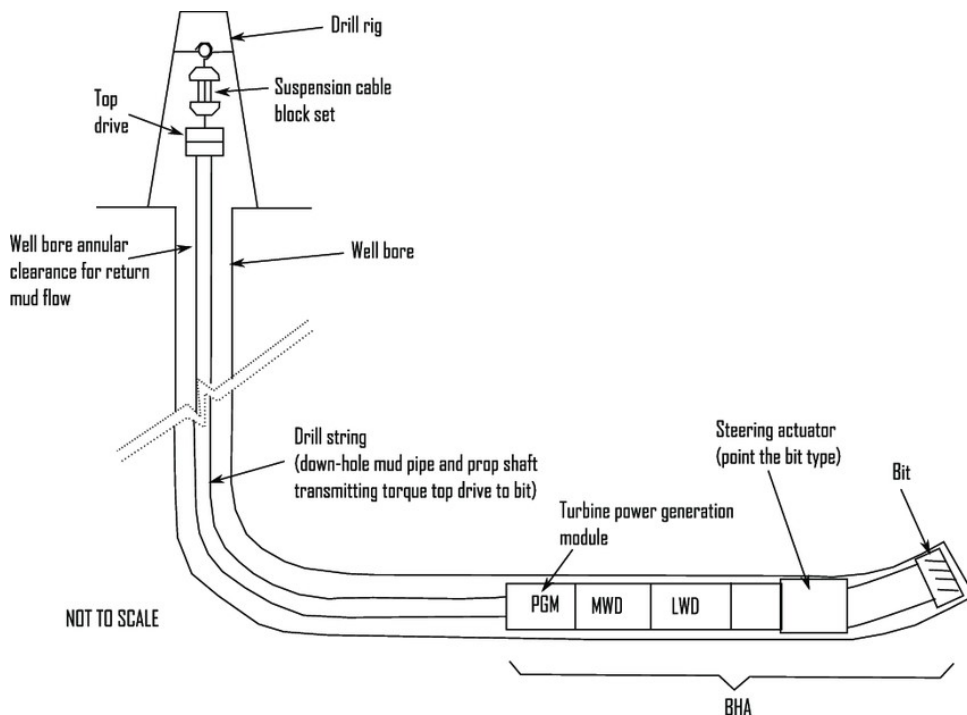
[redacted]. Brev fra [redacted]. Referat fra møte med [redacted].

¹¹⁰ Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 1.

¹¹¹ https://glossary.slb.com/en/terms/b/bottomhole_assembly. Lesedato: 23. april 2025.

¹¹² Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 1 og <https://snl.no/borehullslogging>. Lesedato: 11. februar 2025.

Figur 9 Illustrasjon av utstyr for retningsboring med RSS¹¹³



- (81) Slammotorer er en annen retningsboringsteknologi, som bruker hydraulisk kraft.¹¹⁴ Retningsboring med slammotorer omtales som konvensjonell retningsboring. Konvensjonell retningsboring er mindre utbredt på norsk sokkel.¹¹⁵

4.7.1 Trykk- og temperaturmålinger i retningsboring

- (82) Transdusere brukes i MWD og LWD til å måle trykk og temperatur i forbindelse med retningsboring.¹¹⁶ Både formasjonstrykk og trykk i ringrommet kan måles ved retningsboring.¹¹⁷
- (83) MWD benyttes ved retningsboring for å gjøre en rekke ulike målinger i brønnen (nedihullmålinger). Dette omfatter måling av trykk og temperatur, samt å kontrollere borehullets bane når et borehull forlenges.¹¹⁸ Slik informasjon er viktig for å kunne bore presist. MWD gir data i sanntid.¹¹⁹ Metodene for dataoverføring fra nedihullsutstyret til overflaten kan variere fra selskap til selskap, men involverer som oftest kommunikasjon med overflaten ved hjelp av trykkbølger som sendes gjennom borevæsken i brønnen. Enkelte MWD-verktøy er i stand til å lagre målinger for senere uthenting ved hjelp av en wireline, men data mottas da ikke på overflaten i sanntid.¹²⁰ MWD gjennomføres alltid ved retningsboring.¹²¹

¹¹³ [Schematic of main RSS directional drilling system components | Download Scientific Diagram](#). Lesedato: 30. april 2025.

¹¹⁴ https://glossary.slb.com/en/terms/m/mud_motor. Lesedato: 29. mars 2025.

¹¹⁵ Brev fra [redacted], brev fra [redacted], brev fra [redacted] og [redacted].

¹¹⁶ Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 1.

¹¹⁷ Referat fra møte med Halliburton 1. april 2025.

¹¹⁸ [measurements-while-drilling | Energy Glossary](#). Lesedato: 11. februar 2025.

¹¹⁹ [A Comprehensive Guide to MWD Sensor Equipment for Directional Drilling](#). Lesedato: 11. februar 2025.

¹²⁰ <https://glossary.slb.com/en/terms/m/mwd> Lesedato: 11. februar 2025. [redacted]

¹²¹ Meldingen, vedlegg 17, side 5.

- (84) LWD inkluderer en rekke ulike typer målinger under boring, herunder måling av formasjonstrykk¹²², gjennom tjenesten SLB kaller "Formation Pressure While Drilling" (FPWD).¹²³ Ved FPWD kan man måle trykket i selve reservoaret, uavhengig av det dynamiske trykket som genereres av boreaktiviteten.¹²⁴ Data fra FPWD kan kombineres med data fra andre typer målinger som inngår i LWD, for å lage en statisk modell av reservoaret.¹²⁵

4.7.2 Diamantlagre i retningsboring

- (85) Diamantlagre brukes som innsatsfaktor ved retningsboring med RSS, jf. avsnitt (68) og (79).
- (86) Diamantlagre har en rekke egenskaper som gjør at det er egnet til bruk ved store belastninger, jf. kapittel 4.6.1. Ved bruk av diamantlagre i RSS er levetiden til utstyret tre ganger lengre enn ved bruk av lagre av wolframkarbid.¹²⁶

4.7.3 Aktører som tilbyr retningsboring på norsk sokkel

- (87) Det er tre aktører som tilbyr retningsboring til slutt kunder på norsk sokkel; SLB, Baker Hughes og Halliburton.¹²⁷
- (88) SLB tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester knyttet til retningsboring, herunder MWD, LWD og RSS, både i Norge og globalt.¹²⁸
- (89) SLB sin omsetning knyttet til retningsboring på norsk sokkel i 2024 utgjorde omtrent [REDACTED] kroner.¹²⁹
- (90) SLB benytter blant annet målere kalt SpectraSphere¹³⁰ og Stethoscope¹³¹ til blant annet trykk- og temperaturmålinger under retningsboring [REDACTED].¹³² SLB tilbyr FPWD ved bruk av verktøyet StethoScope.¹³³ I StethoScope benytter SLB [REDACTED] for trykkmålinger, [REDACTED].¹³⁴ SLB tilbyr "Formation Sampling While Drilling" (FSWD)¹³⁵ med bruk av verktøyet SpectraSphere.¹³⁶ I SpectraSphere benytter SLB [REDACTED] [REDACTED] for trykkmålinger, [REDACTED].¹³⁷

¹²² https://glossary.slb.com/en/terms/f/formation_pressure. Lesedato: 23. april 2025.

¹²³ Brev fra SLB 25. mars 2025, svar på spørsmål 6 og 7, og [measurements-while-drilling | Energy Glossary](#). Lesedato: 11. februar 2025. Med formasjonstrykk menes trykket i reservoaret, jf. referat fra møte med Halliburton 1. april 2025, svar på spørsmål 4.

¹²⁴ [REDACTED].

¹²⁵ Brev fra SLB 25. mars 2025, svar på spørsmål 6.

¹²⁶ [Diamond Bearings 101 | ChampionX](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹²⁷ Brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12, brev fra DNO 25. mars 2025, svar på spørsmål 12, brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7, brev fra Repsol 28. februar 2025, svar på spørsmål 7, brev fra Weatherford 16. mars 2025, side 3.

¹²⁸ Meldingen, avsnitt 529. Brev fra SLB 23. februar 2024, svar på spørsmål 1.

¹²⁹ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt "TMPL – Revenue (21-2-2025).xlsx". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹³⁰ [Downhole Fluid Analysis - Mapping While Drilling | SLB](#). Lesedato: 25. mars 2025.

¹³¹ [StethoScope Formation Pressure-While-Drilling Service | SLB](#). Lesedato: 14. februar 2025.

¹³² Brev fra SLB 18. februar 2025, vedlagt "[REDACTED]" og brev fra SLB 25. mars 2025.

¹³³ Brev fra SLB 25. mars 2025 og [StethoScope Formation Pressure-While-Drilling Service | SLB](#). Lesedato: 7. mai 2025.

¹³⁴ Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 2. SLB [REDACTED] [REDACTED], jf. brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 11f.

¹³⁵ For mer informasjon om FSWD, se brev fra SLB 25. mars 2025, svar på spørsmål 6.

¹³⁶ Brev fra SLB 25. mars 2025 og [StethoScope Brochure](#). Lesedato: 26. mars 2025.

¹³⁷ Brev fra SLB 18. februar 2025, vedlagt "TMPL – NCS Wells – Directional Drilling.xlsx".

- (91) [REDACTED] SLB har boret på norsk sokkel de siste 4 årene, er boret med RSS-teknologi.¹³⁸ Ved retningsboring med RSS på norsk sokkel benytter SLB [REDACTED].¹³⁹
- (92) Halliburton er et globalt oljeserviceselskap med kontorer i Norge.¹⁴⁰ Halliburton tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester knyttet til retningsboring, herunder MWD, LWD og RSS, både i Norge og globalt.¹⁴¹
- (93) Total omsetning for Halliburton i Norge var på rundt 9 022 millioner kroner i 2023.¹⁴² Halliburton sin omsetning knyttet til retningsboring på norsk sokkel utgjorde omtrent [REDACTED] millioner kroner i 2024.¹⁴³ Avdelingen som tilbyr retningsboretjenester, er lokalisert i Stavanger med [REDACTED] ansatte.¹⁴⁴
- (94) Halliburton benytter kvartstransdusere [REDACTED].¹⁴⁵ Halliburton leverer FPWD med verktøyet GeoTap, som [REDACTED].¹⁴⁶
- (95) Halliburton tilbyr retningsboring med RSS [REDACTED] ved bruk av retningsboringsverktøyet iCruise.¹⁴⁷ Ved retningsboring med iCruise er en komponent [REDACTED].¹⁴⁸
- (96) [REDACTED] av brønnene Halliburton har boret på norsk sokkel de siste tre årene, er boret med RSS-teknologi.¹⁴⁹ Ved retningsboring med RSS på norsk sokkel benytter Halliburton [REDACTED].¹⁵⁰
- (97) Baker Hughes er et globalt oljeserviceselskap med kontorer i Norge. Baker Hughes tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester knyttet til retningsboring, herunder MWD, LWD og RSS, både i Norge og globalt.¹⁵¹
- (98) Total omsetning for Baker Hughes i Norge var på rundt 4 170 millioner kroner i 2023.¹⁵² Baker Hughes sin omsetning knyttet til retningsboring på norsk sokkel utgjorde omtrent [REDACTED] millioner kroner i 2024.¹⁵³ Baker Hughes sin avdeling for boretjenester i Norge er lokalisert i Stavanger, med enkelte ansatte i Bergen. Totalt antall ansatte ved avdelingen som tilbyr boretjenester er rundt [REDACTED].¹⁵⁴
- (99) Baker Hughes benytter kvartstransdusere levert av CHX til LWD, spesielt for FPWD og FSWD.¹⁵⁵

¹³⁸ Brev fra SLB 18. februar 2025, vedlagt "TMPL – NCS Wells – Directional Drilling.xlsx".

¹³⁹ Meldingen, vedlegg 12.

¹⁴⁰ [About Halliburton](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁴¹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 1 og [Rotary steerable systems](#). Lesedato: 8. mai 2025. [Well positioning](#). Lesedato: 8. mai 2025.

¹⁴² [Halliburton AS - 968 967 983 - Tananger - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁴³ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, vedlagt "[REDACTED]". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁴⁴ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁴⁵ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 4 og [REDACTED].

¹⁴⁶ [REDACTED] og [GeoTap® formation pressure testing service](#). Lesedato 8. mai 2025.

¹⁴⁷ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 21h og [iCruise® X intelligent rotary steerable system](#). Lesedato: 1. april 2025.

¹⁴⁸ Møte med Halliburton 1. april 2025.

¹⁴⁹ Brev fra Halliburton 17. mars 2025, vedlagt "Question 67 – NCS Wells – Directional Drilling.xlsx". Konkurransetilsynet finner i Halliburtons data at [REDACTED] borede brønner i perioden 2022 til og med 2024. Det er tilsynets vurdering at dette er et konservativt estimat.

¹⁵⁰ Brev fra Halliburton 13. mars 2025 [REDACTED].

¹⁵¹ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁵² [Baker Hughes Norge Hovedkontor - 980 353 273 - Tananger - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁵³ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt "TMPL - Reveue.xlsx". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁵⁴ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁵⁵ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 4, 5 og 7.

- (100) Baker Hughes tilbyr retningsboring med RSS med sine verktøy Lucida¹⁵⁶ og AutoTrak.¹⁵⁷ [redacted] Baker Hughes har boret på norsk sokkel de siste 7 årene, er boret ved bruk av RSS-teknologi.¹⁵⁸ Ved retningsboring med RSS på norsk sokkel benytter Baker Hughes diamantlagre fra US Synthetic.¹⁵⁹

4.7.4 Anskaffelsesprosesser for retningsboring

- (101) Olje- og gasselskapene benytter anbudskonkurranser ved anskaffelse av kontrakter for retningsboring.¹⁶⁰
- (102) Olje- og gasselskapene stiller ikke krav til hvilken teknologi som skal benyttes for henholdsvis trykk- og temperaturmålinger eller lagre, men stiller ulike kvalitetskrav, og oljeserviceselskapene avgjør hvilken teknologi som skal benyttes basert på disse.¹⁶¹

4.8 Markedet for permanent brønnovervåking

4.8.1 Permanente nedihullsmålere

- (103) Brønnkomplettering er fasen etter at en brønn er boret og sementert, der det plasseres utstyr i brønnen for å klargjøre den for produksjon, jf. Figur 2.
- (104) Installering av permanente nedihullsmålere er en del av brønnkompletteringen. En permanent nedihullsmåler er en enhet som består av transdusere og ekstra kretser som overfører målinger fra transduseren til brønnhodet på brønnens overflate.¹⁶² Permanente nedihullsmålere er utstyrt med transdusere for måling av trykk og temperatur, men de kan også måle andre parametere som vibrasjon, strømning eller belastning.¹⁶³ Figur 10 viser bilder av en transduser og en nedihullsmåler, samt hvordan en nedihullsmåler kan plasseres i en brønn.

Figur 10 Plassering av en nedihullsmåler i en brønn¹⁶⁴



- (105) Nedihullsmålere som installeres ved komplettering av en brønn, blir installert permanent i brønnrøret og kan måle trykket i brønnrøret, ringrommet eller begge.¹⁶⁵ Formålet med

¹⁵⁶ [Lucida advanced rotary steerable service | Baker Hughes](#) og [baker-hughes-drilling-services-quick-reference-guide.pdf](#). Lesedato: 1. april 2025.

¹⁵⁷ [OnTrak Integrated MWD and LWD service](#) og [baker-hughes-drilling-services-quick-reference-guide.pdf](#). Lesedato: 1. april 2025.

¹⁵⁸ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt "TMPL – NCS Wells – Directional Drilling_BH_CONFIDENTIAL.xlsx".

¹⁵⁹ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 2, 3 og 4.

¹⁶⁰ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7e, brev fra Repsol 18. februar, svar på spørsmål 7f, brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12f, brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 7f, brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7f, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7f og brev fra DNO Norge 25. mars 2025, svar på spørsmål 12f.

¹⁶¹ Brev fra [redacted], brev fra [redacted], brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12g, brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 7g, brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7g, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7g og brev fra DNO Norge 25. mars 2025, svar på spørsmål 8, 12g og 12i, brev fra Equinor 13. mars 2025, svar på spørsmål 2, brev fra [redacted], brev fra Aker BP 13. mars 2025, Brev fra Vår Energi 13. mars 2025, svar på spørsmål 7.

¹⁶² Meldingen, vedlegg 14, side 6 (på side 8).

¹⁶³ Meldingen, avsnitt 364.

¹⁶⁴ Presentasjon fra møte med SLB 22. januar 2025.

¹⁶⁵ Meldingen, avsnitt 364.

permanent brønnovervåking er å kontinuerlig overvåke brønnen og reservoaret, for å optimalisere produksjonen og justere denne ved behov.¹⁶⁶

4.8.2 Aktører som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel

- (106) Aktørene som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel er SLB, Halliburton, Baker Hughes, Weatherford, Roxar Flow Measurement AS (Roxar) og Metrol Technology Ltd (Metrol).¹⁶⁷
- (107) SLB tilbyr både permanent brønnovervåking og andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.¹⁶⁸ SLB sin omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel var på rundt [REDACTED] kroner i 2024.¹⁶⁹
- (108) SLB benyttet kvartstransdusere fra CHX i [REDACTED] av alle permanente nedihullsmålere de har installert på norsk sokkel i 2024.¹⁷⁰ SLB benytter også en [REDACTED] permanent brønnovervåking på norsk sokkel.¹⁷¹ [REDACTED]¹⁷²
- (109) Halliburton tilbyr både permanent brønnovervåking og andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.¹⁷³ Halliburton sin omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel i 2024 var på rundt [REDACTED] kroner.¹⁷⁴
- (110) Halliburton benytter kvartstransdusere [REDACTED].¹⁷⁵
- (111) Baker Hughes tilbyr både permanent brønnovervåking og andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.¹⁷⁶ Baker Hughes sin omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel i 2024 var på rundt [REDACTED] kroner.¹⁷⁷
- (112) Baker Hughes benytter kvartstransdusere fra CHX i [REDACTED] av alle permanente nedihullsmålere de har installert på norsk sokkel.¹⁷⁸
- (113) Roxar er et oljeserviceselskap som har sin kjernevirksomhet i Norge.¹⁷⁹ Roxar er en del av Emerson Electric Company.¹⁸⁰ Roxar tilbyr permanent brønnovervåking, men ikke andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering, til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.¹⁸¹ Roxar hadde en samlet omsetning i Norge på rundt 810 millioner kroner i

¹⁶⁶ https://glossary.slb.com/en/terms/p/permanent_well_monitoring. Lesedato: 7. april 2025 og møte med Halliburton 19. desember 2024.

¹⁶⁷ Brev fra [REDACTED], brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 32 og brev fra [REDACTED].

¹⁶⁸ Meldingen, avsnitt 19 og 377, brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt "TMPL - Revenue (21-2-2025)".

¹⁶⁹ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt "TMPL - Revenue (21-2-2025)". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁷⁰ Brev fra SLB 23. februar 2025, vedlagt "TMPL - PDG installations (21-2-2025)".

¹⁷¹ Brev fra SLB 23. februar 2025, avsnitt 62 og 65.

¹⁷² Brev fra SLB 23. februar 2025, avsnitt 11.

¹⁷³ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 1. <https://www.halliburton.com/en/completions/well-completions>. Lesedato: 12. mai 2025.

¹⁷⁴ Brev fra Halliburton 17. mars 2025, vedlagt "Question 64-66 – PDG models and wells.xlsx". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁷⁵ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, [REDACTED].

¹⁷⁶ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 1 og 4, brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue".

¹⁷⁷ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁷⁸ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 6, 7, 13 og vedlagt "[REDACTED]".

¹⁷⁹ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁸⁰ [Roxar | Emerson NO](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁸¹ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 16 og 17.

2024.¹⁸² Roxar sin omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel var på rundt [REDACTED] kroner i 2024.¹⁸³

- (114) Roxar produserer kvartstransdusere til eget bruk med kvartstrykksensorer [REDACTED].¹⁸⁴ Roxar benytter sine egenproduserte kvartstransdusere i [REDACTED] av alle permanente nedihullsmålere de har installert på norsk sokkel.¹⁸⁵
- (115) Weatherford er et globalt oljeserviceselskap med kontorer i Stavanger og Bergen. Weatherford tilbyr både permanent brønnovervåking og andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.¹⁸⁶
- (116) Weatherford hadde en samlet omsetning i Norge på rundt 1 146 millioner kroner i 2023.¹⁸⁷ Weatherford hadde en omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel på rundt [REDACTED] kroner i 2024.¹⁸⁸
- (117) Weatherford tilbyr [REDACTED] fiberoptiske løsninger for permanent brønnovervåking på norsk sokkel.¹⁸⁹ Weatherford hadde [REDACTED], men de har [REDACTED].¹⁹⁰
- (118) Metrol er et globalt oljeserviceselskap med en avdeling i Norge, som har adresse i Oslo.¹⁹¹ Metrol tilbyr permanent brønnovervåking, [REDACTED].¹⁹² Metrol sin omsetning i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel var på rundt [REDACTED] kroner i 2024.¹⁹³
- (119) Metrol benytter [REDACTED] av alle permanente nedihullsmålerne de har installert på norsk sokkel.¹⁹⁴

5 Markedsavgrensning

5.1 Innledning

- (120) Markedsavgrensning gir et rammeverk for analysen av foretakssammenslutningers konkurransemessige virkninger. Hovedformålet med avgrensningen er på en systematisk måte å identifisere umiddelbare begrensninger i den konkurransemessige handlefriheten de fusjonerende foretakene står overfor. Normalt vil både markedets produktmessige og geografiske dimensjon vurderes.¹⁹⁵ Med utgangspunkt i markedsavgrensningen vil Konkurransetilsynet i konkurranseanalysen ta hensyn til forhold som tilsier at konkurransepress fra enkelte aktører er viktigere enn fra andre, segmentering innenfor det relevante markedet, samt vurdere i hvilken grad det er relevant å trekke inn konkurransepress fra aktører utenfor det relevante markedet.
- (121) Konkurransetilsynets utgangspunkt for markedsavgrensningen er partenes produkter. Tilsynet vurderer videre, primært basert på substitusjon på etterspørselssiden, om

¹⁸² [Roxar Flow Measurement AS - 978 658 679 - Stavanger - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁸³ Brev fra Roxar 18. februar 2025, vedlagt "TMPL – Revenue".

¹⁸⁴ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 3 og [REDACTED].

¹⁸⁵ Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 6 og vedlagt "TMPL – Costs".

¹⁸⁶ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, svar på spørsmål 1 og 2.

¹⁸⁷ [Weatherford Norge AS - 955 516 850 - Sandnes - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 13. mai 2025.

¹⁸⁸ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

¹⁸⁹ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, svar på spørsmål 53 og vedlagt "TMPL – Revenue".

¹⁹⁰ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue".

¹⁹¹ [Completion Services, Flow Control, Pressure Monitoring for Downhole - METROL - Metrol Technology og Metrol Technology Norway AS - 931 247 832 - Oslo - Se Regnskap, Roller og mer](#). Lesedato: 8. april 2025.

¹⁹² Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁹³ Brev fra Metrol 31. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue" [REDACTED].

¹⁹⁴ Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 1.

¹⁹⁵ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 10.

markedet skal utvides. Substitusjon på tilbudssiden kan også tas i betraktning ved markedsavgrensningen dersom den har de samme umiddelbare og direkte virkningene som etterspørselssubstitusjon. Tilsynet vil ved markedsavgrensningen se hen til vurderingskriteriene som fremgår av Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante marked.¹⁹⁶

- (122) Dersom det ikke er avgjørende for vurderingen av de konkurransebegrensende virkningene i en sak, er det ikke nødvendig for Konkurransetilsynet å konkludere endelig med hensyn til utstrekningen eller omfanget av det relevante markedet.¹⁹⁷

5.2 Transdusere med kvartstrykksensorer

5.2.1 Produktmarkedsavgrensning

5.2.1.1 Innledning

- (123) Ved avgrensningen av det relevante produktmarked tar Konkurransetilsynet utgangspunkt i partenes virksomhet. CHX tilbyr, gjennom Quartzdyne-virksomheten, transdusere med kvartstrykksensorer som SLB og andre oljeserviceselskaper bruker som innsatsfaktor i sine tilbud av blant annet retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. kapittel 4.5. Det foreligger dermed en vertikal overlapp mellom partene.
- (124) Transdusere kan bygges med en rekke ulike sensormaterialer og -teknologier, jf. avsnitt (58). I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere hvorvidt belastningstransdusere, optiske fibre og kvartstrykksensorer inngår i samme marked som kvartstransdusere.

5.2.1.2 Om transdusere med belastningssensorer inngår i samme marked som transdusere med kvartstrykksensorer

- (125) Transdusere som baserer seg på sensorer av silisium, keramiske sensorer, sensorer av metalliske foliemønstre eller sensorer av metallplater omtales samlet i meldingen som "belastningstransdusere".¹⁹⁸ I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere om belastningstransdusere inngår i samme marked som kvartstransdusere.
- (126) Transdusere med kvartstrykksensorer har andre egenskaper enn belastningstransdusere, jf. avsnitt (59). Dette tilsier isolert sett at det er begrenset etterspørselssubstitusjon mellom kvartstransdusere og belastningstransdusere.
- (127) Transdusere brukes i både retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.1 og 4.8.1. Innen retningsboring brukes transdusere i MWD og LWD, herunder FPWD, jf. kapittel 4.7.1.
- (128) Olje- og gasselskapene på norsk sokkel stiller ikke direkte krav om hvilken teknologi som benyttes for trykk- og temperaturmålinger i forbindelse med MWD og LWD, men de stiller generelle krav til utstyret eller dataene som leveres.¹⁹⁹ Equinor oppgir eksempelvis at [REDACTED]
[REDACTED]²⁰⁰ Aker BP oppgir at de "[...] stiller strenge krav til nøyaktighet (måling og usikkerhet) og resolusjon av trykk og temperatur målinger både for LWD og wireline toolene, Nøyaktighet og usikkerhetsspannet er viktig og essensielt for oss å ha kontroll på resultatene for å kunne evaluere og tolke de på en riktig og forsvarlig måte."²⁰¹

¹⁹⁶ Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet (C/2024/1645), avsnitt 23.

¹⁹⁷ Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet (C/2024/1645), avsnitt 20.

¹⁹⁸ Meldingen, avsnitt 340 og 367. Optiske fibre er også omtalt som belastningssensorteknologi i meldingen, men denne sensorteknologien skiller seg fra øvrig teknologi ved at sensorene til dels er integrert i fiberoptiske kabler. Konkurransetilsynet foretar en egen vurdering av avgrensning mot optiske fibre i kapittel 5.2.1.3.

¹⁹⁹ Brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7g, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7g og brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 7g.

²⁰⁰ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7 f.

²⁰¹ Brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 7g.

- (129) Videre oppgir flere av olje- og gasselskapene at [REDACTED] vektlegges ved tildeling av kontrakter om retningsboring.²⁰² OKEA utdyper at [REDACTED]
[REDACTED]²⁰³ Equinor oppgir at [REDACTED]
[REDACTED]²⁰⁴
- (130) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn at vektlegging av [REDACTED] og kvalitet på data som leveres, samt krav om kvalifisert utstyr, i praksis begrenser hvilken teknologi for trykk- og temperaturmålinger i brønnen som vil være konkurransedyktig.
- (131) Samtlige retningsboreaktører på norsk sokkel, Halliburton, Baker Hughes og SLB, benytter transdusere med kvartstrykksensorer i sitt tilbud av retningsboring, jf. kapittel 4.7.3. Halliburton benytter kvartstransdusere [REDACTED], jf. avsnitt (94). Baker Hughes benytter kvartstransdusere til å levere LWD, herunder FPWD og FSWD, jf. avsnitt (99). SLB bruker kvartstransdusere i LWD, når de leverer FPWD og FSWD, jf. avsnitt (90).
- (132) Halliburton oppgir at transdusere med sensorer av andre materialer enn kvarts ikke har tilsvarende egenskaper som kvartstransdusere, og at [REDACTED]
[REDACTED]. De oppgir at: *"Accurate measurements are essential for ensuring the safety of personnel involved in the drilling process. The measurements are also essential for evaluation and decision-making during drilling, e.g. when making directional adjustments or assessing reservoir potential. A customer [REDACTED]"*²⁰⁵ Halliburton viser videre til at *"Non-quartz alternatives [REDACTED]"*
[REDACTED]²⁰⁶
- (133) Baker Hughes oppgir på generelt grunnlag at *"there is no alternative technology to quartz transducers which are by far the most stable and precise type of transducer. Only quartz technology can deliver the metrology characteristics set by BH's customers in the harsh downhole environment. BH deploys other technologies – strain and fiber gauges – in other applications. However, strain gauges do not offer the same level of accuracy and resolution as a quartz transducer."*²⁰⁷
- (134) Uttalelsene fra Halliburton og Baker Hughes tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er etterspørselssubstitusjon mellom belastningssensorer og kvartssensorer til bruk innen retningsboring.
- (135) Flere olje- og gasselskaper som etterspør retningsboring på norsk sokkel, oppgir også at kvartstransdusere holder høyere kvalitet enn transdusere med sensorer av andre materialer. Vår Energi oppgir at transdusere med kvartstrykksensorer leverer *"High accuracy, stable readings in extreme conditions"*, mens alternativer har *"Limited use in HPHT due to drift and lower stability"*.²⁰⁸ Repsol oppgir følgende fordeler ved kvarts: *"[p]ålitelige, nøyaktige, hastighet for datainnsamling, ansees i dag som standard, kost-effektive"*.²⁰⁹ Aker BP oppgir at *"[n]øyaktigheten i målingene vil være den store forskjellen"*.²¹⁰

²⁰² Brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 13, brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 8, og brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 8.

²⁰³ Brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 13.

²⁰⁴ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 9.

²⁰⁵ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 25 h.

²⁰⁶ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 25 h.

²⁰⁷ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmålene 24 til 27. Det gjøres oppmerksom på at dette er svar på generelt spørsmål om forskjeller på ulike teknologier, og at uttalelsen ikke knytter seg direkte til bruk innen retningsboring.

²⁰⁸ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 3a.

²⁰⁹ Brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 3a.

²¹⁰ Brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 3a.

- (136) Vår Energi beskriver transdusere med kvartstrykksensorer som en ekstra viktig innsatsfaktor i retningsboring i HTHT-brønner. De oppgir at: "*Quartz transducers are essential in Measurement While Drilling (MWD) and Logging While Drilling (LWD) applications due to their ability to provide high-accuracy real-time pressure and temperature readings. These readings are critical for wellbore stability and trajectory control, particularly in high-pressure, high-temperature (HPHT) wells.*"²¹¹
- (137) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er etterspørselssubstitusjon mellom belastningstrasdusere og kvartstrasdusere til bruk innen retningsboring, herunder innen FPWD.
- (138) Transdusere er også en innsatsfaktor i permanent brønnovervåking, hvor de brukes til løpende måling av bunntrykk og -temperatur gjennom brønnens levetid, jf. avsnitt (104).
- (139) Kvartstrykksensorer omtales offentlig av flere aktører i markedet som bransjestandard innen sensorteknologi til bruk i permanent brønnovervåkning.²¹² Eksempelvis oppgir Roxar på sine hjemmesider: "*Quartz crystal is widely accepted as the de facto standard sensor technology for long term accuracy and stability in permanent reservoir monitoring applications.*"²¹³
- (140) ██████████ som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel, benytter kvartstrasdusere, jf. kapittel 4.8.2.
- (141) Konkurransetilsynets informasjonsinnhentning viser at belastningstrasdusere generelt er rimeligere enn kvartstrasdusere, men at de holder lavere kvalitet når det gjelder nøyaktighet, oppløsning, levetid og stabilitet over tid. Flere aktører oppgir at belastningstrasdusere ikke er i stand til å oppfylle kundekravene som stilles til permanent brønnovervåking på norsk sokkel.
- (142) Halliburton oppgir at: "*The combination of higher accuracy and lower drift differentiate quartz sensors from the other non-quartz alternatives. In Permanent Monitoring applications customer requirements and specifications* ██████████"²¹⁴
- (143) Roxar viser til at andre sensorteknologier er billigere enn kvarts, men at de holder lavere kvalitet hva gjelder nøyaktighet, presisjon, levetid og stabilitet over tid.²¹⁵ Videre viser Roxar til at slutt kunder i markedet "*often specify quartz and the performance ratings only achievable with quartz.*"²¹⁶
- (144) Metrol oppgir at "*strain sensors* ██████████ [...]"²¹⁷
- (145) Weatherford oppgir kun optiske fibre som mulig alternativ til kvarts.²¹⁸
- (146) Baker Hughes anser kvaliteten på kvartstrasdusere og alternative teknologier som vesensforskjellige, jf. avsnitt (133).

²¹¹ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 2a.

²¹² CHX skriver følgende på sine nettsider: "Since 1990, Quartzdyne has designed and manufactured the industry-standard quartz pressure transducer for the downhole oil and gas industry." [High Temperature Pressure Transducers - Quartz Pressure & Resonant Pressure Sensor | ChampionX](#). Lesedato: 21. februar 2025. Spatek skriver følgende i datablad for sine målere: "Quartz technology provides superior performance in applications where data quality is critical. The quartz transducer provides better long term stability and greater accuracy than piezo-resistive transducers." [Flyer Quartz Pressure Gauges 20210107.pub](#). Lesedato: 12. mars 2025.

²¹³ [Product Data Sheet: Roxar HS Series Gauges](#), side 2. Lesedato 21. februar 2025.

²¹⁴ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 25h.

²¹⁵ Brev fra Roxar 18. Februar 2025, svar på spørsmål 25.

²¹⁶ Brev fra Roxar 18. Februar 2025, svar på spørsmål 25.h.

²¹⁷ Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 24.

²¹⁸ Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 25.

- (147) Ovennevnte uttalelser tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er etterspørselssubstitusjon mellom belastningstransdusere og kvartstransdusere til bruk innen permanent brønnovervåkning.
- (148) Précis oppgir at belastningssensorer generelt er gode alternativer til kvartstrykksensorer for en del bruksområder.²¹⁹
- (149) Equinor oppgir at silikonbaserte sensorer er substituerbare med kvartstrykksensorer for bruk i konvensjonelle brønner gitt at de oppfyller funksjonskravene de stiller.²²⁰
- (150) SLB [redacted] på norsk sokkel som benytter [redacted] til permanent brønnovervåkning, jf. kapittel 4.8.2. SLB benytter [redacted] og [redacted] i sitt tilbud av permanent brønnovervåkning på norsk sokkel, jf. avsnitt (108). Konkurransetilsynet viser til at [redacted].²²¹
- (151) Når det gjelder tilbudssubstitusjon, viser Konkurransetilsynet til at belastningstransdusere og kvartstransdusere produseres med ulike materialer. Videre viser tilsynet til at kvartstransdusere er kunnskapskrevende å produsere, og at disse må gjennom omfattende prosesser for testing og godkjenning før de kan tas i bruk på norsk sokkel.²²² Det er dermed tilsynets vurdering at leverandører av belastningstransdusere ikke på kort sikt og uten betydelige kostnader og risiko, kan omstille sin produksjon til å omfatte kvartstransdusere, og at det derfor det vil være begrenset tilbudssubstitusjon mellom belastningstransdusere og kvartstransdusere.
- (152) I et [redacted] utarbeidet i forbindelse med [redacted] anslår CHX at [redacted]. De oppgir videre [redacted].²²³ Etter Konkurransetilsynets vurdering tilsier disse uttalelsene at CHX [redacted].
- (153) Kommisjonen har tidligere avgrenset separate markeder for permanente nedihullsmålere på bakgrunn av hvilken sensorteknologi som benyttes i målernes transdusere. Kommisjonen vurderte at målere som benytter transdusere med kvartstrykksensorer utgjør et eget produktmarked, avgrenset mot målere som benytter transdusere med belastningssensorer ("strain gauges") og mot ESP-målere.²²⁴ Selv om denne avgjørelsen ikke gjaldt transdusere direkte, er det Konkurransetilsynets vurdering at avgjørelsen underbygger at belastningstransdusere og kvartstransdusere er i ulike markeder.
- (154) Partene anfører at markedet for trykksensorer/transdusere kan holdes åpen i og med at foretakssammenslutningen uansett ikke vil føre til noen konkurransemessige bekymringer.²²⁵ Videre anfører partene at kvartstransdusere kun er nødvendige i en liten andel av brønnene på norsk sokkel, og at det for flertallet av brønner eksisterer gode ikke-kvartsbaserte alternativer.²²⁶
- (155) Konkurransetilsynet viser til vurderingene i avsnitt (125)-(152), der det fremgår at det verken er etterspørsels- eller tilbudssubstitusjon mellom belastningstransdusere og kvartstransdusere. Det faktum at [redacted] aktører innen retningsboring og permanent brønnovervåkning benytter kvartstransdusere til tross for at belastningstransdusere er

²¹⁹ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, side 2 til 3, punkt b. I. til IV.

²²⁰ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 4.

²²¹ Meldingen, fotnote 268.

²²² Brev fra [redacted], brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 15 og 16, brev fra [redacted], brev fra [redacted] og [redacted] og brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 16.

²²³ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted].

²²⁴ COMP/M.8297 *GE/Baker Hughes*, avsnitt 130. Se også meldingen, avsnitt 417.

²²⁵ Meldingen, avsnitt 415.

²²⁶ Meldingen, avsnitt 431.

billigere enn kvartstrandsusere, underbygger etter tilsynets vurdering at belastningstrandsusere ikke inngår i samme marked som kvartstrandsusere.

- (156) På denne bakgrunn legger Konkurransetilsynet til grunn at transdusere med belastningssensorer ikke inngår i samme marked som transdusere med kvartstrykksensorer.

5.2.1.3 Om optiske fibre inngår i samme marked som transdusere med kvartstrykksensorer

- (157) Optiske fibre brukes ikke i retningsboring på norsk sokkel, og aktørene som leverer retningsboring på norsk sokkel [REDACTED], jf. avsnitt (132) og (133).
- (158) Optiske fibre har blitt brukt innen permanent brønnovervåking på norsk sokkel de siste årene, jf. avsnitt (117). Ved bruk av optiske fibre i permanent brønnovervåking er det selve fiberkabelen som er målemediet for temperatur, mens fiberoptiske målere kan integreres langs kabelen for å måle trykk i gitte punkter i brønnen, jf. avsnitt (60). Equinor oppgir at de stiller krav om at leverandørene benytter enten kvartsmålere eller fiberoptiske målere til permanent brønnovervåking i deres HTHT-brønner.²²⁷
- (159) [REDACTED] oppgir at det ikke finnes alternativer til kvartstrandsusere, jf. avsnitt (133) og [REDACTED]. Baker Hughes, som tilbyr permanent brønnovervåking både med kvartstrandsusere og med optiske fibre, oppgir at *"There is no alternative to quartz transducers [...] Pressure temperature gauges with fiber have different metrology and are used for distributed sensing which is different from the applications in which quartz gauges are used."*²²⁸
- (160) Blant SLBs konkurrenter [REDACTED] Weatherford optiske fibre som et alternativ til kvartstrandsusere innen permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. avsnitt (145). De oppgir at prisen på en fiberoptisk kabel er om lag [REDACTED] prosent høyere per meter enn prisen på en elektrisk kabel.²²⁹ Weatherford anslår at dette vil resultere i om lag [REDACTED] prosent høyere pris for permanent brønnovervåking med optiske fibre enn med kvartsmålere totalt sett, gitt en brønn med lengde på [REDACTED] meter.²³⁰ Den relative prisforskjellen mellom fiber og kvarts vil være økende jo lenger brønnbanen er, ettersom kabelen utgjør en større andel av totalkostnaden i brønner med lang brønnbane.²³¹
- (161) Ved komplettering av nye subsea-brønner knyttet til en eksisterende plattform, kan det være merkostnader knyttet til å installere kompatible topside-systemer, gitt at ikke fiberoptikk er benyttet i andre brønner knyttet til plattformen tidligere. Weatherford anslår at en slik merkostnad kan være i størrelsesorden [REDACTED] kroner.²³²
- (162) Weatherford oppgir at kvaliteten på optiske fibre generelt er tilsvarende som kvaliteten på kvartstrandsusere, men noe høyere kvalitet for egenskapene levetid og stabilitet.²³³ De oppgir videre at deres optiske fibre har god dokumentert erfaring på norsk sokkel, og at de med denne teknologien har vunnet kontrakter for permanent brønnovervåking i HTHT-brønner på norsk sokkel.²³⁴
- (163) Sluttkunder i markedet kommer med blandede tilbakemeldinger når det gjelder substituerbarhet mellom kvartstrandsusere og optiske fibre. Vår Energi oppgir at det generelt er begrenset etterspørselssubstitusjon mellom kvartstrandsusere og andre teknologier. De viser til at optiske fibre kan være et alternativ, men at denne teknologien krever kompleks infrastruktur, og at den ikke alltid vil være kompatibel med eksisterende systemer på feltene.²³⁵ Aker BP oppgir at kvartstrandsusere og annen sensortechnologi i

²²⁷ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 20.g.iii.

²²⁸ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 24-27.

²²⁹ Brev fra Weatherford 30. april 2025, punkt 3.

²³⁰ Brev fra Weatherford 24. april 2025, svar på spørsmål 1.

²³¹ Brev fra Weatherford 30. april 2025, punkt 3.

²³² Brev fra Weatherford 30. april 2025, punkt 4.

²³³ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, svar på spørsmål 26.

²³⁴ Brev fra Weatherford 18. mars 2025, svar på spørsmål 53.

²³⁵ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 4.

mange tilfeller er substituerbare, og at optiske fibre kan gi tilleggsdata.²³⁶ Repsol, OKEA og ConocoPhillips oppgir at de ikke er kjent med, eller ikke har vurdert, substituerbarhet mellom ulike sensortechnologier.²³⁷ Både Repsol og ConocoPhillips peker på at oljeserviceselskapene er bedre stilt til å redegjøre for tekniske vurderinger knyttet til ulike sensortechnologier.²³⁸

- (164) Konkurransetilsynet viser til at [REDACTED] oljeserviceselskapene som etterspør kvartstransdusere til bruk innen permanent brønnovervåking på norsk sokkel, ikke anser optiske fibre som et alternativ til kvartstransdusere, jf. avsnitt (159). Videre viser tilsynet til at det er [REDACTED] høyere kostnader knyttet til permanent brønnovervåking med optiske fibre, kontra permanent brønnovervåking med kvartstransdusere, jf. avsnitt (160). Samtidig kan optiske fibre gi noe tilleggsdata som kvartstransdusere ikke kan levere, jf. avsnitt (60). Tilsynet utelukker ikke at enkelte sluttbrukere, for enkelte felter, kan være indifferente mellom kvartstransdusere til en lavere pris og optiske fibre til en høyere pris. Samtidig fremstår teknologiene etter tilsynets syn som vesensforskjellige både prismessig og teknisk, jf. avsnitt (60) og (160), og flere kunder oppgir at oljeserviceselskapene er bedre stilt til å vurdere ulike sensortechnologier, jf. avsnitt (163). Det er tilsynets vurdering at prisforskjeller, tekniske forskjeller og ulik grad av kompatibilitet med eksisterende plattformer, i denne saken tilsier lav grad av etterspørselssubstitusjon mellom optiske fibre og kvartstransdusere med hensyn på bruk innen permanent brønnovervåking.
- (165) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at optiske fibre ikke inngår i samme produktmarked som transdusere med kvartstrykksensorer.

5.2.1.4 Om kvartstrykksensorer inngår i samme marked som kvartstransdusere

- (166) Kvartstrykksensorer er en innsatsfaktor som benyttes til å produsere kvartstransdusere, jf. avsnitt (56). Kretsene i transduseren er nødvendige for å kunne lese av signalene fra kvartstrykksensoren på en datamaskin, jf. avsnitt (56). Følgelig vil ikke enkeltstående kvartstrykksensorer kunne brukes som et substitutt til ferdige kvartstransdusere.
- (167) [REDACTED], jf. avsnitt [REDACTED]. [REDACTED] oljeserviceselskaper med aktivitet på norsk sokkel, [REDACTED] Roxar som per i dag produserer sine egne transdusere, med utgangspunkt i kvartstrykksensorer [REDACTED], jf. avsnitt (114). Øvrige aktører i nedstrømsmarkedet produserer ikke transdusere og [REDACTED].²³⁹ Baker Hughes oppgir at "*it requires unique expertise in transducer design to properly drive the quartz crystals, measure, and calibrate output, especially in HPHT environments.*"²⁴⁰ Précis oppgir at kunder ofte foretrekker å kjøpe ferdige transdusere heller enn sensorer, fordi de ikke ønsker å binde opp ressurser i montering av elektronikken rundt sensorene.²⁴¹ På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er etterspørselssubstitusjon mellom kvartstrykksensorer og kvartstransdusere.
- (168) Når det gjelder tilbudssubstitusjon, viser Konkurransetilsynet til at aktører som produserer kvartstrykksensorer, må gjennomføre investeringer for å utvide sin produksjon til å omfatte kvartstransdusere, at kvartstransdusere er kunnskapskrevende å produsere, og at disse må gjennom omfattende prosesser for testing og godkjenning før de kan tas i bruk på

²³⁶ Brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 4.

²³⁷ Brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 4, brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 4 og brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 4.

²³⁸ Brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 4 og brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 4.

²³⁹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 15, brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 15 og 16, brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 15 og brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 15.

²⁴⁰ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 16-18.

²⁴¹ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål iii.

norsk sokkel.²⁴² Det er dermed tilsynets vurdering at leverandører av kvartstrykksensorer ikke på kort sikt og uten betydelige kostnader og risiko, kan omstille sin produksjon til å omfatte kvartstransdusere, og at det derfor vil være begrenset tilbudssubstitusjon mellom kvartstrykksensorer og kvartstransdusere. Potensiell konkurranse fra leverandører av kvartstrykksensorer vurderes i kapittel 7.2.1.2.3.

- (169) På denne bakgrunn legger Konkurransetilsynet til grunn at kvartstrykksensorer ikke inngår i samme marked som transdusere med kvartstrykksensorer.

5.2.1.5 Konklusjon produktmarkedsavgrensning

- (170) Det er Konkurransetilsynets vurdering at det eksisterer et eget marked for transdusere med kvartstrykksensorer, avgrenset mot transdusere med belastningssensorer, optiske fibre og kvartstrykksensorer. I det videre vil dette markedet omtales som markedet for kvartstransdusere.

5.2.2 Geografisk markedsavgrensning

- (171) Et relevant geografisk marked er et område hvor en virksomhet ved salg eller etterspørsel av produkter og tjenester møter tilstrekkelig ensartede konkurransevilkår. Et relevant geografisk marked holdes adskilt fra tilgrensende områder der konkurransevilkårene er merkbart forskjellige.²⁴³
- (172) Utgangspunktet for geografisk avgrensning av det relevante markedet er det området der en foretakssammenslutning sannsynligvis har effekt, typisk basert på beliggenheten til partene og deres kunder. Andre faktorer som kan ha betydning for et markeds geografiske utstrekning er blant annet hvorvidt aktørbildet er det samme i området, likheter i aktørenes markedsandeler og prissetting, kundenes preferanser og kjøpsadferd, samt om det er barrierer og/eller kostnader knyttet til å levere varen eller tjenesten til kunder ulike steder.²⁴⁴
- (173) Quartzdyne [redacted] produksjonsanlegg i Utah, jf. avsnitt (61). Kundene oppgir at de kjøper transdusere i et globalt marked.²⁴⁵ Partene er også av den oppfatning at markedet for transdusere er globalt.²⁴⁶
- (174) På denne bakgrunn legger Konkurransetilsynet til grunn at det geografiske markedet for kvartstransdusere er globalt i utstrekning.

5.3 Diamantlagre

5.3.1 Produktmarkedsavgrensning

- (175) Ved avgrensningen av det relevante produktmarked tar Konkurransetilsynet utgangspunkt i partenes virksomhet. CHX, gjennom datterselskapet US Synthetic, tilbyr diamantlagre som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sitt tilbud av retningsboring med RSS på norsk sokkel, jf. kapittel 4.6 og 4.7. Det foreligger dermed en vertikal overlapp mellom partene.
- (176) I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere hvorvidt diamantlagre til bruk i retningsboring inngår i samme marked som diamantlagre til bruk i andre formål, og deretter hvorvidt lagre av andre materialer inngår i samme produktmarked som diamantlagre.

²⁴² Brev fra [redacted]. Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 15 og 16. Brev fra [redacted]. Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 15 og 16. Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 16.

²⁴³ Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet (C/2024/1645), avsnitt 38.

²⁴⁴ Kommisjonens kunngjøring om avgrensning av det relevante markedet (C/2024/1645), avsnitt 39.

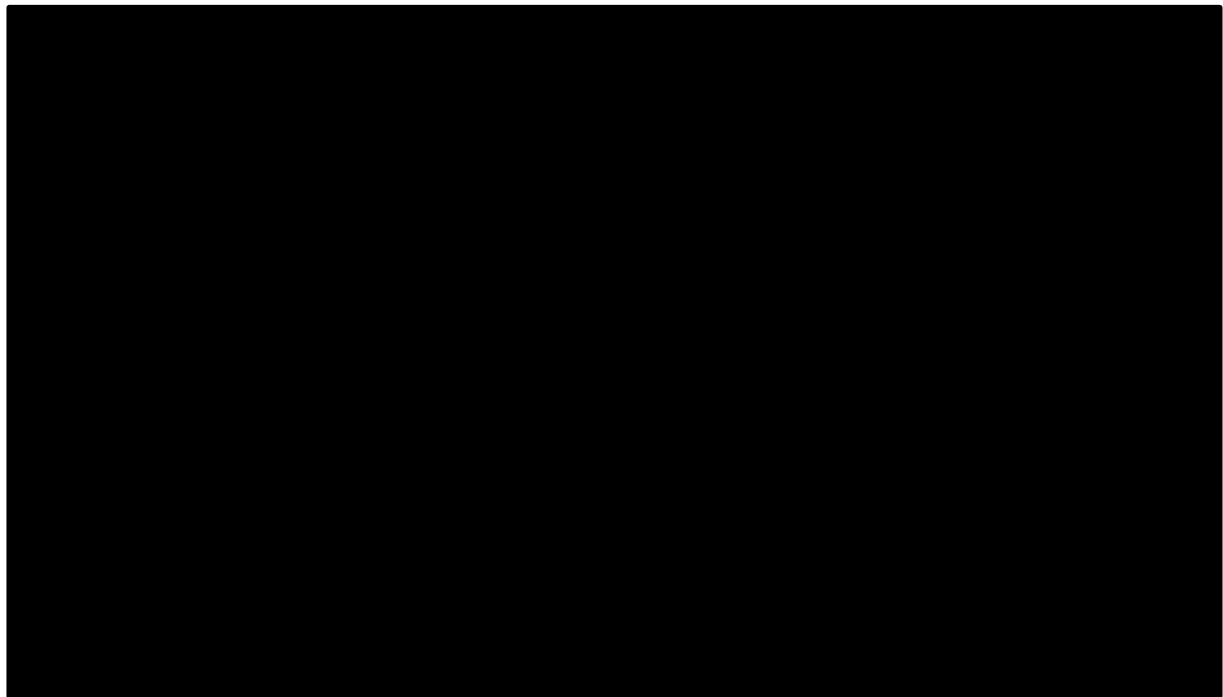
²⁴⁵ Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 10, brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 9 og brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 11 og [redacted].

²⁴⁶ Meldingen, avsnitt 351 og 416.

5.3.1.1 Om diamantlagre til bruk i retningsboring inngår i samme marked som diamantlagre til bruk i andre formål

- (177) Diamantlagre er en innsatsfaktor i retningsboring med RSS, som gjør det mulig med relativ bevegelse og rotasjon av boreutstyret, jf. avsnitt (68). Videre benyttes diamantlagre [redacted].²⁴⁷ Diamantlagre kan [redacted].²⁴⁸
- (178) I CHXs interne dokumenter [redacted].²⁴⁹ I en presentasjon av [redacted]. Et utklipp fra presentasjonen er vist i Figur 11.

Figur 11 Utklipp fra [redacted].²⁵⁰



- (179) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at bruk av lagre i retningsboring med RSS stiller høye krav til lagrenes evne til å tåle påkjenninger. Lagre til bruk i retningsboring er utviklet for å tåle slipende partikler, høye temperaturer, tunge belastninger og etsende kjemikalier.²⁵¹ Dersom lagrene ikke tåler påkjenningene den utsettes for under boring, vil det medføre forsinkelser i boreprosessen og lagrene må erstattes før boring kan gjenopptas.²⁵²
- (180) Diamantlagre til bruk i retningsboring [redacted] som etterspør slike produkter. Blant annet oppgir Halliburton at [redacted].²⁵³ Baker Hughes oppgir at US Synthetic, i samarbeid med Baker Hughes, "designs PCD bearings that meet BH's specific performance requirements".²⁵⁴ At

²⁴⁷ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted], og brev fra [redacted].

²⁴⁸ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted] og [redacted].

²⁴⁹ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted], [redacted], [redacted].

²⁵⁰ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted].

²⁵¹ Meldingen, avsnitt 525, brev fra [redacted] og brev fra [redacted] og [Datashet-Drilling-Bearings2021\[59\] | ChampionX](#). Lesedato: 27. mars 2025.

²⁵² Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

²⁵³ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 18.

²⁵⁴ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 3.

diamantlagre utvikles i samarbeid med kundene, fremgår også av [REDACTED].²⁵⁵ I en [REDACTED] vises det blant annet til at [REDACTED]²⁵⁶, og at [REDACTED].²⁵⁷ Dokumentet underbygger etter tilsynets vurdering at [REDACTED].

- (181) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det er begrenset etterspørselssubstitusjon mellom diamantlagre til bruk i retningsboring og diamantlagre som er produsert til andre formål.
- (182) Når det gjelder tilbudssubstitusjon, viser Konkurransetilsynet til at det stilles høye krav til diamantlagre til bruk i retningsboring, jf. avsnitt (179). Videre er det tilsynets vurdering at beskyttelse av immaterielle rettigheter, begrenser mulighetene for tilbudssubstitusjon. Det fremgår av [REDACTED].²⁵⁸ Blant annet fremgår det av en [REDACTED].²⁵⁹ Det er dermed tilsynets vurdering at det ikke er mulig for leverandører som er aktive innen diamantlagre til annet nedstrøms bruk, å omstille sin produksjon på kort sikt uten betydelige kostnader og risiko, og at det dermed er begrenset tilbudssubstitusjon mellom diamantlagre til bruk i retningsboring og diamantlagre som er produsert til andre formål.
- (183) Partene anfører at markedsavgrensningen for lagre kan holdes åpen i og med at foretakssammenslutningen uansett ikke vil føre til noen konkurransemessige bekymringer.²⁶⁰ Partene er av den oppfatning at det snevreste hypotetiske produktmarkedet vil være lagre til industrielle bruksområder. En eventuell ytterligere segmentering, eksempelvis etter materialet som benyttes, for eksempel diamant, eller det spesifikke utstyret hvor lagrene skal benyttes, for eksempel RSS, vil ifølge partene være vilkårlig.²⁶¹
- (184) Konkurransetilsynet viser til vurderingene i avsnitt (177)-(182), hvor det fremkommer at det verken er etterspørsels- eller tilbudssubstitusjon mellom diamantlagre til ulike bruksformål.
- (185) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre til andre formål enn retningsboring med RSS ikke inngår i det relevante produktmarkedet.

5.3.1.2 Om lagre av andre materialer inngår i samme marked som diamantlagre til RSS

- (186) Diamantlagre er laget av presisjonsmaskinerte polykrystallinske diamantoverflater, jf. avsnitt (68). Andre materialer som kan benyttes i lagre er blant andre wolframkarbid, jf. avsnitt (69).
- (187) Olje- og gasselskapene oppgir at de har liten kjennskap til de ulike teknologiene og materialene, og at de stiller krav som er teknologinøytrale.²⁶² Vår Energi oppgir imidlertid at diamantlagre i RSS gir økt levetid på utstyr, redusert vedlikehold og kostnader for oljeserviceselskapene, samt redusert risiko, nedetid og kostnad for olje- og gasselskapene.²⁶³
- (188) Diamantlagre skiller seg fra andre materialer ved at diamantlagre blant annet er hardere og egnet for forhold der lagrene må tåle høye temperaturer, etsende kjemikalier, slipende

²⁵⁵ Brev fra [REDACTED] og brev fra [REDACTED]

²⁵⁶ Brev fra [REDACTED].

²⁵⁷ Brev fra [REDACTED].

²⁵⁸ Brev fra [REDACTED].

²⁵⁹ Brev fra [REDACTED].

²⁶⁰ Meldingen, avsnitt 537.

²⁶¹ Meldingen, avsnitt 536.

²⁶² Brev fra Repsol 7. mars 2025, svar på spørsmål 3, brev fra Aker BP 13. mars 2025, brev fra Equinor 13. mars 2025, svar på spørsmål 2.

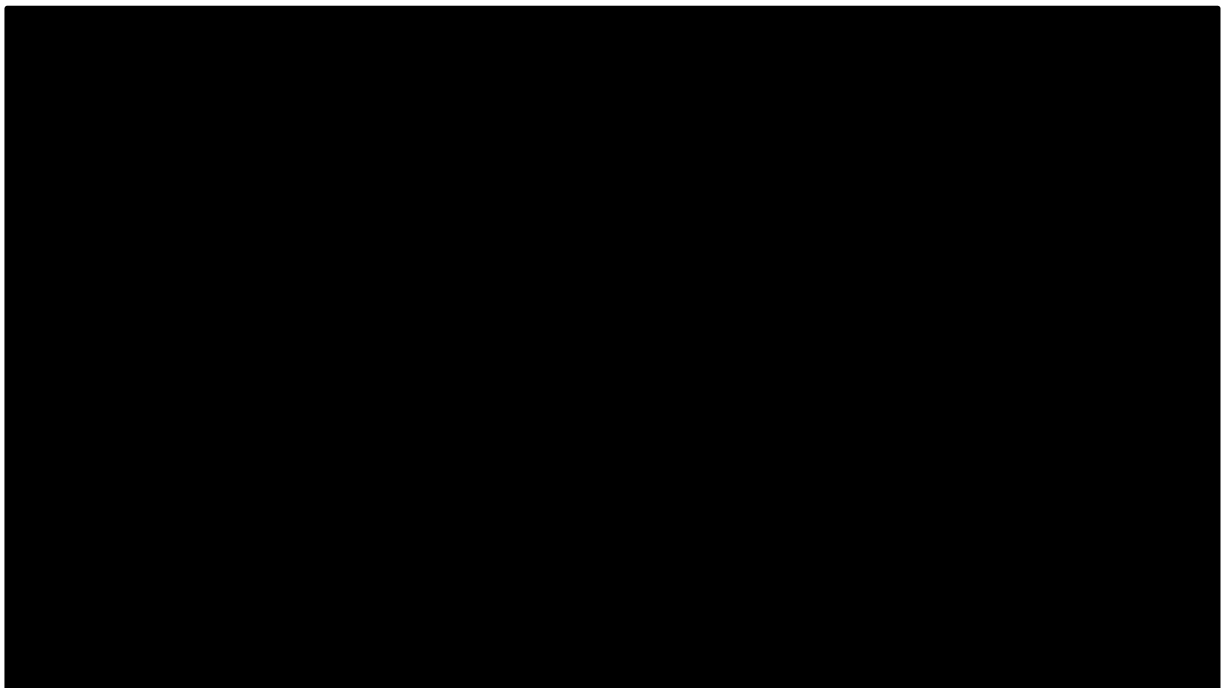
²⁶³ Brev fra Vår Energi 13. mars 2025, svar på spørsmål 4.

partikler og tunge belastninger, jf. avsnitt (69). Bruk av andre materialer vil dermed medføre kortere levetid for utstyret og gjøre det mindre pålitelig, som innebærer økt risiko for feil ved boring.²⁶⁴ Halliburton oppgir at "[redacted]"²⁶⁵

- (189) Element Six²⁶⁶ oppgir at diamantlagre skiller seg fra lagre av andre materialer når det gjelder kvalitet, herunder evnen til å tåle påkjenninger under boring, som bidrar til lavere risiko for svikt og lengre levetid.²⁶⁷
- (190) De gode egenskapene ved diamantlagre er beskrevet på CHXs hjemmesider som følger: *"Having a bearing material with high thermal conductivity reduces localized temperature extremes that lead to bearing degradation. [...] A bearing material exhibiting large fracture toughness will decrease the likelihood of race damage during extreme operating conditions. Because of its extreme hardness, polycrystalline diamond is ideally suited to resist wear from abrasive particles in lubricants and process fluids."*²⁶⁸
- (191) At diamantlagre har evne til å tåle større påkjenninger i form av høy fart, tunge belastninger og etsende kjemikalier, og har lengre levetid, fremgår også av [redacted].²⁶⁹ Blant annet er det vist til [redacted]. Et utklipp av [redacted] er vist i Figur 11.

Figur 12

Utklipp fra [redacted]²⁷⁰



- (192) I tillegg til ulike tekniske egenskaper er diamantlagre også vesentlig mer kostbare enn lagre av wolframkarbid.²⁷¹ Partene viser til at diamantlagre er [redacted] enn

²⁶⁴ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 19-23 [redacted].

²⁶⁵ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 21 h.

²⁶⁶ Element Six er en global aktør som produserer og selger produkter produsert av syntetisk diamant og wolframkarbid, se [Corporate Information | Element Six - Element Six](#). Lesedato: 14. mai 2025. Element Six produserer imidlertid ikke diamantlagre, jf. referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål ii.

²⁶⁷ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

²⁶⁸ [Datasheet-Drilling-Bearings2021\[59\] | ChampionX](#). Lesedato: 26. mars 2025.

²⁶⁹ Brev fra [redacted]

²⁷⁰ Brev fra [redacted]

²⁷¹ Brev fra [redacted] og referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

wolframkarbidlagre.²⁷² Element Six anslår at kostnaden for diamantlagre er [REDACTED] større enn for lagre av wolframkarbid.²⁷³

- (193) Element Six oppgir at "*Tungsten carbide bearings are not comparable to diamond bearings. Tungsten carbide is not a substitute for PCD bearings in the oil and gas industry. [...] Components such as [...] PCD bearings are under a lot of stress during these operations. It is crucial that these components are sufficiently robust, so that they do not malfunction during drilling.*"²⁷⁴
- (194) Halliburton viser til at [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] PCD bearings."²⁷⁵
- (195) Baker Hughes oppgir at "[...] *the outstanding performance of PCD bearings compared to all alternatives is unmatched due to the extreme environmental conditions that the mud bearings experience. BH believes that using any other kind of bearings would lead to significant shorter tool life, higher failures rates and a product that is economically not viable.*"²⁷⁶
- (196) De ovennevnte uttalelsene tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre og lagre av andre materialer ikke er substituerbare.
- (197) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det vil være begrenset etterspørselssubstitusjon mellom diamantlagre og lagre av andre materialer til bruk i retningsboring med RSS.
- (198) Produksjon av diamantlagre skiller seg fra lagre av andre materialer ved at det benyttes andre innsatsfaktorer, jf. kapittel 4.6. Videre utvikles diamantlagre i samarbeid med kundene, jf. avsnitt (180), noe som gjør at det ikke er et standardprodukt man enkelt kan starte produksjon av med umiddelbar og direkte virkning.
- (199) I tillegg til tilgang til innsatsfaktorer, vil en produsent måtte utvikle metoder for produksjon av diamantlagre med riktig kvalitet, da eksisterende teknologi er beskyttet av patentrettigheter.²⁷⁷ Et nytt produkt må også gjennom testing og godkjenning av kundene, der oljeserviceselskaper stiller høye krav til både merkevare og kvalitet.²⁷⁸
- (200) Muligheten for aktører som produserer lagre av andre materialer til å flytte produksjonen til diamantlagre som følge av en liten, men varig prisøkning, vil etter Konkurransetilsynets vurdering også begrenses av patentrettigheter.²⁷⁹
- (201) Det er dermed Konkurransetilsynets vurdering at det vil være begrenset tilbudssubstitusjon mellom diamantlagre og lagre av andre materialer.
- (202) Partene anfører at diamant- og wolframkarbidlagre er substitutter, og viser til at [REDACTED]
[REDACTED], samt at diamantlagre nylig ble utviklet som alternativ til wolframkarbid, som tidligere var industri-standard. Videre oppgir partene at

²⁷² Meldingen, avsnitt 549.

²⁷³ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

²⁷⁴ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

²⁷⁵ Brev fra Halliburton 13. mars, svar på spørsmål 21h.

²⁷⁶ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 19-23.

²⁷⁷ Meldingen avsnitt 560-561, brev fra [REDACTED], brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 11 og referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål v.

²⁷⁸ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål v.

²⁷⁹ Brev fra Baker Hughes 13. mars, svar på spørsmål 10 og 11-13 og referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål v.

diamantlagre potensielt kan forbedre produktiviteten, ytelsen og levetiden til en RSS, og at [REDACTED] for diamantlagre er [REDACTED] enn wolframkarbidlagre.²⁸⁰

- (203) Som det fremgår av avsnitt (188) til (201), er det Konkurransetilsynets vurdering at det verken er etterspørselssubstitusjon eller tilbudssubstitusjon mellom diamantlagre og lagre av andre materialer for bruk i retningsboring med RSS.
- (204) Når det gjelder anførselen til partene om at [REDACTED] på norsk sokkel, er det Konkurransetilsynets vurdering at det faktisk at [REDACTED], tyder på at materialene har ulike bruksområder. Dette underbygges også av en uttalelse fra Element Six, som oppgir at *“When diamond is adopted for a certain application, despite having a much higher price point than tungsten carbide, it is typically because diamond has properties that are needed for that application.”*²⁸¹ Tilsynet viser for øvrig til at [REDACTED] som ble benyttet på norsk sokkel i perioden 2021 til 2024, jf. Tabell 8.
- (205) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at lagre av andre materialer ikke inngår i markedet for diamantlagre for bruk i retningsboring med RSS.

5.3.1.3 Konklusjon produktmarkedsavgrensning

- (206) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn et relevant produktmarked for produksjon og salg av diamantlagre for bruk i retningsboring med RSS.

5.3.2 Geografisk markedsavgrensning

- (207) Et relevant geografisk marked er et område hvor en virksomhet ved salg eller etterspørsel av produkter og tjenester møter tilstrekkelig ensartede konkurransevilkår, jf. avsnitt (171)-(172).
- (208) CHX produserer diamantlagre i Utah, USA, og selger produktene globalt, jf. avsnitt (70).
- (209) [REDACTED] Baker Hughes oppgir at de anskaffer diamantlagre til bruk i retningsboring med RSS globalt.²⁸²
- (210) Det er normalt oljeserviceselskapet som selv anskaffer diamantlagre som skal benyttes i RSS-utstyret ved retningsboring, monterer og distribuerer boreutstyret videre til bruk i ulike land.²⁸³ Halliburton oppgir at de anskaffer diamantlagre [REDACTED]
[REDACTED].²⁸⁴
- (211) I CHXs interne dokumenter [REDACTED]²⁸⁵
- (212) Partene anfører at det geografiske markedet for lagre kan holdes åpent fordi CHXs salg av diamantlagre til Norge er [REDACTED].²⁸⁶
- (213) På denne bakgrunn legger Konkurransetilsynet til grunn at det geografiske markedet for diamantlagre er globalt i utstrekning.

5.4 Retningsboring

5.4.1 Produktmarkedsavgrensning

- (214) Ved avgrensingen av det relevante produktmarked tar Konkurransetilsynet utgangspunkt i partenes virksomhet. CHX, gjennom datterselskapet US Synthetic, tilbyr diamantlagre som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sitt tilbud av retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 4.6 og 4.7.2. Videre tilbyr CHX, gjennom sin

²⁸⁰ Meldingen, avsnitt 549 og brev fra partene 28. november 2024, avsnitt 138.

²⁸¹ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iii.

²⁸² Brev fra [REDACTED] og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 3.

²⁸³ Meldingen, avsnitt 520 og brev fra [REDACTED].

²⁸⁴ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 3b.

²⁸⁵ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og brev fra CHX 7. april 2025, vedlagt "[REDACTED]", side 44.

²⁸⁶ Meldingen, avsnitt 539.

Quartzdyne-virkosomhet, kvartstransdusere som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sitt tilbud av retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 4.5 og 4.7.1. Det foreligger dermed vertikale overlapp mellom partene.

- (215) Retningsboring er en boreteknikk der man kan endre retningen på en brønn slik at den avviker fra en vertikal brønn, jf. avsnitt (76). I tilknytning til retningsboring etterspør olje- og gasselskapene også en rekke andre produkter og tjenester, jf. kapittel 4.7.
- (216) I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere hvorvidt måling av trykk og temperatur under retningsboring inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til retningsboring, og hvorvidt retningsboring med RSS inngår i samme marked som andre produkter og tjenester knyttet til retningsboring.

5.4.1.1 Om måling av trykk og temperatur under retningsboring inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til retningsboring

- (217) Ved MWD og LWD benyttes transdusere som måler trykk og temperatur. Både formasjonstrykk og trykk i ringrommet kan måles ved retningsboring, jf. avsnitt (82). Utstyr for MWD og LWD er integrert i boreutstyret, nederst på borestrengen, jf. avsnitt (80) og Figur 9. Slike transdusere kan inneholde sensorer av kvarts eller alternativer til kvarts, jf. kapittel 4.5. MWD gjennomføres alltid ved retningsboring, jf. avsnitt (83). LWD inngår når det er behov for data om formasjonstrykk under boring, jf. avsnitt (84).
- (218) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at ulike produkter og tjenester knyttet til retningsboring [REDACTED].²⁸⁷ På spørsmål om hvilke produkter og tjenester som inngår ved anskaffelse av produkter og tjenester til retningsboring, oppgir Aker BP: [REDACTED].²⁸⁸ ConocoPhillips oppgir at *"Our directional drilling contracts scope cover all drilling tools and bits, all logging while drilling measurements, surface data /mud logging services and all related advisory and personnel services."*²⁸⁹
- (219) Konkurransetilsynet viser til at måling av trykk og temperatur under retningsboring verken etterspørres eller tilbys som en enkeltstående tjeneste.²⁹⁰ Videre viser tilsynet til at de ulike retningsboretjenestene utføres med utstyr som er integrert, jf. avsnitt (80).
- (220) Det er Konkurransetilsynets oppfatning at retningsboreaktørene må tilby alle produkter og tjenester som vanligvis inngår i en kontrakt om retningsboring, [REDACTED], for å være en konkurransedyktig tilbyder av retningsboring. Blant annet oppgir Halliburton at *"To be successful, a company must offer a [REDACTED]. Customers in the [REDACTED] [...]"*.²⁹¹
- (221) Samtlige av de tre aktørene som tilbyr retningsboring på norsk sokkel, tilbyr måling av trykk og temperatur under retningsboring, herunder MWD og LWD, jf. kapittel 4.7.3.
- (222) [REDACTED] SLB i enkelte interne dokumenter [REDACTED]²⁹² [REDACTED]²⁹³

²⁸⁷ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7a, brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12, brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 7a og brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7a.

²⁸⁸ Brev fra Aker BP 27. februar 2025, svar på spørsmål 7a.

²⁸⁹ Brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7a.

²⁹⁰ Meldingen, avsnitt 387, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7a-b, brev fra [REDACTED], brev fra [REDACTED] og brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7a.

²⁹¹ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 39.

²⁹² Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

²⁹³ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

- (223) Partene anfører at den nærmere markedsavgrensningen for målere brukt i boretjenester kan holdes åpen i og med at foretakssammenslutningen uansett ikke vil føre til noen konkurransemessige bekymringer.²⁹⁴
- (224) Kommisjonen har tidligere avgrenset et eget produktmarked for tjenester for retningsboring, som omfatter retningsboring, MWD og LWD, basert på at disse tjenestene etterspørres samlet fra kundene.²⁹⁵ Kommisjonen har senere holdt det åpent hvorvidt MWD og LWD inngår i samme produktmarked som retningsboring.²⁹⁶
- (225) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at alle produkter og tjenester som vanligvis inngår i en kontrakt om retningsboring, herunder MWD og LWD, inngår i samme produktmarked.

5.4.1.2 Om retningsboring med RSS inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til retningsboring

- (226) Retningsboring kan gjennomføres ved bruk av RSS, jf. kapittel 4.7. Et alternativ til retningsboring med RSS er retningsboring ved bruk av konvensjonelle metoder, jf. kapittel 4.7. Både ved retningsboring med RSS og konvensjonell retningsboring er komponentene for boreteknologien en integrert del av boreutstyret, jf. kapittel 4.7.
- (227) RSS er en mer effektiv teknologi for retningsboring, fordi man ved RSS kan endre retning uten stopp i boreprosessen, jf. avsnitt (79). Baker Hughes beskriver RSS som "*the most technologically advanced systems for controlling the direction of the drill string in deviated wellbores [...] RSS allows for constant steering of the drill string and ensures reliable performance under heavy loads in often harsh down-hole environments.*"²⁹⁷ På norsk sokkel benyttes RSS til boring av [REDACTED] brønner, jf. kapittel 4.7.3.
- (228) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at olje- og gasselskapene anskaffer produkter og tjenester knyttet til retningsboring, [REDACTED], jf. avsnitt (218). RSS verken etterspørres eller tilbys som en enkeltstående tjeneste.²⁹⁸
- (229) Alle aktører som tilbyr retningsboring på norsk sokkel, tilbyr retningsboring med RSS, i tillegg til andre teknologier for retningsboring.²⁹⁹
- (230) I enkelte av SLBs interne dokumenter [REDACTED]³⁰⁰, mens [REDACTED]³⁰¹.
- (231) Partene viser til at RSS er en type utstyr som benyttes i retningsboring, og til at Kommisjonen tidligere i sak GE/Baker Hughes har lagt til grunn et eget produktmarked for de produkter og tjenester som vanligvis inngår i kontrakter om retningsboring som tilbys olje- og gasselskaper. Partene er enige i Kommisjonens konklusjon i sak GE/Baker Hughes at retningsboretjenester utgjør et eget separat produktmarked.³⁰²
- (232) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at retningsboring med RSS inngår i markedet for retningsboring.

5.4.1.3 Konklusjon produktmarkedsavgrensing

- (233) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn at det eksisterer et eget produktmarked for de produkter og tjenester som vanligvis inngår i kontrakter om retningsboring, herunder

²⁹⁴ Meldingen, avsnitt 422.

²⁹⁵ COMP/M.5839 *Schlumberger/Smith International*, avsnitt 16.

²⁹⁶ COMP/M.8297 *GE/Baker Hughes*, avsnitt 76.

²⁹⁷ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 2.

²⁹⁸ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7a, brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 7a og brev fra [REDACTED].

²⁹⁹ Brev fra SLB 3. april 2025, brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 1 og brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 1.

³⁰⁰ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

³⁰¹ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

³⁰² Meldingen, avsnitt 540-542.

MWD, LWD og RSS. I det videre omtales dette markedet som markedet for retningsboring eller retningsboremarkedet.

5.4.2 Geografisk markedsavgrensning

- (234) Et relevant geografisk marked er et område hvor en virksomhet ved salg eller etterspørsel av produkter og tjenester møter tilstrekkelig ensartede konkurransevilkår, jf. avsnitt (171)-(172).
- (235) Konkurransetilsynet viser til at norsk sokkel skiller seg fra andre områder, både ved at havbunnen er hardere, og at kunder [REDACTED]. Halliburton oppgir at *"Customer requirements on the NCS are similar to other regions where HAL operates. However, Norwegian customers [REDACTED]"*.³⁰³ Baker Hughes oppgir at *"The Norwegian continental shelf has the harshest rock formations and requires the most durable and advanced solutions."*³⁰⁴ I SLBs interne dokumenter [REDACTED].³⁰⁵
- (236) Olje- og gasselskapene oppgir at lokal tilstedeværelse er viktig, og for noen er det et absolutt krav ved tildeling av kontrakter for retningsboring på norsk sokkel.³⁰⁶ Vår Energi viser til at *"Tilstedeværelse er viktig, ofte en forutsetning, for best mulig integrasjon av planlegging og operasjon"*.³⁰⁷ Equinor oppgir blant annet at *"Fysisk tilstedeværelse er viktig for å kunne ha et godt samarbeid og kommunikasjon, samt mulighet til å se utstyret som brukes eller har vært brukt når det er nødvendig"*.³⁰⁸ ConocoPhillips skriver at *"For continuous operations, a local presence with sufficient competent personnel, warehouse and tool fleet is extremely important for sustained operations and low carbon footprint."*³⁰⁹
- (237) Aktørene som tilbyr retningsboring til kunder på norsk sokkel, er alle etablert med avdelinger i Norge, jf. kapittel 4.7.3.
- (238) Også SLB oppgir at det normalt kreves lokal tilstedeværelse for å tilby retningsboring i Norge.³¹⁰
- (239) Videre oppgir olje- og gasselskapene at kontrakter for retningsboring aldri omfatter felt utenfor norsk sokkel.³¹¹
- (240) I interne dokumenter [REDACTED] SLB [REDACTED].³¹² Dette indikerer etter tilsynets vurdering at konkurransesituasjonen er [REDACTED] markeder.
- (241) Kommisjonen har tidligere avgrenset et geografisk marked for tjenester for retningsboring til minimum regionalt, men har ikke endelig konkludert på om det geografiske markedet er regionalt, EØS eller globalt.³¹³

³⁰³ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 34.

³⁰⁴ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 28-38.

³⁰⁵ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

³⁰⁶ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 13, brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 13, brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 13, brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 13 og brev fra Okea 18 mars 2025, svar på spørsmål 19.

³⁰⁷ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 13.

³⁰⁸ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 13.

³⁰⁹ Brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 13.

³¹⁰ Meldingen, avsnitt 391.

³¹¹ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7e, brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 7e, brev fra [REDACTED] brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 7e, brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7d, brev fra Okea 18 mars 2025, svar på spørsmål 12e og brev fra DNO Norge 25 mars 2025, svar på spørsmål 12 e.

³¹² Brev fra SLB dato, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED] og [REDACTED] og [REDACTED].

³¹³ COMP/M.5839 *Schlumberger/Smith International*, avsnitt 32 og COMP/M.8297 *GE/Baker Hughes*, avsnitt 77-78.

- (242) Partene anfører at det relevante geografiske markedet for retningsboretjenester ved bruk av RSS er globalt i utstrekning.³¹⁴
- (243) Konkurransetilsynet viser til vurderingene i avsnitt (235)-(240), der det fremgår at norsk sokkel skiller seg fra andre områder ved at havbunnen er hardere, at kundene på norsk sokkel [REDACTED], at lokal tilstedeværelse i Norge er viktig for kundene i dette markedet, at kundene kjøper retningsboretjenester i Norge eller for felt i Norge i egne kontrakter, samt at konkurransesituasjonen er vesentlig forskjellig mellom [REDACTED].
- (244) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at relevante geografiske markedet for retningsboring er nasjonalt i utstrekning.

5.5 Permanent brønnovervåking

5.5.1 Produktmarkedsavgrensing

- (245) Ved avgrensingen av det relevante produktmarked tar Konkurransetilsynet utgangspunkt i partenes virksomhet. CHX tilbyr, gjennom sin Quartzdyne-virksomhet, kvartstransdusere som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sitt tilbud av permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. avsnitt (37). Det foreligger dermed en vertikal overlapp mellom partene.
- (246) I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere hvorvidt produksjon og salg av permanente nedihullsmålere inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til permanent brønnovervåking, hvorvidt permanent brønnovervåking inngår i samme marked som øvrige produkter og tjenester til brønnkomplettering og hvorvidt permanent brønnovervåking med elektriske nedihullsmålere inngår i samme marked som permanent brønnovervåking med optiske fibre.

5.5.1.1 Om produksjon og salg av permanente nedihullsmålere inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til permanent brønnovervåking

- (247) Permanente nedihullsmålere for måling av trykk og temperatur installeres i brønnen i forbindelse med brønnkomplettering, jf. kapittel 4.8.
- (248) Konkurransetilsynet viser til at permanente nedihullsmålere verken etterspørres eller tilbys som et enkeltstående produkt, jf. kapittel 4.8. Olje- og gasselskapene anskaffer produkter og tjenester knyttet til permanent brønnovervåking samlet, herunder permanente nedihullsmålere, installasjon av målerne, samt leveranser av data fra målerne og software-oppdateringer.³¹⁵ I tillegg oppgir enkelte av olje- og gasselskapene at de også etterspør andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering sammen med permanent brønnovervåking.³¹⁶ Hvorvidt andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering inngår i markedet, vurderes i kapittel 5.5.1.2.
- (249) Partene anfører at markedsavgrensningen for permanente nedihullsmålere kan holdes åpen i og med at foretakssammenslutningen uansett ikke vil føre til noen konkurransemessige bekymringer.³¹⁷ Partene opplyser at permanente nedihullsmålere typisk blir levert sammen med en rekke andre verktøy og tjenester, og utgjør en del av en større løsning eller produkt.³¹⁸
- (250) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at produksjon og salg av permanente nedihullsmålere inngår i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til permanent brønnovervåking.

³¹⁴ Meldingen, avsnitt 545.

³¹⁵ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 6, referat fra møte med Halliburton 19. desember 2024, brev fra Repsol 18. februar, svar på spørsmål 20 og brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 20.

³¹⁶ Brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 20, brev fra [REDACTED] og brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 20.

³¹⁷ Meldingen, avsnitt 417-418.

³¹⁸ Meldingen, avsnitt 369.

5.5.1.2 Om produkter og tjenester knyttet til permanent brønnovervåking inngår i samme produktmarked som øvrige produkter og tjenester til brønnkomplettering

- (251) I tillegg til permanent brønnovervåking leveres også en rekke andre produkter og tjenester som en del av brønnkomplettering før produksjon kan startes, jf. kapittel 4.8.
- (252) Etter Konkurransetilsynets vurdering er det begrenset etterspørselssubstitusjon mellom ulike brønnkompletteringsprodukter og -tjenester ettersom disse benyttes til ulike formål og oppfyller ulike behov for kundene.
- (253) Som beskrevet i avsnitt (248) er det enkelte olje- og gasselskaper som etterspør permanent brønnovervåking som en del av en større kontrakt for brønnkomplettering.
- (254) Blant aktørene som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel, er det aktører som tilbyr bredden av produkter og tjenester innenfor brønnkomplettering, men det finnes også aktører som kun tilbyr permanent brønnovervåking, jf. kapittel 4.8.2.
- (255) Halliburton oppgir at utformingen av kontrakter fra kunder på norsk sokkel, gjør at samtlige produkter og tjenester til brønnkomplettering er avhengig av muligheten til å kunne tilby permanent brønnovervåking.³¹⁹ Roxar oppgir at kundene på norsk sokkel foretrekker en totalleverandør av kompletteringstjenester.³²⁰
- (256) Kommisjonen har tidligere avgrenset et eget produktmarked for produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering.³²¹
- (257) Partene anfører at endelig markedsavgrensning kan holdes åpen, jf. avsnitt (249). Partene oppgir videre at olje- og gasselskaper globalt anskaffer permanente nedihullsmålere som del av et samlet tilbud av kompletteringstjenester i [REDACTED], og at tjenester for permanent brønnovervåking etterspørres gjennom en egen anbudsprosess i [REDACTED].³²²
- (258) Det er Konkurransetilsynets vurdering at permanent brønnovervåking både kan etterspørres separat og sammen med øvrige produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering.
- (259) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at permanent brønnovervåking kan inngå i samme produktmarked som andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering. Det er imidlertid tilsynets vurdering at endelig avgrensning av produktmarkedet kan holdes åpent, da det ikke vil ha betydning for konklusjonen i saken. I konkurranseanalysen vurderes virkninger for et snevert produktmarked avgrenset til permanent brønnovervåking. En slik snever avgrensning vil etter tilsynets oppfatning være til partenes gunst fordi nedstrømsmarkedet vil være betydelig større, og insentivene til utestengelse vil da normalt være sterkere med en bredere markedsavgrensning.

5.5.1.3 Om permanent brønnovervåking med elektriske nedihullsmålere inngår i samme marked som permanent brønnovervåking med optiske fibre

- (260) Permanent brønnovervåking kan utføres med enten elektriske nedihullsmålere, som inkluderer kvartstransdusere, eller optiske fibre, jf. avsnitt (60).
- (261) Konkurransetilsynet viser til at optiske fibre er vesensforskjellig fra kvartstransdusere, både når det gjelder pris, egenskaper og kompatibilitet med eksisterende systemer, jf. kapittel 5.2.1.3.

³¹⁹ Referat fra møte med Halliburton 19. desember 2024.

³²⁰ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 12.

³²¹ COMP/M.5839 *Schlumberger/Smith International*, avsnitt 74. Kommisjonen holder det åpent om perforeringstjenester eller nedihullspumper inngår i produktmarkedet. Med perforeringstjenester menes tjenester knyttet til å "skyte hull i fôrings- eller forlengelsesrøret i en petroleumbrønn, slik at petroleum kan strømme inn i brønnen", se [perforere – petroleumsvirksomhet – Store norske leksikon](#). Lesedato: 14. februar 2025.

³²² Meldingen, avsnitt 371.

- (262) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at permanent brønnovervåking med optiske fibre ikke inngår i samme marked som permanent brønnovervåking med elektriske nedihullsmålere.

5.5.1.4 Konklusjon produktmarkedsavgrensing

- (263) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn et relevant produktmarked for permanent brønnovervåking med elektriske nedihullsmålere. Heretter blir dette markedet omtalt som markedet for permanent brønnovervåking.

5.5.2 Geografisk markedsavgrensing

- (264) Et relevant geografisk marked er et område hvor en virksomhet ved salg eller etterspørsel av produkter og tjenester møter tilstrekkelig ensartede konkurransevilkår, jf. avsnitt (171)-(172).
- (265) Konkurransetilsynet viser til at det er forhold ved norsk sokkel som skiller seg fra andre geografiske områder. Roxar oppgir at olje- og gasselskaper på norsk sokkel stiller høyere krav til tekniske spesifikasjoner sammenlignet med olje- og gasselskaper i andre regioner.³²³ SLB oppgir at bruk av permanente nedihullsmålere er et krav fra Havindustritilsynet, og er regulert som en del av NORSOK D-010-standard.³²⁴
- (266) Videre viser Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting at lokal tilstedeværelse har betydning for konkurransen om permanent brønnovervåking på norsk sokkel.³²⁵ Equinor oppgir at "*Fysisk tilstedeværelse i Norge spiller en avgjørende rolle for å kunne konkurrere om leveransen av produkter og tjenester*", og utdyper videre at dette blant annet handler om kortere responstid, overholdelse av forskrifter, bygging av tillit og relasjoner, samt støtte for vedlikehold og service etter salg.³²⁶
- (267) Oljeserviceselskapene som tilbyr permanent brønnovervåking på norsk sokkel, er til stede med avdelinger i Norge, jf. kapittel 4.8.2.
- (268) Videre oppgir olje- og gasselskapene at kontrakter for permanent brønnovervåking aldri omfatter felt utenfor norsk sokkel.³²⁷
- (269) Partene anfører at det geografiske markedet for permanente nedihullsmålere er globalt i utstrekning.³²⁸
- (270) Konkurransetilsynet viser til vurderingene i avsnitt (265)-(268), der det fremgår at kunder og myndigheter stiller høyere krav til permanent brønnovervåking i Norge enn i andre land, at lokal tilstedeværelse i Norge er viktig for kundene i dette markedet, samt at kundene kjøper inn permanent brønnovervåking i Norge eller for felt i Norge i egne kontrakter.
- (271) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det relevante geografiske markedet for permanent brønnovervåking er nasjonalt i utstrekning.

6 Alternativsituasjon

- (272) Konkurransetilsynet skal forby foretakssammenslutninger som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse. Det er ikke grunnlag for å forby en transaksjon der det er sannsynlig

³²³ Referat fra møte med Roxar 20. januar 2025, svar på spørsmål 13.

³²⁴ Brev fra SLB 23. februar 2025, avsnitt 19.

³²⁵ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 26, brev fra [REDACTED], brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 26 og brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 26.

³²⁶ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 26.

³²⁷ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 20e, brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 20e, brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 20e, brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 20e og brev fra [REDACTED], svar på spørsmål 20e.

³²⁸ Meldingen, avsnitt 420.

at konkurranseforholdene vil svekkes i like stor, eller i større grad, uten foretakssammenslutningen. I dette ligger et krav om årsakssammenheng.³²⁹

- (273) Kravet til årsakssammenheng innebærer at Konkurransetilsynet må sammenligne konkurransesituasjonen som vil oppstå dersom foretakssammenslutningen gjennomføres med den mest sannsynlige markedsutviklingen uten foretakssammenslutningen (alternativsituasjonen).³³⁰
- (274) I de fleste tilfeller vil det være mest relevant å sammenligne med konkurransesituasjonen slik den var før foretakssammenslutningen, når man skal vurdere transaksjonens virkninger. Dette er også i samsvar med Kommisjonens praksis og retningslinjer for vurdering av horisontale foretakssammenslutninger.³³¹ I *Universal/EMI* uttalte Kommisjonen blant annet at:
“Absent exceptional circumstances (for example, a failing firm situation), this pre-merger situation is the relevant framework against which to assess the likely effects on competition of the proposed concentration. [...] The notifying party did not put forward convincing arguments or evidence as to why the Commission should deviate from this principle”.³³²
- (275) I enkelte saker kan det imidlertid, etter en konkret vurdering, være holdepunkter for å legge en annen alternativsituasjon til grunn.³³³
- (276) Dersom en annen markedsutvikling skal anses som mer sannsynlig enn konkurransesituasjonen før foretakssammenslutningen, må den alternative markedsutviklingen dermed ha støtte i fremlagt dokumentasjon eller andre konkrete holdepunkter og analyser.
- (277) Partene har ikke anført at noe annet enn at konkurransesituasjonen før foretakssammenslutningen skal legges til grunn for alternativsituasjonen.
- (278) På denne bakgrunn legger Konkurransetilsynet til grunn at det er konkurransesituasjonen før foretakssammenslutningen som skal legges til grunn for vurdering av foretakssammenslutningens virkninger.

7 Konkurransanalyse

7.1 Rettslig utgangspunkt

- (279) Det følger av ordlyden i konkurranseloven § 16 første ledd at Konkurransetilsynet skal forby en foretakssammenslutning som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes.
- (280) Foretakssammenslutninger mellom aktører i ulike ledd av verdikjeden kan i betydelig grad hindre effektiv konkurranse ved at det oppstår ikke-koordinerte virkninger og/eller koordinerte virkninger.³³⁴
- (281) Ikke-koordinerte virkninger kan oppstå ved at ikke-horisontale foretakssammenslutninger medfører utestenging. Gjennom dette vil det fusjonerte foretaket kunne oppnå økt markedsrett.³³⁵
- (282) En vertikal foretakssammenslutning vil kunne føre til utestenging når faktiske eller potensielle konkurrenters tilgang til innsatsfaktorer eller markeder blir begrenset eller eliminert som følge av foretakssammenslutningen, og dermed begrenser disse selskaperne

³²⁹ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 9, jf. avsnitt 2 og sak COMP/M.6360 *Nynas/Shell/Harburg Refinery*, avsnitt 307 til 311.

³³⁰ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 9.

³³¹ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 9

³³² Sak M. 6458 *Universal/EMI*, avsnitt 410.

³³³ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 9.

³³⁴ Kommisjonens retningslinjer for ikke-horisontale foretakssammenslutninger (2008/C 265/07)

(“Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer”), avsnitt 17.

³³⁵ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 18.

mulighet og/eller insentiv til å konkurrere.³³⁶ Slik utestenging kan begrense potensiell etablering eller ekspansjon, og kan innebære at konkurrenter forsvinner fra markedet.³³⁷ Det er tilstrekkelig at utestengelsen fører til at konkurrentene får en ulempe som medfører at de ikke kan konkurrere like effektivt. En utestengelse anses å være konkurransebegrensende hvor de fusjonerende partene som et resultat av foretakssammenslutningen, på en lønnsom måte, kan øke prisene og/eller redusere kvaliteten til forbrukerne.³³⁸

- (283) I Kommisjonens retningslinjer for ikke-horisontale foretakssammenslutninger skilles det mellom to typer utestenging, innsatsfaktorutestengelse og kundeutestengelse. Med innsatsfaktorutestengelse menes tilfeller hvor foretakssammenslutningen med sannsynlighet vil kunne øke kostnadene til konkurrenter i nedstrømsmarkedet ved å begrense deres tilgang til viktige innsatsfaktorer.³³⁹
- (284) Innsatsfaktorutestengelse oppstår når det fusjonerte foretaket i etterkant av foretakssammenslutningen med sannsynlighet vil begrense tilgang til produktene eller tjenestene som selskapet uten foretakssammenslutningen ellers ville tilbudt, og på den måten øke kostnadene til konkurrentene i nedstrømsmarkedet ved å gjøre det vanskeligere for dem å få tak i forsyninger til lignende priser og betingelser som uten foretakssammenslutningen. Det er ikke nødvendig at det fusjonerte foretakets konkurrenter må forlate markedet for at innsatsfaktorutestengelse skal føre til skade for konsumentene. Den relevante terskelen er hvorvidt den økte prisen på innsatsfaktoren vil føre til høyere priser for konsumentene.³⁴⁰
- (285) Når Konkurransetilsynet skal vurdere sannsynligheten for konkurranseskadelig utestenging, vil tilsynet først ta stilling til om det fusjonerte foretaket vil ha mulighet til slik utestenging. Videre vil tilsynet ta stilling om det fusjonerte foretaket har insentiv til å foreta en slik utestenging. Avslutningsvis vil tilsynet vurdere hvilken virkning den aktuelle utestengingen vil ha på markedet.³⁴¹
- (286) Foretakssammenslutningen innebærer at CHXs Quartzdyne-virksomhet og CHXs datterselskap US Synthetic kommer under eierskap av SLB. Quartzdyne tilbyr kvartstransdusere som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sine tilbud av permanent brønnovervåkning og retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (37). US Synthetic tilbyr diamantlagre som SLB og andre oljeserviceselskaper benytter som innsatsfaktor i sine tilbud av retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (38). Etter Konkurransetilsynets vurdering har foretakssammenslutningen mellom partene derfor en vertikal dimensjon.
- (287) I det følgende vil Konkurransetilsynet vurdere om foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel. Videre vil tilsynet vurdere om foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre som i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedet for retningsboring på norsk sokkel.

³³⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 4, jf. avsnitt 29, se også sak M.8124 *Microsoft/LinkedIn*, avsnitt 182 flg.

³³⁷ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 29. Se også sak M.8124 *Microsoft/LinkedIn*, avsnitt 182 flg.

³³⁸ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 29 og fotnote 8. I Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 16 er det spesifisert at med forbruker menes både sluttbruker og forbrukere på øvrige ledd i verdikjeden.

³³⁹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 30.

³⁴⁰ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 31.

³⁴¹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 32 og 94. Dette er blant annet lagt til grunn i Kommisjonens saker M.8124 *Microsoft/LinkedIn*, avsnitt 184 og M.6381 *Google/Motorola*, avsnitt 78.

7.2 Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i markedet for retningsboring

7.2.1 Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere

- (288) For at det fusjonerte foretakets mulighet til innsatsfaktorutestengelse skal utgjøre et konkurranseproblem, må foretakssammenslutningen omhandle en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet.³⁴² Det vertikalt integrerte foretaket som oppstår må videre ha en tilstrekkelig grad av markedsrett i oppstrømsmarkedet.³⁴³ Det fusjonerte foretaket vil kun ha mulighet til innsatsfaktorutestengelse i nedstrømsmarkedet hvis det, ved å hindre tilgang til sitt eget oppstrømsprodukt eller -tjeneste, reduserer det totale tilbudet av denne innsatsfaktoren for aktører i nedstrømsmarkedet gjennom pris eller kvalitet. Dette kan blant annet være tilfelle dersom de resterende tilbyderne i oppstrømsmarkedet er mindre effektive, ikke tilbyr like etterspurte alternativer eller har kapasitetsbegrensninger.³⁴⁴

7.2.1.1 Kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring

- (289) Som det fremgår av avsnitt (288), kan innsatsfaktorutestengelse utgjøre et konkurranseproblem dersom foretakssammenslutningen omhandler en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet. En innsatsfaktor kan være viktig dersom kostnaden utgjør en betydelig kostnad relativt til prisen på produktet eller tjenesten i nedstrømsmarkedet.³⁴⁵ Uavhengig av kostnaden på innsatsfaktoren, kan den også være en viktig innsatsfaktor av andre årsaker, blant annet dersom innsatsfaktoren er kritisk for produksjon eller konkurransedyktig salg i nedstrømsmarkedet.³⁴⁶ Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere kan dermed utgjøre et konkurranseproblem dersom kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor for SLBs konkurrenter i det norske markedet for retningsboring.
- (290) SLB vil etter foretakssammenslutningen få kontroll over CHXs Quartzdyne-virksomhet. Quartzdyne tilbyr kvartstransdusere, jf. avsnitt (37). SLB og SLBs konkurrenter, Halliburton og Baker Hughes, benytter kvartstransdusere i sin virksomhet knyttet til retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.3.
- (291) Som det fremgår av kapittel 5.2.1, har Konkurransetilsynet avgrenset et eget produktmarked for kvartstransdusere, avgrenset mot transdusere med belastningssensorer, optiske fibre og kvartstrykksensorer.
- (292) Kvartstransdusere benyttes til MWD og LWD, herunder FPWD, under retningsboring for å gi nøyaktige og pålitelige målinger av trykk og temperatur i brønnen, og er en integrert del av nedihullsutstyret, jf. avsnitt (57), (59) og (80). MWD og LWD er en viktig del av retningsboringstilbudet til oljeserviceaktørene på norsk sokkel, jf. kapittel 5.4.1.1. MWD benyttes alltid og LWD benyttes ofte under retningsboring av brønner på norsk sokkel, jf. avsnitt (217).
- (293) Samtlige aktører i det norske retningsboremarkedet oppgir at de benytter kvartstransdusere til retningsboring på norsk sokkel. Tabell 1 gir en oversikt over de ulike aktørers andel av brønner boret på norsk sokkel der kvartstransdusere er benyttet for trykk- og temperaturmålinger.

³⁴² Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 34.

³⁴³ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 35.

³⁴⁴ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 36.

³⁴⁵ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 34.

³⁴⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 34.

Tabell 1 Aktørenes bruk av kvartstransdusere ved retningsboring på norsk sokkel³⁴⁷

Aktør	% av brønner boret med kvartstransdusere i BHA	% av brønner boret med kvartstransdusere i BHA, gitt at FPWD inngår i leveransen
SLB	■	■
Baker Hughes	■	■
Halliburton	■	■

- (294) Som det fremgår av Tabell 1, benytter SLB kvartstransdusere ■ har boret på norsk sokkel de siste fire årene. Disse brønnene har det til felles at ■. Ved levering av ■.
- (295) Halliburton og Baker Hughes har benyttet kvartstransdusere ■ på norsk sokkel de siste fire årene, jf. Tabell 1. Halliburton benytter kvartstransdusere ■.³⁴⁸ Baker Hughes benytter kvartstransdusere til LWD ■ ved retningsboring på norsk sokkel.³⁴⁹
- (296) Det er Konkurransetilsynets vurdering at det faktum at samtlige aktører i det norske retningsboremarkedet benytter kvartstransdusere, tilsier at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i dette markedet.
- (297) Både Halliburton og Baker Hughes oppgir at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i retningsboring. Halliburton uttaler: " ■
■
■³⁵⁰ Baker Hughes viser til at "[...] *the sensor technology needs to withstand the drilling environment, while providing accurate and repeatable measurements. Quartzdyne sensors are used for both measuring the reservoir as well as wellbore pressure. [...] to ensure safe drilling operations, e.g. stay above reservoir pressure but below fracture pressure*".³⁵¹ Uttalelsene tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i det norske retningsboremarkedet.
- (298) Partene anfører at kvartstransdusere ikke er en vesentlig innsatsfaktor fordi produktene utgjør ■ av totalkostnaden for boreprosjektene, og at en prisøkning dermed ikke vil ha vesentlig innvirkning på prisene konkurrentene kan tilby nedstrøms.³⁵²
- (299) Konkurransetilsynet viser til at en innsatsfaktor kan være viktig uavhengig av kostnaden for innsatsfaktoren målt opp mot prisen på produktet eller tjenesten som tilbys i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Tilsynet viser videre til avsnitt (293)-(297), som etter tilsynets vurdering tilsier at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i retningsboring, særlig der det etterspørres FPWD. Tilsynet viser også til at innsatsfaktorutestengelse ikke trenger å avgrenses til prisøkninger, jf. avsnitt (342).

³⁴⁷ Brev fra SLB 18. februar 2025, vedlagt "■". Data fra SLB strekker seg over tidsperioden 2021 t.o.m. 2024. Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt "■". Data fra Baker Hughes strekker seg over tidsperioden 2018 t.o.m. 2024. Referat fra møte med Halliburton 19. desember 2024, svar på spørsmål viii. Brev fra Halliburton 18. mars 2025, vedlagt "■". Referat fra møte med Halliburton 1. april 2025, svar på spørsmål 8.

³⁴⁸ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, side 1.

³⁴⁹ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 4 og vedlagt "TMPL – NCS Wells – Directional Drilling_BH_CONFIDENTIAL.xlsx".

³⁵⁰ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 4a.

³⁵¹ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 11.

³⁵² Meldingen, avsnitt 435-436.

- (300) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring på norsk sokkel.

7.2.1.2 Markedsmakt i markedet for kvartstransdusere

- (301) Det følger av Kommisjonens retningslinjer at dersom innsatsfaktorutestengelse skal utgjøre et konkurranseproblem, må det vertikalt integrerte foretaket som oppstår som følge av foretakssammenslutningen ha tilstrekkelig grad av markedsmakt i oppstrømsmarkedet. Det er kun under disse omstendigheter at det vertikalt integrerte foretaket kan forventes å ha vesentlig innflytelse på konkurranseforholdene i oppstrømsmarkedet, og dermed også på priser og forsyningsvilkår i nedstrømsmarkedet.³⁵³

7.2.1.2.1 Markedsstruktur

- (302) Markedsandeler og konsentrasjonsnivå gir en nyttig første indikasjon på både partenes og deres konkurrenters markedsmakt og konkurransemessige betydning.³⁵⁴
- (303) Konkurransetilsynet har avgrenset et eget produktmarked for kvartstransdusere som er globalt i utstrekning, jf. kapittel 5.2.
- (304) Britiske konkurransemyndigheter har beregnet CHX sin markedsandel i markedet for kvartstransdusere globalt til mellom 90 og 100 prosent i 2023.³⁵⁵
- (305) Partene oppgir at CHX har en markedsandel på rundt █ prosent i et globalt marked for kvartstransdusere ("*quartz pressure sensors/transducers*").³⁵⁶ I en █, jf. Figur 13. anslår CHX █, jf. Figur 13.
- (306) Både Halliburton og Baker Hughes anskaffer kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel █, jf. avsnitt (94) og (99). Kvartstransduserne SLB benytter ved retningsboring █ er █, jf. avsnitt (90). █.³⁵⁷ På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at CHX har en markedsandel på █ for salg av kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (307) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at CHX har en svært høy markedsandel i det globale markedet for kvartstransdusere.

7.2.1.2.2 Konkurransetryk fra andre aktører

- (308) Et moment som påvirker partenes markedsmakt, og dermed hvilken mulighet de har til å begrense konkurransen i nedstrømsmarkedet, er hvorvidt konkurrenter disiplinerer partenes atferd i oppstrømsmarkedet.³⁵⁸
- (309) Konkurransetilsynet viser til at CHX er █ leverandøren av kvartstransdusere som benyttes per i dag til retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 7.2.1.2.1.
- (310) Halliburton oppgir at █.³⁵⁹ Baker Hughes viser til at det per i dag ikke finnes alternative leverandører av kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel. De oppgir at "*Current competitor offerings (from suppliers other than Quartzdyne) do not fulfill the required environmental specifications. Moreover, there is currently no competitor offering that can withstand the harsh drilling conditions (e.g. shock and vibration).*"³⁶⁰

³⁵³ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 35.

³⁵⁴ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 24.

³⁵⁵ [Summary of phase 1 decision](#), avsnitt 14. Lesedato: 8. april 2025.

³⁵⁶ Meldingen, vedlegg 11.

³⁵⁷ Brev fra SLB 23. februar 2025, tabell 1. █, jf. brev fra SLB 23.

februar 2025, svar på spørsmål 11g.

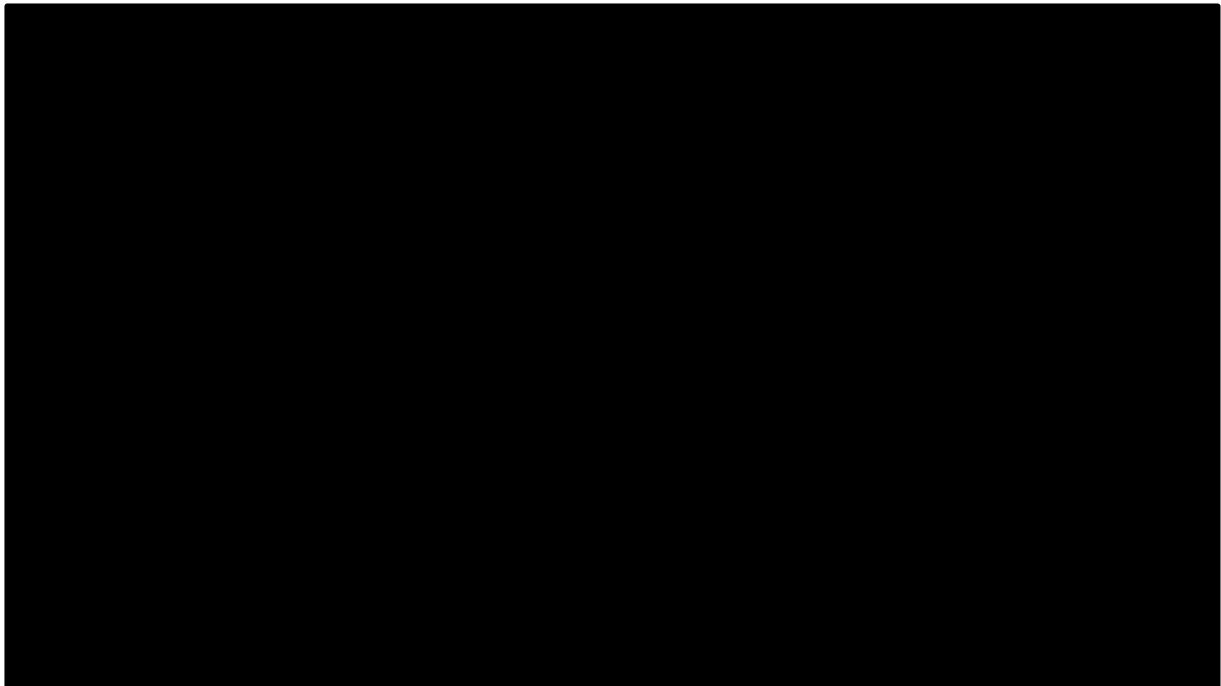
³⁵⁸ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 36.

³⁵⁹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 8 og 13.

³⁶⁰ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 11.

- (311) Partene oppgir at [REDACTED]
[REDACTED].³⁶¹
- (312) Metrolog er en aktør lokalisert i Frankrike som tilbyr nedihulls trykkmålingsprodukter av kvarts, jf. avsnitt (62).³⁶² Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at deres kvartstransdusere [REDACTED], jf. avsnitt (306).
- (313) Det er Konkurransetilsynets vurdering [REDACTED] tilsier at Metrolog per i dag ikke er en aktuell leverandør av kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (314) I en [REDACTED]
[REDACTED] Videre fremgår det [REDACTED] at CHX [REDACTED]
[REDACTED]. Et utklipp fra [REDACTED] er vist i Figur 13.

Figur 13 Utklipp fra [REDACTED]³⁶³



- (315) Dokumentet tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at Metrolog ikke er en nær konkurrent til CHX. Tilsynet viser også til at produkter og tjenester som [REDACTED]
[REDACTED], ikke er aktuelle for bruk i retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (129)-(130).
- (316) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at Metrolog ikke er en nær konkurrent til CHX i markedet for kvartstransdusere, og at transdusere fra Metrolog per i dag ikke er aktuelle for bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (317) Précis er en amerikansk leverandør av kvartssensorer, som ikke tilbyr kvartstransdusere. Précis har oppgitt at de [REDACTED]
[REDACTED].³⁶⁴ Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at Précis ikke er en konkurrent i markedet for kvartstransdusere.
- (318) Crystal Tech avviklet sin virksomhet i 2024.³⁶⁵ Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at Crystal Tech ikke er en konkurrent i markedet for kvartstransdusere.

³⁶¹ Meldingen, [REDACTED].

³⁶² Konkurransetilsynet har henvendt seg til Metrolog med spørsmål om deres virksomhet. Metrolog oppgir at de ikke ønsker å besvare informasjonsforespørsler fra Konkurransetilsynet, jf. brev fra Metrolog 10. mars 2025.

³⁶³ Brev fra CHX 7. april 2025, vedlagt "[REDACTED]", side 5.

³⁶⁴ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål vi.

³⁶⁵ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål iv.

- (319) Errico er en kinesisk aktør som blant annet tilbyr ulike komponenter til bruk i olje- og gassvirksomhet, jf. avsnitt (63). Errico [redacted]. Konkurransetilsynet har ikke funnet [redacted]. Videre viser tilsynet til at [redacted] som en mulig alternativ leverandør av kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (310). På denne bakgrunn er det tilsynets vurdering at Errico ikke er en konkurrent i markedet for kvartstransdusere.
- (320) Spartek er en kanadisk produsent av kvartstransdusere som benytter kvartstrykksensorer [redacted], jf. avsnitt (64). Som det fremgår av [redacted] Videre fremgår det av [redacted]. [redacted] Spartek som en alternativ leverandør av kvartstransdusere til bruk i retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (310). På denne bakgrunn er det tilsynets vurdering at Spartek ikke er en nær konkurrent til CHX i markedet for kvartstransdusere, og at transdusere fra Spartek per i dag ikke er aktuelle for bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (321) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at øvrige aktører i markedet for kvartstransdusere ikke er nære konkurrenter eller ikke er konkurrenter til CHX, og at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle for bruk til retningsboring på norsk sokkel.

7.2.1.2.3 Etablering og ekspansjon

- (322) Tilstrekkelig konkurransepress fra aktører som ikke er etablert i det relevante markedet kan begrense de fusjonerende virksomhetenes muligheter til å utøve markedsrett. For at etablering skal utøve et tilstrekkelig konkurransepress på det fusjonerte foretaket, må den være tilstrekkelig sannsynlig, effektiv og tidsnær nok til å hindre de konkurransebegrensede virkningene foretakssammenslutningen fører til.³⁶⁶
- (323) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at det er høye etableringshindringer i markedet for kvartstransdusere. Blant annet peker Halliburton på at en etablering [redacted], og de anslår at en etablering [redacted] dersom man lykkes med å utvikle et konkurransedyktig produkt. Videre viser Halliburton til at [redacted] utgjør en etableringshindring.³⁶⁷ Baker Hughes viser til at produksjon av kvartstransdusere er teknisk komplisert, og at en etablering av produksjon og salg av kvartstransdusere krever "[...] access to quartz crystal, which is unique and difficult to find. It also requires the skill and expertise to cut the quartz in the way that ensures efficient performance in harsh downhole environments. Moreover, it requires unique expertise in transducer design to properly drive the quartz crystals, measure, and calibrate output, especially in HPHT environments".³⁶⁸
- (324) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at også at fravær av dokumentert erfaring er en etableringshindring.³⁶⁹ Kundene i markedet for retningsboring på norsk sokkel viser til at dokumentert erfaring [redacted] i anbudskonkurranse om retningsboring.³⁷⁰ Précis viser til at omdømmet til leverandører av sensorer og transdusere, samt dokumentert erfaring er svært viktig for kundene, og at det derfor er vanskelig å få kunder til å skifte leverandør av kvartstransdusere.³⁷¹

³⁶⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 35, jf. Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 68.

³⁶⁷ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 16.

³⁶⁸ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 16-18.

³⁶⁹ Brev fra [redacted] og referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål iii.

³⁷⁰ Brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12i, brev fra [redacted], og brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 8.

³⁷¹ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål iii.

- (325) [redacted] av CHX i [redacted]
[redacted] CHX [redacted]
[redacted] "372 [redacted] underbygger, etter Konkurransetilsynets vurdering, at sannsynligheten for etablering og ekspansjon i markedet for kvartstransdusere er lav.
- (326) Konkurransetilsynet viser videre til at CHXs sterke stilling i markedet for kvartstransdusere også kan svekke insentivene til nyetablering i markedet. Partene kan iverksette tiltak for å beskytte sin markedsposisjon, noe som vil virke avskrekkende for nye aktører og dermed redusere sannsynligheten for nyetableringer.³⁷³
- (327) Précis tilbyr kvartstrykksensorer, men produserer ikke transdusere, jf. avsnitt (317). Précis har i dag [redacted] ansatte som produserer og selger [redacted] sensorer årlig, og de hadde en omsetning på rundt [redacted] USD i 2024.³⁷⁴ Précis oppgir at [redacted]
[redacted].³⁷⁵ Det er derfor etter Konkurransetilsynets vurdering [redacted] Précis vil etablere seg i markedet for kvartstransdusere på kort sikt.
- (328) Roxar har egenproduksjon av kvartstransdusere til bruk i permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. avsnitt (114). De oppgir at *"we have no plans to sell transducers to other [oilfield service] providers, our manufacturing is only intended to support our own volume and supply."*³⁷⁶ Det er derfor etter Konkurransetilsynets vurdering ikke sannsynlig at Roxar vil etablere seg i markedet for kvartstransdusere på kort sikt.
- (329) Baker Hughes oppgir at de [redacted]
[redacted]. De skriver [redacted]
[redacted], og at det [redacted] at Baker Hughes [redacted]
[redacted].³⁷⁷
- (330) Halliburton oppgir at [redacted]
[redacted].³⁷⁸
- (331) Konkurransetilsynet viser til at utviklingen av sensoren SLB benytter til [redacted], startet [redacted]
[redacted]. Utviklingen av sensoren for bruk [redacted] og transduseren [redacted].³⁷⁹ Utviklingen av sensoren [redacted]
[redacted].³⁸⁰
- (332) Konkurransetilsynet vurderer på denne bakgrunn at det [redacted] Halliburton og Baker Hughes etablerer egenproduksjon av kvartstransdusere på kort sikt.
- (333) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at det både vil være tid- og ressurskrevende å opparbeide seg nødvendig ekspertise og dokumentert erfaring til å bli en effektiv konkurrent i markedet for kvartstransdusere. Det er tilsynets vurdering at dette utgjør en betydelig etableringshindring. En effektiv og tidsnær etablering i oppstrømsmarkedet, er derfor etter tilsynets vurdering ikke sannsynlig.
- (334) Det er Konkurransetilsynets vurdering at flere av etableringshindringene beskrevet over også vil være gjeldende for ekspansjon fra aktører som tilbyr kvartstransdusere. Både

³⁷² Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted].

³⁷³ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 69.

³⁷⁴ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål i. Til sammenligning hadde CHX en omsetning på rundt [redacted] fra salg av kvartstransdusere i 2023, jf. meldingen, fotnote 267.

³⁷⁵ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål vi.

³⁷⁶ Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 17.

³⁷⁷ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 15.

³⁷⁸ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 15.

³⁷⁹ Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 11d.

³⁸⁰ Brev fra SLB 23. februar 2025, svar på spørsmål 11d.

Metrolog og Spartek [redacted] for sine kvartstransdusere, [redacted] til retningsboring på norsk sokkel [redacted], jf. kapittel 7.2.1.2.2. Halliburton beskriver [redacted], og anslår at det vil [redacted].³⁸¹

- (335) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at en effektiv og tidsnær ekspansjon i oppstrømsmarkedet, ikke er sannsynlig.

7.2.1.2.4 Kjøpermakt

- (336) Kundenes kjøpermakt kan i noen tilfeller hindre tilbyderne i å utøve markedsmakt. Graden av kjøpermakt vil normalt bestemmes av hvor avhengig kunden er av tilbyderen, samt hvor avhengig tilbyderen er av kundene som avsetningskanal. En kunde vil kunne være mindre avhengig av en tilbyder dersom kunden har muligheter og incentiver til å bytte tilbyder, foreta en vertikal integrasjon i oppstrømsmarkedet, få nye aktører til å etablere seg i oppstrømsmarkedet, utsette innkjøp eller avstå fra å kjøpe andre produkter som tilbyderen produserer.³⁸²
- (337) Oljeserviceselskapene som etterspør kvartstransdusere til retningsboring på norsk sokkel, er store selskaper som potensielt kan ha kjøpermakt. Konkurransetilsynet viser imidlertid til at CHX er [redacted] leverandøren som tilbyr kvartstransdusere til bruk i retningsboring norsk sokkel, jf. kapittel 7.2.1.2.1 og 7.2.1.2.2. Oljeserviceselskapene er dermed [redacted] avhengige av CHX for å levere retningsboring til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.
- (338) Konkurransetilsynet viser videre til at retningsboreaktørene på norsk sokkel ikke benytter anbudskonkurranser eller lignende ved innkjøp av kvartstransdusere, men inngår direkte avtaler med CHX sin Quartzdyne-virksomhet, jf. avsnitt (66).
- (339) Halliburton og Baker Hughes oppgir at [redacted].
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- ³⁸³ Baker Hughes oppgir at "[...] *in absence of alternatives to Quartzdyne transducers, there is currently limited scope to exercise countervailing buyer power.*"³⁸⁴ [redacted] etter Konkurransetilsynets vurdering at disse aktørene vil ha begrenset kjøpermakt ved innkjøp av kvartstransdusere etter foretakssammenslutningen.
- (340) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kjøpermakten i markedet for kvartstransdusere er begrenset.

7.2.1.2.5 Konklusjon

- (341) Konkurransetilsynet viser til gjennomgangen i kapittel 7.2.1.2, hvor det fremgår at CHX har en svært høy markedsandel i det globale markedet for kvartstransdusere, at det ikke finnes nære konkurrenter til CHX, at en nyetablering eller ekspansjon ikke er sannsynlig, tidsnær og effektiv og at kjøpermakten er begrenset. På denne bakgrunn legger tilsynet til grunn at CHX har betydelig markedsmakt i dette markedet.

7.2.1.3 Utestengelsesstrategi

- (342) Innsatsfaktorutestengelse kan skje på flere måter. Som det fremgår av Kommisjonens retningslinjer, kan det fusjonerte foretaket beslutte å ikke handle med sine faktiske eller potensielle konkurrenter i det vertikalt relaterte markedet. Alternativt kan det fusjonerte foretaket velge å gi tilgang på vilkår som gjør det vanskelig for konkurrerende foretak å være en effektiv konkurrent. Videre kan det fusjonerte foretaket velge å anvende en

³⁸¹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 13.

³⁸² Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 35, jf. Kommisjonens horisontale retningslinjer (2004/C 31/03), avsnitt 65.

³⁸³ Brev fra [redacted].

³⁸⁴ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 19-23.

teknologi som ikke er kompatibel med den teknologien konkurrerende virksomheter har valgt. Utestengelse kan også skje ved at det fusjonerte foretaket tilbyr en innsatsfaktor av lavere kvalitet.³⁸⁵ Det følger av Kommisjonens retningslinjer at Konkurransetilsynet, i sin saksbehandling, kan vurdere en rekke alternative eller komplementære utestengelsesstrategier.³⁸⁶

- (343) Konkurransetilsynet viser til at partene etter foretakssammenslutningen vil ha betydelig markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (341). Dette tilsier etter tilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til å påvirke vilkårene for salg av kvartstransdusere.
- (344) Etter foretakssammenslutningen kan partene velge å gi tilgang til kvartstransdusere på vilkår som gjør det vanskelig for konkurrerende foretak å være en effektiv konkurrent, for eksempel ved å øke prisen, jf. avsnitt (342).
- (345) Konkurransetilsynet viser til at [REDACTED] oppgir at pris er en viktig konkurranseparameter i markedet for retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 7.2.2.2
- (346) Det er Konkurransetilsynets vurdering at partene gjennom å øke prisene på kvartstransdusere, vil øke kostnaden til SLBs konkurrenter i markedet for retningsboring, og dermed påvirke deres mulighet til å konkurrere effektivt i nedstrømsmarkedet. Dette gjelder særlig dersom en prisøkning kombineres med andre former for innsatsfaktorutestengelse, jf. avsnitt (347) flg.
- (347) Partene kan videre velge å redusere kvaliteten på kvartstransduserne, for eksempel gjennom å øke leveringstiden på kvartstransduserne eller gjennom å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene, på en slik måte at SLBs konkurrenter nedstrøms ikke kan konkurrere like effektivt, jf. avsnitt (342).
- (348) Halliburton og Baker Hughes oppgir at [REDACTED] fra CHX de siste ti årene.³⁸⁷ Baker Hughes viser videre til at leveringstid er en av de fem viktigste konkurranseparameterne ved anskaffelse av kvartstransdusere.³⁸⁸ Halliburton peker på kapasitet til å møte global etterspørsel som en av de fem viktigste konkurranseparameterne.³⁸⁹
- (349) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at leveringstid på kvartstransdusere til oljeserviceselskapene er viktig, og at en økt leveringstid kan påvirke deres konkurranseevne i nedstrømsmarkedet.
- (350) Videre kan det fusjonerte foretaket velge å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.
- (351) [REDACTED] at SLB etter foretakssammenslutningen vil "[REDACTED]"
[REDACTED].³⁹⁰
- (352) Det fremgår av en presentasjon av [REDACTED] [REDACTED] CHX har et [REDACTED]
[REDACTED]. Om [REDACTED] fremgår det blant annet at "[REDACTED]"
[REDACTED] "391 Videre fremgår det av et annet internt dokument at [REDACTED]"
[REDACTED].³⁹²
- (353) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at olje- og gasselskapene ikke stiller krav til hvilken teknologi som benyttes for transdusere, men at egenskaper som

³⁸⁵ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 33.

³⁸⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 33.

³⁸⁷ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 7 og brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 7.

³⁸⁸ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 8.

³⁸⁹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 8.

³⁹⁰ Brev fra [REDACTED].

³⁹¹ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED]

³⁹² Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED]

nøyaktighet og resolusjon under tøffe forhold, samt at [REDACTED] blir vektlagt, jf. avsnitt (128) og (129).

- (354) Halliburton oppgir at [REDACTED]
.³⁹³
- (355) Det er Konkurransetilsynets vurdering at redusert kvalitet på kvartstransdusere kan redusere Halliburtons og Baker Hughes konkurranseevne ved at det kan føre til et tilbud av retningsboring av lavere kvalitet.
- (356) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen vil ha mulighet til å hindre SLB sine konkurrenter nedstrøms i å være en effektiv konkurrent, gjennom å redusere kvaliteten på kvartstransduserne, herunder å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.
- (357) I ytterste konsekvens kan partene etter foretakssammenslutningen beslutte å ikke handle med sine faktiske eller potensielle konkurrenter i det vertikalt relaterte markedet, jf. avsnitt (342).
- (358) Konkurransetilsynet viser til at Halliburton [REDACTED]
.³⁹⁴
- (359) Konkurransetilsynet viser også til at SLB [REDACTED], jf. avsnitt (150) og (306).
- (360) Det er Konkurransetilsynets vurdering at en beslutning fra SLB om å ikke tilby kvartstransdusere etter foretakssammenslutning, kan føre til at Halliburton og Baker Hughes ikke kan konkurrere om retningsborekontrakter på norsk sokkel.
- (361) Partene anfører at de ikke kan utestenge konkurrentene [REDACTED]
.³⁹⁵
- (362) Det er Konkurransetilsynets oppfatning at CHX [REDACTED], fordi det i CHXs interne dokumenter [REDACTED]
.³⁹⁶ Når det gjelder CHXs [REDACTED], viser tilsynet til at en utestengelse også kan ramme globalt, jf. kapittel 7.2.2.3. At CHX [REDACTED], vil derfor etter tilsynets vurdering ha begrenset betydning for utestengelsesstrategiene beskrevet over.
- (363) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen har mulighet til å utestenge konkurrenter fra å konkurrere effektivt i nedstrømsmarkedet ved å øke prisen på kvartstransdusere, redusere kvaliteten på kvartstransdusere, herunder øke leveringstiden for kvartstransdusere og begrense tilgangen til innovasjoner og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av ulike utestengelsesstrategier.

7.2.1.4 Konklusjon

- (364) Basert på ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til innsatsfaktorutestengelse i det norske retningsboremarkedet etter foretakssammenslutningen.

7.2.2 Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere

- (365) Det følger av Kommisjonens retningslinjer at hvorvidt det fusjonerte foretaket vil ha incentiver til innsatsfaktorutestengelse, avhenger av om dette vil være lønnsomt for

³⁹³ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, [REDACTED].

³⁹⁴ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, [REDACTED].

³⁹⁵ Meldingen, avsnitt 437.

³⁹⁶ Dette kommer for eksempel frem i en [REDACTED]
[REDACTED], jf. brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED]. I brev fra partene 28. november 2024, avsnitt [REDACTED].

foretaket. Det fusjonerte foretaket står overfor en avveining mellom den fortjeneste som eventuelt går tapt i oppstrømsmarkedet som følge av redusert salg av innsatsfaktoren, og den potensielt økte fortjenesten i nedstrømsmarkedet. Økt fortjeneste i nedstrømsmarkedet kan oppstå som følge av økt salg, og/eller muligheten for å ta økte priser overfor forbrukerne.³⁹⁷ Partenes insentiver til å utestenge avhenger videre av i hvilken grad utestengte konkurrenter vil miste kunder, og i hvilken grad disse kundene vil divergere til partenes nedstrømsvirksomhet.³⁹⁸ Økt fortjeneste i nedstrømsmarkedet vil dermed avhenge av hvor nære substitutter partenes og konkurrentenes produkter og tjenester er i nedstrømsmarkedet, samt betydningen av innsatsfaktoren for leveranser i nedstrømsmarkedet.

- (366) For å vurdere partenes insentiver til innsatsfaktorutestengelse, er det relevant å se hen til konkurransen partene møter i nedstrømsmarkedet, samt å vurdere lønnsomheten av en innsatsfaktorutestengelse.
- (367) Konkurransetilsynet kan ta en rekke ulike forhold i betraktning i vurderingen av foretakets insentiver, blant annet eierstruktur, tidligere eller eksisterende markedsstrategier, eller innholdet i interne dokumenter, som for eksempel forretningsplaner.³⁹⁹

7.2.2.1 Markedsstruktur

- (368) Markedsandeler og konsentrasjonsnivå gir en nyttig første indikasjon på både partenes og deres konkurrenters markedsrett og konkurransemessige betydning for foretakssammenslutningen.⁴⁰⁰
- (369) Konkurransetilsynet har innhentet informasjon om de ulike aktørenes omsetning i markedet, og beregnet markedsandeler basert på dette. Tabell 2 viser omsetningstall og markedsandeler for aktørene som er til stede i markedet for retningsboring på norsk sokkel, henholdsvis SLB, Halliburton og Baker Hughes, for perioden 2022 til 2024.

Tabell 2 Omsetning og markedsandeler for aktører i markedet for retningsboring på norsk sokkel. Alle omsetningstall er oppgitt i millioner norske kroner.⁴⁰¹

Valuta: NOK	Omsetning	Markedsandel	Omsetning	Markedsandel	Omsetning	Markedsandel
Aktør	2022	2022	2023	2023	2024	2024
SLB	■	■%	■	■%	■	■%
Halliburton	■	■%	■	■%	■	■%
Baker Hughes	■	■%	■	■%	■	■%
Total	■	100,0 %	■	100,0 %	■	100,0 %

- (370) Som det fremgår av Tabell 2, er dette markedet sterkt konsentrert med kun tre tilbydere og en konsentrasjonsgrad målt ved HHI på ■ i 2024. Halliburton er den ■ aktøren i markedet i hele perioden og har hatt en markedsandel i perioden 2022 til og med 2024 på mellom ■ og ■ prosent. SLB er ■ aktør, og Baker Hughes er den ■ aktøren i markedet i hele perioden, og disse hadde en markedsandel i 2024 på henholdsvis ■ og ■ prosent.

³⁹⁷ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 40.

³⁹⁸ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 42.

³⁹⁹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 45.

⁴⁰⁰ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 24.

⁴⁰¹ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt "TMPL – Revenue (21-2-2025).xlsx", brev fra Halliburton 25. februar 2025, vedlagt "■" og brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt "TMPL – NCS Wells – Directional Drilling_BH_CONFIDENTIAL.xlsx", arkfane ■. Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes omsetningstall etter årsgjennomsnittlige vekslingskurser fra Norges Bank.

7.2.2.2 Konkurransen fra andre aktører

- (371) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting fra kunder og konkurrenter viser at det er noe variasjon i hvilke konkurranseparametere olje- og gasselskapene vektlegger ved anskaffelse av retningsboring på norsk sokkel. Dokumentert erfaring og kvalitet er de parameterne som trekkes frem av flest kunder.⁴⁰² I tillegg viser enkelte kunder til faktorer som kapasitet⁴⁰³, HMS⁴⁰⁴, pris⁴⁰⁵ og geostyring.⁴⁰⁶
- (372) Halliburton oppgir at [redacted] er viktig for kundene ved anskaffelser av retningsboring, men at det varierer hvilke av disse konkurranseparametere som vektlegges mest.⁴⁰⁷ Baker Hughes oppgir at kundene vektlegger pris, kvalitet på løsninger og teknisk kapasitet til å tilby flere tjenester i større integrerte kontrakter.⁴⁰⁸
- (373) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at kvalitet, dokumentert erfaring og pris er viktige konkurranseparametere i markedet for retningsboring på norsk sokkel.
- (374) Både SLB, Halliburton og Baker Hughes leverer et bredt spekter av produkter og tjenester knyttet til retningsboring, herunder MWD, LWD og RSS, til olje- og gasselskapene på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.3. Alle de tre oljeserviceaktørene er vurdert som alternative leverandører av retningsboring av olje- og gasselskapene på norsk sokkel.⁴⁰⁹
- (375) Olje- og gasselskaper som etterspør retningsboring på norsk sokkel, oppgir at konkurransen mellom de tre oljeserviceaktørene er stabil. Vår Energi beskriver konkurransesituasjonen som *"akseptabel [...] på norsk sokkel i dag med tilstedeværelse av Baker Hughes, Halliburton og SLB. Disse tre dekker absolutt majoritet av markedet, med noen nisje spillere som supplerer med utstyr og tjenester"*, og videre at *"[f]or retningsboring så har alle tre tilnærmet like kapasiteter og tilsvarende teknologi, uavhengig av felt og type brønner."*⁴¹⁰ Equinor oppgir at konkurransesituasjonen har vært [redacted]
[redacted]⁴¹¹ ConocoPhillips viser til at *"The three big suppliers - Schlumberger, Baker, and Halliburton- can supply all directional drilling and formation evaluation and measurement services equally good. In a tender it is likely the main differentiator would be prices."*⁴¹²
- (376) Konkurransetilsynet har innhentet anbudsdata fra kunder i det norske markedet for retningsboring. Disse dataene er sammenstilt i Tabell 3.

⁴⁰² Brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 8, [redacted] og [redacted].

⁴⁰³ Brev fra [redacted] og [redacted].

⁴⁰⁴ Brev fra DNO 25. mars 2025, svar på spørsmål 13, [redacted] og [redacted].

⁴⁰⁵ Brev fra ConocoPhillips 20. februar 2025, svar på spørsmål 8, brev fra DNO 25. mars 2025, svar på spørsmål 13, og [redacted].

⁴⁰⁶ Brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 8. Med geostyring menes bevisst retningskontroll av en brønn basert på resultatene av geologiske målinger i brønnen, vanligvis for å holde en retningsbrønn innenfor en produksjonssone. I modne områder kan geostyring brukes for å holde en brønn i en bestemt del av et reservoar for å minimere gass- eller vanninntrenging og for å maksimere økonomisk produksjon fra brønnen. Se <https://glossary.slb.com/en/terms/g/geosteering>. Lesedato: 4. april 2025.

⁴⁰⁷ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 31.

⁴⁰⁸ Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 31.

⁴⁰⁹ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 7h, 11 og 12, brev fra Repsol 18. februar 2025, svar på spørsmål 7h, 11 og 12, brev fra Okea 18. mars 2025, svar på spørsmål 12h, 16a og 18, brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 7g, 10a og 11, brev fra ConocoPhillips 20. februar mars 2025, svar på spørsmål 7h og 8 og brev fra [redacted]. I tillegg til de tre aktørene nevner Repsol og Equinor Weatherford som en mulig tilbyder.

⁴¹⁰ Brev fra Vår Energi 19. februar 2025, svar på spørsmål 10a og 10b.

⁴¹¹ Brev fra Equinor 21. februar 2025, svar på spørsmål 10c.

⁴¹² Brev fra ConocoPhillips 20. februar mars 2025, svar på spørsmål 8.

Tabell 3 Oversikt over hvilke aktører som har inngått kontrakt⁴¹³ (grønn) og deltatt i anbudskonkurranser (oransje) i markedet for retningsboring på norsk sokkel siden 2018, fordelt på kunder⁴¹⁴

	SLB	HAL	BH
Equinor ⁴¹⁵			
Aker BP			
Vår Energi			
Repsol ⁴¹⁶			
Okea			
DNO ⁴¹⁷			

(377) Det fremgår av Tabell 3 at de tre retningsboreaktørene [redacted] utlyst for retningsboring på norsk sokkel siden 2018. Det mangler informasjon om deltagelsen i Repsol-anbudet, men Repsol vurderer at SLB, Halliburton, Baker Hughes og eventuelt Weatherford typisk deltar basert på deres vurdering av dagens anbudsmarked.⁴¹⁸ SLB har inngått kontrakter med [redacted] i perioden, og Halliburton [redacted]. Baker Hughes har [redacted] kontrakt med [redacted] i den aktuelle perioden. Det er Konkurransetilsynets vurdering at anbudsdatabasene tilsier at Halliburton og Baker Hughes er nære konkurrenter til SLB i dette markedet.

(378) [redacted] er vurdert i en rapport utarbeidet av [redacted].⁴¹⁹ I rapporten fremgår det blant annet at [redacted].⁴²⁰

Denne vurderingen er knyttet til [redacted].⁴²¹ Videre er [redacted] av [redacted]

Figur 14.

⁴¹³ "Inngått kontrakt" inkluderer aktører som har vunnet anbudskonkurranser, aktører som har fått kontrakt gjennom direkteanskaffelse og aktører som innen perioden har fått en forlengelse på en tidligere inngått kontrakt.

⁴¹⁴ Konkurransetilsynet har utarbeidet tabellen basert på informasjon mottatt i brev fra Equinor 21. februar 2025, vedlagt "Vedlegg 1 – Utfylt mal – anskaffelser Equinor.xlsx", brev fra Aker BP 28. februar 2025, vedlagt "Mal_Anskaffelser.xlsx", brev fra Vår Energi 19. februar 2025, vedlagt "Anskaffelser Retningsboring & Perm. Downhole monitoring.pdf", brev fra Repsol 19. februar 2025 (oppdatert versjon fra 30. april 2025), vedlagt "Copy of Mal_Anskaffelser – RNAS – oppdatert 30.04.25.xlsx", brev fra ConocoPhillips, svar på spørsmål 34, brev fra Okea 18. mars 2025, vedlagt "Mal_Anskaffelser.xlsx" og brev fra DNO 25. mars 2025, side 6 og 7.

⁴¹⁵ Equinor har [redacted], jf. brev fra Equinor 21. februar 2025, vedlagt "Vedlegg 1 – Utfylt mal – anskaffelser Equinor.xlsx".

⁴¹⁶ Repsol har bare oppgitt hvem som ble tildelt kontrakten, og de oppgir at de ikke har opplysninger om hvem som har deltatt i anbudskonkurransen, jf. brev fra Repsol 19. februar 2025 (oppdatert versjon fra 30. april 2025), vedlagt "Copy of Mal_Anskaffelser – RNAS – oppdatert 30.04.25.xlsx". Svart farge betyr manglende informasjon om aktørens deltagelse.

⁴¹⁷ DNO oppgir at SLB, Halliburton og Baker Hughes typisk deltar i deres anbudskonkurranser for retningsboring, og at de har benyttet seg av SLB og Halliburton de siste fem årene, jf. brev fra DNO 25. mars 2025, svar på spørsmål 12 h og 17.

⁴¹⁸ Brev fra Repsol 19. februar 2025 (oppdatert versjon fra 30. april 2025), svar på spørsmål 7h.

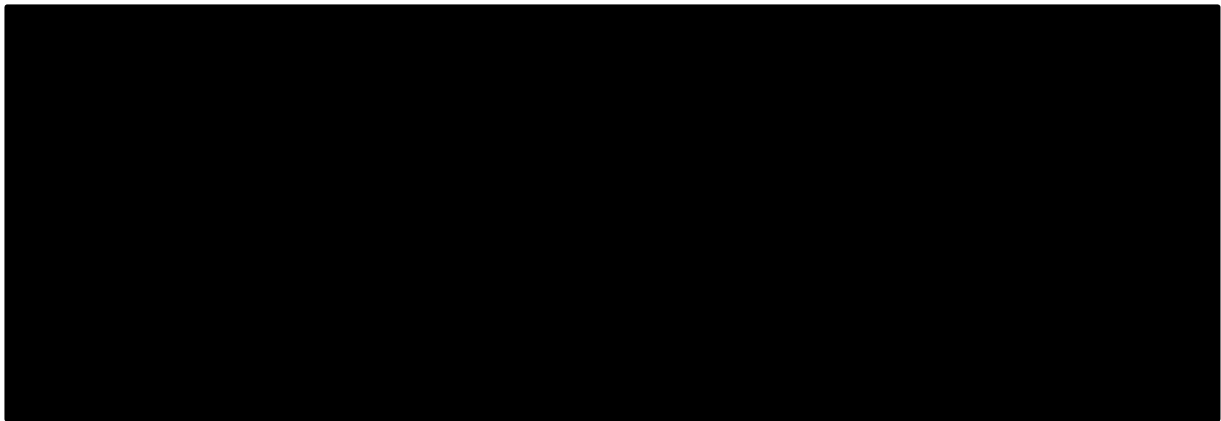
⁴¹⁹ Rapporten er basert på [redacted], jf. brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁴²⁰ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁴²¹ [redacted] av respondentene som har besvart undersøkelsen oppgir å ha virksomhet på norsk sokkel, jf. brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

Figur 14

422

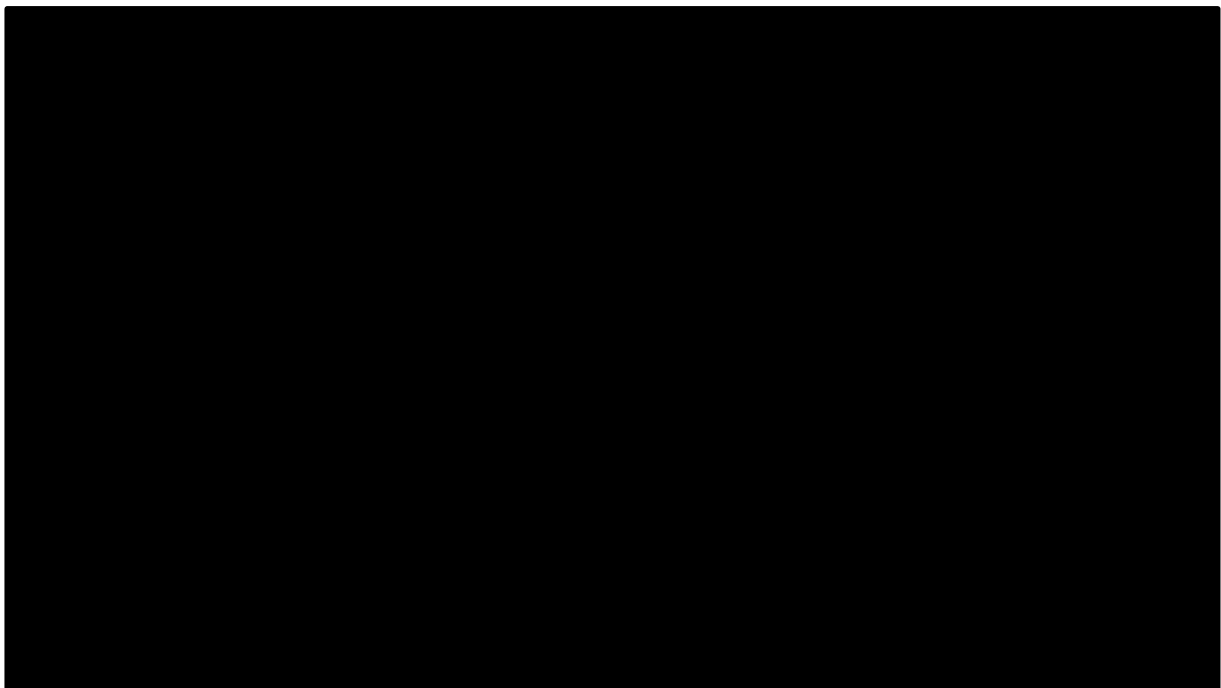


- (379) Som det fremgår av Figur 14, er [redacted] [redacted] Selv om rapporten omhandler [redacted], er det like fullt Konkurransetilsynets vurdering at rapporten underbygger at Halliburton og Baker Hughes er nære konkurrenter til SLB i det norske retningsboremarkedet.
- (380) Det fremgår av SLBs interne dokumenter at [redacted] [redacted].⁴²³ I en presentasjon [redacted], vurderer SLB [redacted]. Et utklipp fra [redacted] fremgår av Figur 15.

Figur 15

Utklipp fra

424



- (381) Det fremgår av Figur 15, at [redacted] [redacted]. I samme presentasjon er [redacted] [redacted].⁴²⁵
- (382) Selv om de interne dokumentene vist til over omhandler [redacted], er det like fullt Konkurransetilsynets vurdering at disse dokumentene underbygger at

⁴²² Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁴²³ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] og "[redacted]".

⁴²⁴ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁴²⁵ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

Baker Hughes og Halliburton er nære konkurrenter til SLB i det norske markedet for retningsboring.

- (383) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at Halliburton og Baker Hughes er nære konkurrenter til SLB i markedet for retningsboring på norsk sokkel.

7.2.2.3 Lønnsomhet

- (384) I vurderingen av hvorvidt en utestengelsesstrategi vil være lønnsom, må det fusjonerte foretaket foreta en avveining mellom tapt fortjeneste i oppstrømsmarkedet og økt fortjeneste i nedstrømsmarkedet. Denne avveiningen vil avhenge av hvor mye profitt det fusjonerte foretaket tjener i henholdsvis opp- og nedstrømsmarkedet.⁴²⁶
- (385) CHX hadde en omsetning fra salg av kvartstransdusere globalt på [REDACTED] kroner i 2023.⁴²⁷ Dersom en legger til grunn at CHX har en markedsandel på [REDACTED] prosent i et globalt marked for kvartstransdusere, jf. avsnitt (305), vil det tilsvare et samlet globalt marked på rundt [REDACTED] kroner årlig. Av CHX sin omsetning fra salg av kvartstransdusere er rundt [REDACTED] prosent, tilsvarende om lag [REDACTED] millioner kroner, knyttet til salg av kvartstransdusere til retningsboring og andre formål.⁴²⁸
- (386) Omsetningen i det norske markedet for retningsboring var på [REDACTED] millioner kroner i 2024, jf. Tabell 2.
- (387) Oppstrømsmarkedet er dermed lite sammenlignet med nedstrømsmarkedet. Dette indikerer at selv atferd som innebærer en betydelig reduksjon i fortjenesten fra salg i markedet for kvartstransdusere, kan være lønnsom selv ved en beskjeden økning i partenes markedsandel i retningsboremarkedet.
- (388) Videre er det Konkurransetilsynets vurdering at insentivene til utestengelse vil avhenge av gevinst i nedstrømsmarkedene globalt, fordi kvartstransdusere omsettes i et globalt marked, jf. kapittel 5.2.2. Tilsynet viser i den forbindelse til at SLB, Halliburton og Baker Hughes sin samlede omsetning fra retningsboring globalt var [REDACTED] millioner kroner i 2024, jf. Tabell 4. I tillegg kommer omsetning fra andre aktører som tilbyr retningsboring utenfor norsk sokkel.

Tabell 4 Omsetningen til SLB, Halliburton og Baker Hughes fra retningsboring globalt⁴²⁹

Tall i MNOK

Aktør	2022	2023	2024
SLB	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Halliburton	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Baker Hughes	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Total	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

- (389) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at SLBs marginer nedstrøms er [REDACTED]. I SLBs interne dokumenter er [REDACTED].⁴³⁰ Sammen med betydelig omsetning i nedstrømsmarkedet på norsk sokkel og globalt, jf. Tabell 2 og Tabell 4, er det tilsynets vurdering at gevinsten ved en utestengelsesstrategi etter foretakssammenslutningen vil være betydelig. Det er tilsynets vurdering at dette

⁴²⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 40-41.

⁴²⁷ Meldingen, avsnitt 355.

⁴²⁸ Brev fra partene 28. november 2024, avsnitt 71.

⁴²⁹ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, vedlagt "TMPL - Revenue global - BH response CONFIDENTIAL.xlsx". Brev fra SLB 3. april 2025, vedlagt "TMPL - Revenue global 3.4.2025(23780248.1).xlsx". Brev fra Halliburton 13. mars 2025, vedlagt "HAL – Revenue global.xlsx.xlsx". Konkurransetilsynet har valutajustert aktørenes globale omsetning fra USD til NOK i tabellen.

⁴³⁰ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

gjelder til tross for at [REDACTED]⁴³¹, som følge av at omsetningen er vesentlig høyere i nedstrømsmarkedet.

- (390) Partenes insentiver til å utestenge kan også avhenge av størrelsen på markedsandelen til det fusjonerte foretaket i nedstrømsmarkedet.⁴³² Konkurransetilsynet viser til at SLB har en relativt høy markedsandel i nedstrømsmarkedet, jf. kapittel 7.2.2.1. SLBs relativt høye markedsandel i nedstrømsmarkedet tilsier dermed også at partene kan ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (391) Partenes insentiver til å utestenge avhenger videre av i hvilken grad utestengte konkurrenter vil miste kunder, og i hvilken grad disse kundene vil divergere til partenes nedstrømsvirksomhet, jf. avsnitt (365). Konkurransetilsynet viser til at kvartstransdusere en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring i Norge, jf. kapittel 7.2.1.1, og til at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, jf. kapittel 7.2.1.2.2. Dette tilsier at utestengingen vil ha en sterk innvirkning på etterspørselen fra konkurrentens kunder i nedstrømsmarkedet. Videre tilsier det faktum at SLBs konkurrenter i det norske markedet for retningsboring er nære konkurrenter til SLB, jf. kapittel 7.2.2.2, at en høy andel av kundene de utestengte konkurrentene mister, vil divergere til SLB. At kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor, at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, samt at SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet er nære konkurrenter til SLB, tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (392) Samlet viser Konkurransetilsynet til at nedstrømsmarkedet for retningsboring er betydelig større enn oppstrømsmarkedet for kvartstransdusere, og at SLBs marginer nedstrøms er [REDACTED]. Det er derfor etter tilsynets vurdering sannsynlig at partenes tapte fortjeneste oppstrøms vil være betydelig lavere enn økt fortjeneste nedstrøms ved en utestengelsesstrategi. Dette tilsier at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse. At SLB har en relativt høy markedsandel i nedstrømsmarkedet, at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor, at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, samt at SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet er nære konkurrenter til SLB, tilsier også etter tilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.

7.2.2.4 Konklusjon

- (393) Basert på det ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse i det norske retningsboremarkedet etter foretakssammenslutningen.

7.2.3 Virkninger på konkurransen i det norske markedet for retningsboring

- (394) Det følger av Kommisjonens retningslinjer at en foretakssammenslutning vil føre til konkurransemessige bekymringer på grunn av innsatsfaktorutestengelse dersom utestengelsen vil føre til økte priser og/eller lavere kvalitet i nedstrømsmarkedet, og dermed i betydelig grad hindrer effektiv konkurranse.⁴³³
- (395) Konkurranseskadelig innsatsfaktorutestengelse kan forekomme ved at partene øker konkurrentene i nedstrømsmarkedet sine kostnader, noe som igjen kan føre til at konkurrentene må sette høyere pris på sine produkter.⁴³⁴ Innsatsfaktorutestengelse kan også føre til økte etableringshindringer for potensielle konkurrenter, ved at disse får begrenset tilgang til den nødvendige innsatsfaktoren.⁴³⁵ Trusselen om å hindre tilgang til en innsatsfaktor kan være nok til å avskrekke potensielle konkurrenter fra å etablere seg.⁴³⁶

⁴³¹ [REDACTED], jf. brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

Bruttomarginer vil normalt gi et konservativt anslag på marginer der kun variable kostnader inngår.

⁴³² Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 43.

⁴³³ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 47 og fotnote 8.

⁴³⁴ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 48.

⁴³⁵ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 49.

⁴³⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 49.

- (396) Virkningen på konkurransen i nedstrømsmarkedet skal også vurderes på bakgrunn av faktorer som vil kunne oppveie mulige skadevirkninger. Dette kan være kjøpermakt, eller sannsynlighet for nyetableringer og ekspansjon oppstrøms som opprettholder effektiv konkurranse i markedene.⁴³⁷

7.2.3.1.1 Konkurranseskadelig virkning

- (397) Det er Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen vil ha muligheter og insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i det norske retningsboremarkedet, jf. kapittel 7.2.1 og 7.2.2. Tilgangen til kvartstransdusere kan begrenses ved å øke prisen på kvartstransdusere, redusere kvaliteten på kvartstransdusere, herunder øke leveringstiden for kvartstransdusere og begrense tilgangen til innovasjoner og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av ulike utestengelsesstrategier, jf. kapittel 7.2.1.3.
- (398) Kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i retningsboremarkedet i Norge, jf. kapittel 7.2.1.1. Det er Konkurransetilsynets vurdering at Halliburton og Baker Hughes per i dag ikke har alternative leverandører av kvartstransduser til bruk i retningsboring på norsk sokkel, jf. avsnitt (321). Ingen av konkurrentene til SLB er vertikalt integrert med egen produksjon av kvartstransdusere som hindrer dem i å bli utestengt, jf. avsnitt (306). Det er dermed tilsynets vurdering at begrensninger i tilgangen til kvartstransdusere, vil medføre at SLBs konkurrenter ikke kan konkurrere eller ikke kan konkurrere like effektivt. Dette kan føre til at konkurrentene ikke gir tilbud eller øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sine tilbud av retningsboring til olje- og gasselskapene på norsk sokkel. Færre eller mindre effektive konkurrenter kan også føre til at SLB øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sitt tilbud. Dette vil medføre en skade for kundene i markedet for retningsboring på norsk sokkel.
- (399) [REDACTED] oppgir at [REDACTED]. De oppgir:
- [REDACTED]
- 438
- (400) [REDACTED] etter Konkurransetilsynets vurdering at innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere vil føre til at SLBs konkurrenter ikke kan konkurrere eller ikke kan konkurrere like effektivt etter foretakssammenslutningen.
- (401) For at innsatsfaktorutestengelse i betydelig grad skal hindre effektiv konkurranse, kreves det normalt at konkurrentene som blir utsatt for utestengelse, spiller en tilstrekkelig viktig rolle for konkurransen i markedet.⁴³⁹ Som det fremgår av kapittel 7.2.2.1, er det norske markedet for retningsboring sterkt konsentrert med bare tre aktører. Det er Konkurransetilsynets vurdering at Baker Hughes og Halliburton er nære konkurrenter til SLB i markedet for retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 7.2.2.2. Det er på denne bakgrunn tilsynets vurdering at Halliburton og Baker Hughes spiller en viktig rolle for konkurransen i det norske markedet for retningsboring.
- (402) [REDACTED] bekymret for foretakssammenslutnings virkninger på konkurransen i markedet for retningsboring. De uttaler:

⁴³⁷ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 51.

⁴³⁸ Brev fra [redacted]

⁴³⁹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 48.

- (403) Det er Konkurransetilsynets vurdering at uttalelsen [redacted] tilsier at innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere vil føre til betydelig redusert konkurranse i markedet for retningsboring på norsk sokkel etter foretakssammenslutningen.
- (404) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen kan utføre innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere overfor samtlige konkurrenter det norske retningsboremarkedet, og at disse konkurrentene spiller en tilstrekkelig viktig rolle i markedet til at utestengelsen vil ha negative virkninger på konkurransen.
- (405) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at en forventning om begrenset tilgang til kvartstransdusere etter foretakssammenslutningen vil utgjøre en etableringshindring for nye aktører i retningsboremarkedet i Norge. Begrenset tilgang til kvartstransdusere fra partene etter foretakssammenslutningen, vil føre til at aktører som etablerer seg vil bli mindre effektive konkurrenter til SLB.
- (406) Færre eller mindre effektive faktiske og potensielle konkurrenter i markedet vil legge til rette for at både partene og deres konkurrenter øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sitt tilbud av retningsboring i Norge.
- (407) Konkurransetilsynet viser videre til at SLB er [redacted] av kvartstransdusere til bruk i retningsboring, jf. avsnitt (306). Dette vil medføre at eventuelle effektivitetsgevinster som følge av [redacted] ikke vil gjøre seg gjeldende for SLB i dette markedet. Etter tilsynets vurdering tilsier dette at SLBs insentiver til å øke prisene og/eller redusere kvaliteten i markedet etter foretakssammenslutningen, er sterkere enn det som vanligvis gjelder for vertikale foretakssammenslutninger.

7.2.3.1.2 Faktorer som kan oppveie den konkurranseskadelige virkningen

- (408) Virkningen på konkurransen i nedstrømsmarkedet skal også vurderes på bakgrunn av faktorer som vil kunne oppveie mulige skadevirkninger, som for eksempel kjøpermakt i nedstrømsmarkedet, eller sannsynlighet for nyetableringer i oppstrømsmarkedet som opprettholder effektiv konkurranse i markedene, jf. avsnitt (396).
- (409) Som det fremgår i kapittel 7.2.1.2.3, er det Konkurransetilsynets vurdering at etablerings- og ekspansjonshindringene i markedet for kvartstransdusere er høye, og at det ikke er sannsynlig med en effektiv og tidsnær etablering eller ekspansjon i markedet for kvartstransdusere.
- (410) Partene anfører at muligheten til å starte med egenproduksjon utgjør et konkurransepress på partene.⁴⁴¹
- (411) Konkurransetilsynet viser til at [redacted] Baker Hughes og Halliburton [redacted], jf. avsnitt (329)-(330), og Halliburton [redacted], jf. avsnitt (310). Som det fremgår av avsnitt (332), er det [redacted] tilsynets vurdering at det [redacted] Halliburton og Baker Hughes etablerer egenproduksjon av kvartstransdusere på kort sikt.
- (412) Konkurransetilsynet finner det derfor lite sannsynlig med en etablering i markedet for kvartstransdusere på kort sikt som sikrer effektiv konkurranse i det norske markedet for retningsboring.

⁴⁴⁰ Brev fra [redacted].

⁴⁴¹ Meldingen, avsnitt 446.

- (413) Kundene i nedstrømsmarkedet er olje- og gasselskaper av ulik størrelse. Det er Konkurransetilsynets vurdering at disse vil ha noe kjøpermakt før foretakssammenslutningen fordi de kan sette tre konkurransedyktige leverandører av retningsboring opp mot hverandre i anbudskonkurranser. Foretakssammenslutningen kan føre til at konkurranseevnen til Halliburton og Baker Hughes i retningsboremarkedet blir betydelig svekket som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere, jf. kapittel 7.2.3.1.1. Dette vil etter tilsynets vurdering føre til at kjøpermakten til olje- og gasselskapene blir betydelig redusert som følge av at disse vil ha færre konkurransedyktige aktører å sette opp mot hverandre i anbudskonkurranser etter foretakssammenslutningen.
- (414) Partene anfører at olje- og gasselskapene har betydelig kjøpermakt, og at disse kan [REDACTED]. Videre anføres det at kundene, dersom konkurrentene til SLB utestenges etter foretakssammenslutningen, [REDACTED].⁴⁴²
- (415) Konkurransetilsynet viser til avsnitt (413), hvor det fremkommer at kjøpermakten til olje- og gasselskapene vil bli betydelig redusert som følge av foretakssammenslutningen. Det er videre tilsynets vurdering at [REDACTED] av olje- og gasselskapene ikke vil kunne avbøte en konkurranseskade da transduserne er integrert i oljeserviceaktørenes utstyr for retningsboring, jf. avsnitt (80), og at kvartstransduserne ikke er et standardprodukt, men tilpasses oljeserviceaktørenes behov.⁴⁴³
- (416) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn at det ikke foreligger forhold som vil kunne oppveie den konkurranseskadelige virkningen av foretakssammenslutningen.

7.2.3.2 Konklusjon

- (417) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedet for retningsboring på norsk sokkel.

7.2.4 Konklusjon

- (418) Etter en samlet vurdering finner Konkurransetilsynet at foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedene for retningsboring i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere fra partene. Med mindre det foreligger effektivitetsgevinster som er tilstrekkelige til å motvirke konkurransebegrensningen, vil foretakssammenslutningen i betydelig grad hindre effektiv konkurranse i dette markedet.

7.3 Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i markedet for permanent brønnovervåking

7.3.1 Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere

- (419) For at det fusjonerte foretakets mulighet til innsatsfaktorutestengelse skal utgjøre et konkurranseproblem, må foretakssammenslutningen omhandle en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet. Det vertikalt integrerte foretaket som oppstår må videre ha en tilstrekkelig grad av markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (288).

7.3.1.1 Kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for permanent brønnovervåking

- (420) Som det fremgår av avsnitt (419), kan innsatsfaktorutestengelse utgjøre et konkurranseproblem dersom foretakssammenslutningen omhandler en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet. En innsatsfaktor kan være viktig dersom kostnaden utgjør en betydelig kostnad relativt til prisen på produktet eller tjenesten i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Uavhengig av kostnaden på innsatsfaktoren, kan den også være en viktig innsatsfaktor av andre årsaker, blant annet dersom innsatsfaktoren er kritisk for produksjon eller konkurransedyktig salg i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere kan dermed utgjøre et konkurranseproblem

⁴⁴² Meldingen, avsnitt 438.

⁴⁴³ Brev fra [REDACTED].

dersom kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor for SLBs konkurrenter i det norske markedet for permanent brønnovervåking.

- (421) SLB vil etter foretakssammenslutningen få kontroll over CHX. CHX tilbyr kvartstransdusere gjennom sin Quartzdyne-virksomhet, jf. avsnitt (37). SLB og SLBs konkurrenter, Halliburton, Baker Hughes, Roxar, Weatherford og Metrol, benytter kvartstransdusere i sin virksomhet knyttet til permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. kapittel 4.8.2.
- (422) Som det fremgår av kapittel 5.2.1, har Konkurransetilsynet avgrenset et eget produktmarked for kvartstransdusere, avgrenset mot transdusere i andre materialer og med andre teknologier.
- (423) I permanent brønnovervåking brukes kvartstransdusere i permanente nedihullsmålere til å foreta løpende målinger av trykk og temperatur i oljebrønner gjennom hele produksjonsfasen, jf. kapittel 4.8.1.
- (424) Samtlige aktører i det norske markedet for permanent brønnovervåking oppgir at de benytter kvartstransdusere til permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. kapittel 4.8.2. Tabell 5 viser de ulike aktørenes bruk av kvartstransdusere i permanente nedihullsmålere på norsk sokkel i perioden 2021-2024.

Tabell 5 Oversikt over aktørenes bruk av kvartstransdusere i permanente nedihullsmålere på norsk sokkel⁴⁴⁴

Aktør	2021	2022	2023	2024
SLB ⁴⁴⁵	■%	■%	■%	■%
Halliburton	■%	■%	■%	■%
Baker Hughes	■%	■%	■%	■%
Roxar	■%	■%	■%	■%
Weatherford ⁴⁴⁶	■%	■%	■%	■
Metrol	■%	■%	■%	■%

- (425) Som det fremgår av Tabell 5, har SLB benyttet kvartstransdusere i mellom ■■■ av alle permanente nedihullsmålerne de har installert på norsk sokkel i perioden 2021-2024.⁴⁴⁷ I ■■■ brønner oppgir SLB at de har benyttet ■■■ (150).
- (426) Øvrige aktører i markedet for permanent brønnovervåking har benyttet kvartstransdusere ■■■ elektriske permanente nedihullsmålerne de har installert i perioden, jf. Tabell 5.

⁴⁴⁴ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt ■■■, brev fra Halliburton 18. mars 2025, vedlagt "■■■", brev fra Baker Hughes 24. februar 2025, vedlagt "■■■", brev fra Roxar 18. februar 2025, vedlagt "■■■", brev fra Weatherford 16. mars 2025, vedlagt "■■■" og brev fra Metrol 31. mars 2025, vedlagt "■■■".

⁴⁴⁵ Tall for SLB er ■■■

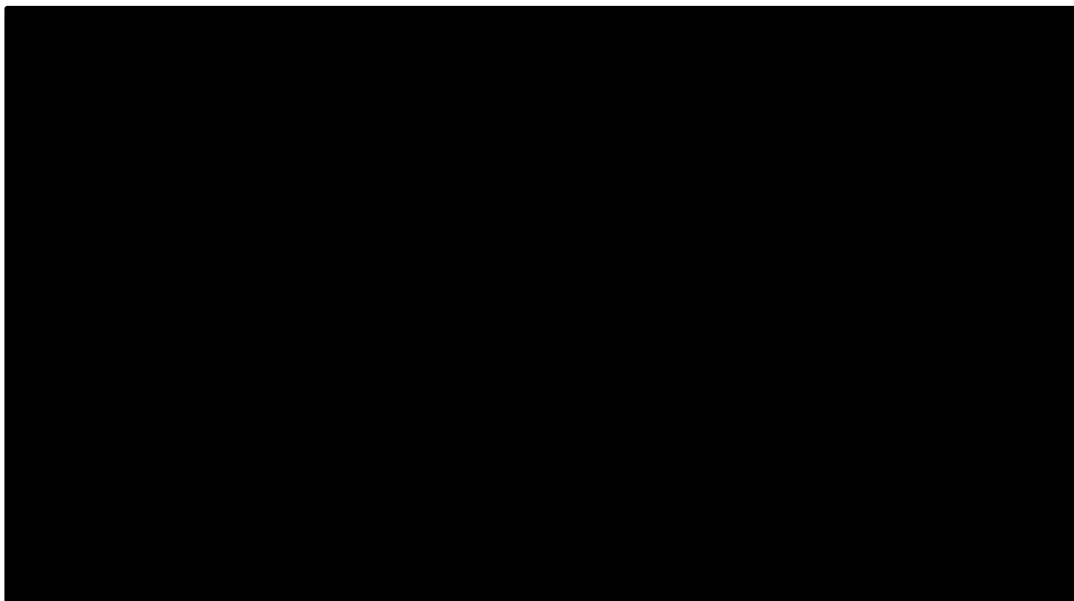
■■■ jf. brev fra SLB 13. mars 2025, svar på spørsmål 3.

⁴⁴⁶ Her inkludert permanent brønnovervåking med elektriske målere, men ekskludert permanent brønnovervåking med optiske fibre, jf. kapittel 5.5.1.3. ■■■ Tabell 5.

⁴⁴⁷ Konkurransetilsynet har beregnet andeler ved å se hvor stor andel unike brønn-ID per år som kobles til målere med kvartstransdusere i data.

- (427) Det er Konkurransetilsynets vurdering at det faktisk at samtlige aktører i det norske markedet for permanent brønnovervåkning benytter kvartstransdusere, tilsier at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i dette markedet.
- (428) Oljeserviceselskapene som tilbyr permanent brønnovervåkning på norsk sokkel, oppgir at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i dette markedet. Halliburton beskriver transdusere som en essensiell komponent i permanente nedihullsmålere.⁴⁴⁸ De uttaler videre at "*Permanent Monitoring applications customer requirements and specifications*"⁴⁴⁹ Baker Hughes oppgir at "*Only quartz technology can deliver the metrology characteristics set by BH's customers in the harsh downhole environment*"⁴⁵⁰, mens Metrol viser til at "*Quartz technology needs to be used to ensure that customer requirements are met.*"⁴⁵¹ Roxar oppgir at "*customers often specify quartz and the performance ratings only achievable with quartz.*"⁴⁵² Uttalelsene fra aktørene i markedet tilsier etter tilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i dette markedet.
- (429) Det fremgår av SLBs interne dokumenter at SLB i [redacted] vurderte [redacted] Rasjonale bak [redacted] SLB [redacted].⁴⁵³ Et utklipp fra en intern presentasjon [redacted] er vist i Figur 16. Presentasjonen er utarbeidet [redacted]

Figur 16 Utklipp fra intern presentasjon i SLB om prosjektet [redacted]⁴⁵⁴



- (430) Det fremgår av Figur 16 at Quartzdyne omtales som "[redacted]"⁴⁵⁵ Det fremgår også at SLB vurderer at de har "[redacted]" overfor

⁴⁴⁸ Referat fra møte med Halliburton 19. desember 2024, svar på spørsmål i.

⁴⁴⁹ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 25 h.

⁴⁵⁰ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 24 til 27.

⁴⁵¹ Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 25 h.

⁴⁵² Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 25 h.

⁴⁵³ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted]. Dette er det tidligste dokumentet Konkurransetilsynet har funnet som eksplisitt nevner prosjektet [redacted]. Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted]. [redacted]

⁴⁵⁴ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁴⁵⁵ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlagt "[redacted]". [redacted]
Lesedato: 19. mai 2025.

Quartzdyne. At SLB vurderer at de har [REDACTED], tilsier etter tilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for permanent brønnovervåking.

- (431) Partene anfører at kvartstransdusere ikke er en vesentlig innsatsfaktor fordi produktene utgjør [REDACTED] av en permanent nedihullsmåler og [REDACTED] for et brønnkompleteringsprosjekt. På denne bakgrunn viser partene til at [REDACTED] dermed ikke vil ha vesentlig innvirkning på prisene konkurrentene kan tilby nedstrøms.⁴⁵⁶
- (432) Konkurransetilsynet viser til at en innsatsfaktor kan være viktig, uavhengig av kostnaden for innsatsfaktoren målt opp mot prisen på produktet eller tjenesten som tilbys i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Tilsynet viser videre til avsnitt (424)-(430), som etter tilsynets vurdering tilsier at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i permanent brønnovervåking på norsk sokkel. Tilsynet viser videre til at innsatsfaktorutestengelse ikke trenger å avgrenses til prisøkninger, jf. avsnitt (342).
- (433) Partene anfører at kvartstransdusere ikke er en viktig innsatsfaktor i permanent brønnovervåking, da kvartstransdusere etter partenes syn kun er nødvendige i det begrensede spekteret av bruksområder som krever målinger med høy presisjon, utplassering over lengre tid, og som involverer ultra-HTHT-brønner med bunnhulltrykk som overstiger 15 000 psi eller temperatur som overstiger 177 grader.⁴⁵⁷ Etter partenes syn er [REDACTED].⁴⁵⁸
- (434) Konkurransetilsynet viser til at SLB benytter kvartstransdusere [REDACTED] permanente nedihullsmålere de har installert på norsk sokkel de siste fire årene, jf. avsnitt (425). Samtidig oppgir SLB at [REDACTED].⁴⁵⁹ Det er dermed tilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i flere tilfeller enn partene anfører. Videre viser tilsynet til at øvrige aktører i markedet omtaler kvartstransdusere som en viktig innsatsfaktor i dette markedet, jf. avsnitt (428). Det er også tilsynets vurdering at interne dokumenter fra SLB [REDACTED] jf. avsnitt (430).
- (435) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel.

7.3.1.2 Markedsmakt i markedet for kvartstransdusere

- (436) For at det fusjonerte foretakets mulighet til å hindre tilgang til en innsatsfaktor skal utgjøre et konkurranseproblem, må det vertikalt integrerte foretaket som oppstår ha tilstrekkelig markedsmakt i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (301).

7.3.1.2.1 Markedsstruktur

- (437) Markedsandeler og konsentrasjonsnivå gir en nyttig første indikasjon på både partenes og deres konkurrenters markedsmakt og konkurransemessige betydning.⁴⁶⁰
- (438) Som det fremgår av kapittel 7.2.1.2.1, er det Konkurransetilsynets vurdering at CHX har en svært høy markedsandel i det globale markedet for kvartstransdusere.

7.3.1.2.2 Konkurransepress fra andre aktører

- (439) Et moment som påvirker partenes markedsmakt, og dermed hvilken mulighet de har til å begrense konkurransen i nedstrømsmarkedet, er hvorvidt konkurrenter disiplinerer partenes atferd i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (308).

⁴⁵⁶ Meldingen, avsnitt 376.

⁴⁵⁷ Meldingen, avsnitt 345.

⁴⁵⁸ Brev fra SLB 8. april 2025.

⁴⁵⁹ Brev fra SLB 23. februar 2025, avsnitt 11.

⁴⁶⁰ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 24.

- (440) Halliburton, Baker Hughes og Metrol oppgir at [REDACTED] benytter [REDACTED] til bruk i permanent brønnovervåkning på norsk sokkel per i dag, jf. avsnitt (110), (112) og (119). SLB benytter [REDACTED] og [REDACTED], jf. avsnitt (108). Roxar benytter egenproduserte kvartstransdusere, jf. avsnitt (114). Verken [REDACTED] eller Roxars transdusere er tilgjengelige for salg for andre aktører i det norske markedet for permanent brønnovervåkning.⁴⁶¹
- (441) CHX er dermed [REDACTED] leverandøren av kvartstransdusere som benyttes per i dag til permanent brønnovervåkning på norsk sokkel.⁴⁶²
- (442) Baker Hughes [REDACTED] viser til at det per i dag ikke finnes alternativer til CHXs kvartstransdusere.⁴⁶³
- (443) Partene oppgir at [REDACTED].⁴⁶⁴
- (444) Som det fremgår av kapittel 7.2.1.2.2, er det Konkurransetilsynets vurdering at Metrolog og Spartek ikke er nære konkurrenter til CHX i det globale markedet for kvartstransdusere, samt at Précis, Ericco og Crystal Tech ikke er konkurrenter i dette markedet.
- (445) Når det gjelder Metrolog, viser Konkurransetilsynet til at Metrologs kvartstransdusere per i dag [REDACTED] permanent brønnovervåkning på norsk sokkel, jf. avsnitt (440) (441).
- (446) Baker Hughes oppgir at Metrolog er den eneste andre leverandøren av kvartstransdusere i markedet, men at Metrologs kvartstransdusere per i dag ikke er egnet for bruk i HTHT-brønner.⁴⁶⁵ Halliburton oppgir at [REDACTED].⁴⁶⁶ Halliburton viser videre til at [REDACTED].⁴⁶⁷ Metrol har som følge av den foreslåtte foretakssammenslutningen mellom SLB og CHX [REDACTED].⁴⁶⁸ Weatherford oppgir at [REDACTED].⁴⁶⁹ Précis oppgir at de har inntrykk av at Metrolog " [REDACTED]n470 Uttalelsene tilsier etter tilsynets vurdering at Metrolog [REDACTED].
- (447) I en intern presentasjon om SLBs [REDACTED] Presentasjonen er [REDACTED]. Et utklipp av presentasjonen er vist i Figur 17.

⁴⁶¹ Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 17 og [REDACTED].

⁴⁶² Det gjøres oppmerksom på at [REDACTED].

⁴⁶³ [REDACTED] og brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 13.

⁴⁶⁴ Meldingen, [REDACTED].

⁴⁶⁵ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 13.

⁴⁶⁶ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 13.

⁴⁶⁷ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 13.

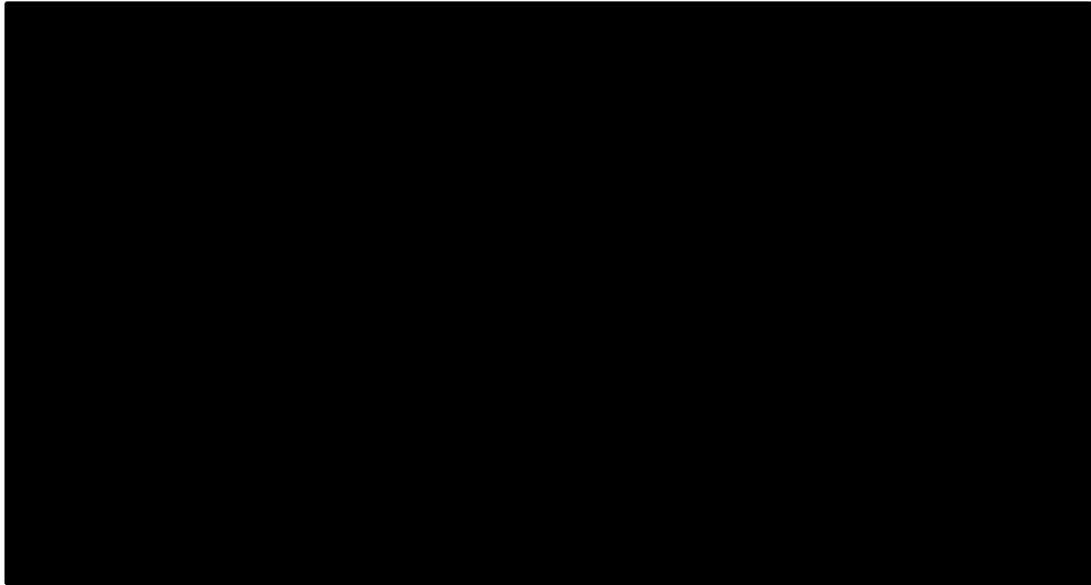
⁴⁶⁸ Brev fra Metrol 31. mars 2025, svar på spørsmål 13.

⁴⁶⁹ Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 14.

⁴⁷⁰ Referat fra møte med Précis 13. mars 2025, svar på spørsmål iv.

Figur 17

Utklipp fra intern presentasjon i SLB

⁴⁷¹

(448) Figur 17 viser at SLB har

. Konkurransetilsynet har

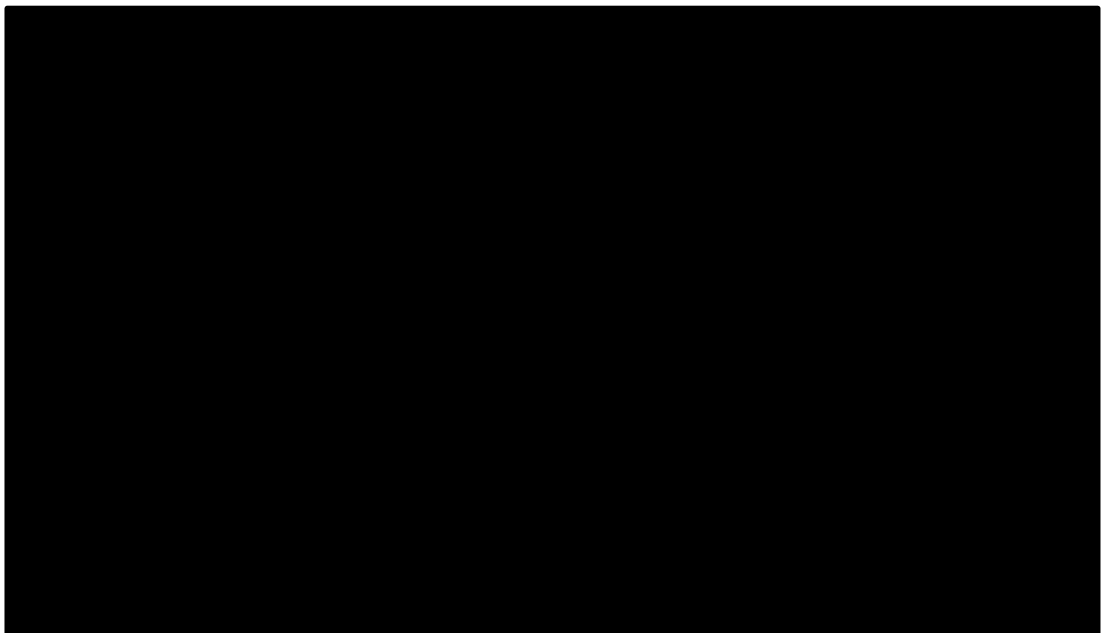
. Tilsynet oppfatter at

(449) Som ledd i

til bruk innen permanent brønnovervåking. Et eksempel på en slik vurdering fremgår av Figur 18.

Figur 18

Utklipp fra en intern presentasjon i SLB om

⁴⁷²

(450) Figur 18 viser at per

. På dette tidspunktet

etter Konkurransetilsynets forståelse

⁴⁷¹ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt

⁴⁷² Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt

[REDACTED]. Dette underbygger etter tilsynets vurdering [REDACTED] jf. avsnitt (446).

- (451) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kvartstransdusere fra Metrolog per i dag ikke er aktuelle for bruk i permanent brønnovervåking på norsk sokkel.
- (452) Når det gjelder Spartek, viser Konkurransetilsynet til at Sparteks kvartstransdusere per i dag [REDACTED] permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. avsnitt (440)-(441). Halliburton oppgir at de kjenner til Spartek, [REDACTED] ⁴⁷³ Metrol oppgir at [REDACTED] ⁴⁷⁴
- (453) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kvartstransdusere fra Spartek per i dag ikke er aktuelle for bruk i permanent brønnovervåking på norsk sokkel.
- (454) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at øvrige aktører i det globale markedet for kvartstransdusere ikke er nære konkurrenter eller ikke er konkurrenter til CHX, og at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle for bruk til permanent brønnovervåking på norsk sokkel.

7.3.1.2.3 Etablering og ekspansjon

- (455) Tilstrekkelig konkurransepress fra aktører som ikke er etablert i det relevante markedet, kan begrense det fusjonerende foretakets muligheter til å utøve markedsrett, jf. avsnitt (322).
- (456) Som det fremgår av kapittel 7.2.1.2.3, er det Konkurransetilsynets vurdering at en nyetablering eller ekspansjon i markedet for kvartstransdusere ikke er sannsynlig, effektiv og tidsnær.

7.3.1.2.4 Kjøperrett

- (457) Kundernes kjøperrett kan i noen tilfeller hindre tilbyderne i å utøve markedsrett, jf. avsnitt (336).
- (458) Som det fremgår av kapittel 7.2.1.2.4, er det Konkurransetilsynets vurdering at kjøperretten til retningsboreaktørene i markedet for kvartstransdusere er begrenset ettersom kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle for bruk i det norske markedet for retningsboring. Tilsynet viser til at heller ikke aktørene i det norske markedet for permanent brønnovervåking har alternative tilbydere å sette opp mot hverandre når disse skal foreta innkjøp av kvartstransdusere, jf. kapittel 7.3.1.2.2. Det er dermed tilsynets vurdering at kjøperretten deres også er begrenset.

7.3.1.2.5 Konklusjon

- (459) Konkurransetilsynet viser til gjennomgangen i kapittel 7.3.1.2, hvor det fremgår at CHX har en svært høy markedsandel i markedet for kvartstransdusere, at det ikke finnes nære konkurrenter til CHX, at en nyetablering eller ekspansjon ikke er sannsynlig, tidsnær og effektiv og at kjøperretten er begrenset. På denne bakgrunn legger tilsynet til grunn at CHX har betydelig markedsrett i dette markedet.

7.3.1.3 Utestengelsesstrategi

- (460) Innsatsfaktorutestengelse kan skje på flere måter, jf. avsnitt (342).
- (461) Konkurransetilsynet viser til at partene etter foretakssammenslutningen vil ha betydelig markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (459). Dette tilsier etter tilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til å påvirke vilkårene for salg av kvartstransdusere.
- (462) Konkurransetilsynet viser videre til vurderingene i kapittel 7.2.1.3, hvor det fremgår at partene etter foretakssammenslutningen har mulighet til å utestenge konkurrenter fra å konkurrere effektivt i det norske markedet for retningsboring ved å øke prisen på

⁴⁷³ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 14.

⁴⁷⁴ Brev fra Metrol 31. februar 2025, svar på spørsmål 13.

kvartstransdusere, redusere kvaliteten på kvartstransdusere, herunder øke leveringstiden for kvartstransdusere og begrense tilgangen til innovasjoner og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av ulike utestengelsesstrategier. Det er tilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen kan utestenge konkurrenter i det norske markedet for permanent brønnovervåkning på tilsvarende måte.

- (463) Konkurransetilsynet vurderer at en særlig relevant utestengelsesstrategi i markedet for permanent brønnovervåkning er å redusere kvaliteten på kvartstransdusere gjennom å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.
- (464) Konkurransetilsynet viser i denne forbindelse til CHXs interne dokumenter, hvor det fremgår at [REDACTED], der CHX har et [REDACTED], jf. avsnitt (352). Halliburton oppgir at "[REDACTED] [...]"⁴⁷⁵ Videre oppgir Halliburton at disse nedihullsmålerne, som er produsert med kvartstransdusere [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED]⁴⁷⁶.
- (465) Halliburton oppgir at de er bekymret for at SLB etter foretakssammenslutningen vil [REDACTED], og at dette vil føre til [REDACTED]. De oppgir: "[REDACTED]" [REDACTED]⁴⁷⁷.
- (466) Betydningen av innovasjon og utvikling i markedet for permanent brønnovervåking og brønnkomplettering er blant annet beskrevet i en rapport om markedet utarbeidet av [REDACTED]⁴⁷⁸.
- (467) Det er Konkurransetilsynets vurdering at Halliburtons [REDACTED] Mulige endringer som [REDACTED].
- (468) Videre er det Konkurransetilsynets vurdering at det også for øvrige kunder kan oppstå en innovasjonsskade, dersom kundene ikke lenger vil ha mulighet til å samarbeide effektivt med CHX etter foretakssammenslutningen, for eksempel som følge av at rammevilkårene for deling av konkurransesensitiv informasjon begrenses.
- (469) Det er Konkurransetilsynets vurdering at redusert kvalitet på kvartstransdusere kan redusere SLBs konkurrenters konkurranseevne ved at det kan føre til et tilbud av permanent brønnovervåkning av lavere kvalitet.
- (470) Partene vil dermed etter foretakssammenslutningen ha mulighet til å hindre SLBs konkurrenter nedstrøms i å være en effektiv konkurrent, gjennom å redusere kvaliteten på kvartstransduserne, herunder å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.

⁴⁷⁵ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 5.

⁴⁷⁶ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 5.

⁴⁷⁷ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 68.

⁴⁷⁸ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt [REDACTED], side 7.

- (471) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen har mulighet til å utestenge konkurrenter fra å konkurrere effektivt i det norske markedet for permanent brønnovervåking ved å øke prisen på kvartstransdusere, redusere kvaliteten på kvartstransdusere, herunder øke leveringstiden for kvartstransdusere og begrense tilgangen til innovasjoner og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av ulike utestengelsesstrategier.

7.3.1.4 Konklusjon

- (472) Basert på ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til innsatsfaktorutestengelse i det norske markedet for permanent brønnovervåking etter foretakssammenslutningen.

7.3.2 Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere

- (473) For å vurdere partenes incentiver til innsatsfaktorutestengelse, er det relevant å se hen til konkurransen partene møter i nedstrømsmarkedet, samt å vurdere lønnsomheten av en innsatsfaktorutestengelse, jf. kapittel 7.2.2.

7.3.2.1 Markedsstruktur

- (474) Markedsandeler og konsentrasjonsnivå gir en nyttig første indikasjon på både partenes og deres konkurrenters markedsrett og konkurransemessige betydning.⁴⁷⁹
- (475) Konkurransetilsynet har innhentet informasjon om de ulike aktørenes omsetning i markedet, og beregnet markedsandeler basert på dette. Tabell 6 viser omsetningstall og markedsandeler for aktørene som er til stede i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel, henholdsvis SLB, Halliburton, Baker Hughes, Roxar, Weatherford og Metrol, for perioden 2022 til 2024.

Tabell 6 Omsetning og markedsandeler for aktører i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel for perioden 2022 til 2024.⁴⁸⁰ Alle omsetningstall er oppgitt i millioner norske kroner.⁴⁸¹

Valuta: NOK	OMS	MA	OMS	MA	OMS	MA
Aktør	2022	2022	2023	2023	2024	2024
SLB		%		%		%
Roxar		%		%		%
Metrol		%		%		%
Halliburton		%		%		%
Baker Hughes		%		%		%
Weatherford		%		%		%
Total		100,0 %		100,0 %		100,0 %

- (476) Som det fremgår av Tabell 6, er markedet konsentrert med en konsentrasjonsgrad målt ved HHI på [redacted] i 2024. Roxar er den [redacted] aktøren i markedet i hele perioden med en markedsandel i perioden 2022-2024 på mellom [redacted] Metrol er [redacted] aktør i markedet i 2024, men har [redacted] lavere omsetning i 2022 og 2023, og de er [redacted] aktør i markedet disse årene. SLB, Halliburton og Baker Hughes er [redacted] i markedet gjennom perioden, og er [redacted] aktør i markedet

⁴⁷⁹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 24.

⁴⁸⁰ Her inkludert permanent brønnovervåking med elektriske nedihullsmålere, men ekskludert permanent brønnovervåking med optiske fibre, jf. kapittel 5.5.1.3.

⁴⁸¹ Brev fra SLB 21. februar 2025, vedlegg "TMPL – Revenue (21-2-2025)", brev fra Roxar 18. februar 2025, vedlegg "TMPL – Revenue", brev fra Metrol 31. mars 2025, vedlegg "TMPL – Revenue [redacted]", arkfane [redacted], brev fra Weatherford 16. mars 2025, vedlegg "TMPL – Revenue", brev fra Halliburton 17. mars 2025, vedlagt "Question 64-66 – PDG models and wells.xlsx" og brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, vedlagt "TMPL – Revenue".

både i 2022 og 2023. Weatherford er den [REDACTED] aktøren i markedet, og de hadde [REDACTED] i markedet i 2024.

7.3.2.2 Konkurranserepress fra andre aktører

- (477) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting fra kunder og konkurrenter viser at olje- og gasselskapene vektlegger pålitelighet, målenøyaktighet, forventet levetid, dokumentert erfaring og pris ved anskaffelser av permanent brønnovervåking på norsk sokkel. Enkelte viser også til kompetanse, service, effektiv installasjon, innovasjon, pålitelig sanntidsmåling og kapasitet, samt at utstyret må være robust nok til å tåle de utfordrende forholdene i brønnen som viktige faktorer ved valg av leverandør.⁴⁸²
- (478) Roxar oppgir også at leverandørene må oppfylle kundenes tekniske krav for å delta i anbudskonkurranser. De oppgir videre at kunde krav ofte er utformet slik at det kun er kvarts som oppfyller kravene.⁴⁸³
- (479) Baker Hughes viser til at de geologiske forholdene på norsk sokkel medfører spesielt strenge krav til robust og presist måleutstyr, da utstyret må overleve 20 år eller mer i ekstreme forhold nede i brønnen.⁴⁸⁴
- (480) [REDACTED] oppgir også at teknisk kapasitet til å levere bredden av tjenester i integrerte kontrakter er viktige konkurranseparametere på norsk sokkel.⁴⁸⁵
- (481) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at pålitelighet, nøyaktighet, forventet levetid, dokumentert erfaring og pris er viktige konkurranseparametere i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel.
- (482) Flertallet av kundene oppgir at det er fem aktive leverandører i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel, og at disse er SLB, Roxar, Baker Hughes, Halliburton og Weatherford. Det er kun [REDACTED] som nevner Metrol som en leverandør på norsk sokkel.⁴⁸⁶
- (483) Kundene i markedet anser konkurransesituasjonen i det norske markedet for permanent brønnovervåking som god, og oppgir at konkurransen har vært stabil de siste årene.⁴⁸⁷
- (484) Roxar vurderer at det er fire hovedaktører innen permanent brønnovervåking på norsk sokkel, og at disse er Roxar selv, SLB, Baker Hughes og Halliburton. De oppgir videre at Weatherford også har noe aktivitet på norsk sokkel.⁴⁸⁸
- (485) Halliburton anser Roxar som [REDACTED] innen permanent brønnovervåking på norsk sokkel. De oppgir videre at øvrige konkurrenter med aktivitet i markedet er SLB, Halliburton og Baker Hughes.⁴⁸⁹ Halliburton nevner også [REDACTED]

[REDACTED]⁴⁹⁰

⁴⁸² Brev fra [REDACTED]

⁴⁸³ Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 25h og 31.

⁴⁸⁴ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 44 til 54.

⁴⁸⁵ Brev fra [REDACTED]

⁴⁸⁶ Brev fra [REDACTED]

⁴⁸⁷ Brev fra [REDACTED]

⁴⁸⁸ Brev fra Roxar 18. februar 2025, svar på spørsmål 32.

⁴⁸⁹ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 48.

⁴⁹⁰ Brev fra Halliburton 18. februar 2025, svar på spørsmål 51.

- (486) Baker Hughes oppgir at de primært konkurrerer mot [REDACTED] på norsk sokkel. De oppgir videre at [REDACTED].⁴⁹¹
- (487) Weatherford oppgir at markedet på norsk sokkel er preget av langsiktige integrerte kontrakter innen brønnkomplettering, og at det er vanskelig for aktører som ikke har slike kontrakter på norsk sokkel å konkurrere effektivt i markedet.⁴⁹² De oppgir at de anser [REDACTED] som sine næreste konkurrenter på norsk sokkel.⁴⁹³
- (488) Konkurransetilsynet har innhentet anbudsdata fra kunder i markedet for permanent brønnovervåking. Disse dataene er sammenstilt i Tabell 7.

Tabell 7 Oversikt over hvilke aktører som har inngått kontrakt⁴⁹⁴ (grønn) og deltatt i anbudskonkurranser (oransje) i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel siden 2018, fordelt på kunder. Hvite felt betyr at leverandøren verken har inngått kontrakt eller deltatt i anbudskonkurransen.⁴⁹⁵

	SLB	ROX	HAL	BH	WFD	MET
Equinor ⁴⁹⁶						
Aker BP						
Vår Energi						
Repsol ⁴⁹⁷						
Okea						

- (489) Tabell 7 viser at SLB, Roxar, Halliburton og Baker Hughes [REDACTED] i den aktuelle perioden. Repsol har anskaffet permanent brønnovervåking gjennom en direkteanskaffelse.⁴⁹⁸ Weatherford og Metrol har deltatt i anbudskonkurranser [REDACTED] i perioden. Anbudsdataene tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at Roxar, Halliburton og Baker Hughes er nærere konkurrenter av SLB enn Weatherford og Metrol.
- (490) I en rapport utarbeidet av [REDACTED] vurderes konkurransen [REDACTED]. Det fremgår blant annet av rapporten at [REDACTED].⁴⁹⁹ Selv om rapporten omhandler [REDACTED], er det like fullt Konkurransetilsynets vurdering at rapporten underbygger at Halliburton og Baker Hughes er nære konkurrenter til SLB, og at

⁴⁹¹ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, svar på spørsmål 44 til 54.

⁴⁹² Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 49.

⁴⁹³ Brev fra Weatherford 16. mars 2025, svar på spørsmål 52.

⁴⁹⁴ Med innvilget en kontrakt i perioden inkluderer Konkurransetilsynet aktører som har vunnet anbudskonkurranser, aktører som har fått kontrakt gjennom direkteanskaffelse og aktører som i perioden har fått en forlengelse på en tidligere inngått kontrakt.

⁴⁹⁵ Konkurransetilsynet har utarbeidet tabellen basert på informasjon mottatt i brev fra [REDACTED]

⁴⁹⁶ Equinor [REDACTED], jf. brev fra Equinor 21. februar 2025, vedlagt "Vedlegg 1 – Utfylt mal – anskaffelser Equinor.xlsx".

⁴⁹⁷ Repsol oppgir at de [REDACTED] men de hadde en direkteanskaffelse i 2018, jf. brev fra Repsol 19. februar 2025 (oppdatert versjon fra 30. april 2025), vedlagt "Copy of Mal_Anskaffelser – RNAS – oppdatert 30.04.25.xlsx".

⁴⁹⁸ Brev fra Repsol 19. februar 2025 (oppdatert versjon fra 30. april 2025), vedlagt "Copy of Mal_Anskaffelser – RNAS – oppdatert 30.04.25.xlsx".

⁴⁹⁹ Brev fra Baker Hughes 25. februar 2025, vedlagt "[REDACTED]" side 8.

Weatherford er noe mindre nær konkurrenter til SLB i det norske markedet for permanent brønnovervåking.

- (491) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at Roxar, Baker Hughes og Halliburton er nære konkurrenter til SLB i markedet for permanent brønnovervåking på norsk sokkel, mens Metrol og Weatherford er noe mindre nære konkurrenter til SLB i dette markedet.

7.3.2.3 Lønnsomhet

- (492) I vurderingen av hvorvidt en utestengelsesstrategi vil være lønnsom, må det fusjonerte foretaket foreta en avveining mellom tapt fortjeneste i oppstrømsmarkedet og økt fortjeneste i nedstrømsmarkedet. Denne avveiningen vil avhenge av hvor mye profitt det fusjonerte foretaket tjener i henholdsvis opp- og nedstrømsmarkedet.⁵⁰⁰
- (493) CHX hadde en omsetning fra salg av kvartstransdusere globalt på [REDACTED] kroner i 2023.⁵⁰¹ Av dette er rundt [REDACTED] prosent, tilsvarende om lag [REDACTED] kroner, knyttet til salg av kvartstransdusere til permanent brønnovervåking.⁵⁰² Dersom en legger til grunn at CHX har en markedsandel på [REDACTED] prosent i et globalt marked for kvartstransdusere, jf. avsnitt (305), vil det tilsvare et samlet globalt marked på rundt [REDACTED] kroner årlig.
- (494) Omsetningen i det norske markedet for permanent brønnovervåking var i 2024 på [REDACTED] millioner kroner, jf. Tabell 6.
- (495) Oppstrømsmarkedet for kvartstransdusere er dermed mindre enn nedstrømsmarkedet for permanent brønnovervåking.
- (496) Videre er det Konkurransetilsynets vurdering at insentivene til utestengelse vil avhenge av gevinst i nedstrømsmarkedene globalt, fordi kvartstransdusere omsettes i et globalt marked, jf. kapittel 5.2.2. Tilsynet viser i den forbindelse til at SLB anslår egen markedsandel innen permanent brønnovervåking globalt til [REDACTED].⁵⁰³ SLB oppgir videre at deres samlede globale omsetning innen permanent brønnovervåking var på rundt [REDACTED] i 2024.⁵⁰⁴ Dette tilsier en global markedsstørrelse på om lag [REDACTED].
- (497) Konkurransetilsynet viser også til at tilsynet har holdt det åpent om permanent brønnovervåking kan inngå i et større marked sammen med andre produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering, jf. kapittel 5.5.1.2, samt til at kvartstransdusere benyttes i både permanent brønnovervåking og retningsboring, jf. kapittel 4.7.1 og 4.8.1. Dette kan etter tilsynets vurdering tilsi at fortjenesten ved en utestengelsesstrategi kan være enda større enn markedsstørrelsen for permanent brønnovervåking i Norge og globalt skulle tilsi.⁵⁰⁵
- (498) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at SLB sine marginer nedstrøms er [REDACTED]. I SLBs interne dokumenter er [REDACTED].⁵⁰⁶ Det fremgår også at [REDACTED].⁵⁰⁷ Selv om dekningsgraden inkluderer [REDACTED]. Sammen med betydelig omsetning i [REDACTED].

⁵⁰⁰ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 40-41.

⁵⁰¹ Meldingen, avsnitt 355.

⁵⁰² Brev fra partene 28. november, avsnitt 71.

⁵⁰³ Meldingen, vedlegg 11, arkfane "PDG (Completions)".

⁵⁰⁴ Brev fra SLB 3. april 2025, vedlagt "TMPL - Revenue global 3.4.2025(23780248.1).xlsx".

⁵⁰⁵ Konkurransetilsynet viser i denne forbindelse til at SLB, Halliburton og Baker Hughes sin samlede omsetning fra retningsboring globalt var [REDACTED] millioner kroner i 2024, jf. Tabell 4. Tilsynet har ikke beregnet samlet global omsetning for produkter og tjenester knyttet til brønnkomplettering i denne saken, men viser til at [REDACTED] omsetning knyttet til salg av disse tjenestene i Norge isolert var [REDACTED] i 2024, jf. [REDACTED].

⁵⁰⁶ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

⁵⁰⁷ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED]. Se også [REDACTED] og [REDACTED] for [REDACTED].

nedstrømsmarkedet på norsk sokkel og globalt, jf. avsnitt (494) og (496), er det dermed tilsynets vurdering at gevinsten ved en utestengelsesstrategi etter foretakssammenslutningen vil være betydelig. Det er tilsynets vurdering at dette gjelder til tross for at [REDACTED], jf. avsnitt (389), som følge av at omsetningen er høyere i nedstrømsmarkedet.

- (499) Partenes insentiver til å utestenge kan også avhenge av størrelsen på markedsandelen til det fusjonerte foretaket i nedstrømsmarkedet.⁵⁰⁸ Konkurransetilsynet viser til at SLB har hatt en markedsandel på mellom [REDACTED] prosent i nedstrømsmarkedet i perioden 2022 til 2024, jf. Tabell 6. SLBs ikke ubetydelige markedsandel i nedstrømsmarkedet tilsier dermed også at partene kan ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (500) Partenes insentiver til innsatsfaktorutestengelse etter fusjonen avhenger videre av i hvilken grad utestengte konkurrenter vil miste kunder, og i hvilken grad disse kundene vil divergere til partenes nedstrømsvirksomhet, jf. avsnitt (365). Konkurransetilsynet viser til at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for permanent brønnovervåking i Norge, jf. kapittel 7.3.1.1, og til at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i permanent brønnovervåking i Norge, jf. kapittel 7.3.1.2.2. Dette tilsier at utestengingen vil ha en sterk innvirkning på etterspørselen fra konkurrentens kunder i nedstrømsmarkedet. Videre tilsier det faktum at SLBs konkurrenter i det norske markedet for permanent brønnovervåking er nære eller noe mindre nære konkurrent til SLB, jf. kapittel 7.3.2.2, at en betydelig andel av kundene de utestengte konkurrentene mister, vil divergere til SLB. At kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor, at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i permanent brønnovervåking i Norge, samt at SLBs konkurrenter er nære eller noe mindre nære konkurrenter til SLB i nedstrømsmarkedet, tilsier etter tilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (501) Partene anfører at de etter foretakssammenslutningen ikke vil ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse fordi gevinster nedstrøms vil bli oppveid av kostnader oppstrøms. Partene begrunner dette med at kostnaden for [REDACTED] at en utestengelse vil føre til betydelige inntektstap oppstrøms, samt at en utestengelse kan føre til [REDACTED].⁵⁰⁹
- (502) Konkurransetilsynet viser til avsnitt (493)-(500), hvor det fremgår at tilsynet vurderer at partenes tapte fortjeneste oppstrøms vil være betydelig lavere enn økt fortjeneste nedstrøms ved en utestengelsesstrategi. Tilsynet viser videre til avsnitt (526), hvor det fremgår at olje- og gasselskapenes kjøpermakt vil bli betydelig redusert som følge av foretakssammenslutningen. Det er tilsynets vurdering at dette vil begrense deres mulighet og insentiv til å utføre gjengjeldelse.
- (503) Partene anfører at utestengelse er [REDACTED].⁵¹⁰
- (504) Konkurransetilsynet viser til at muligheter og insentiver for innsatsfaktorutestengelse må vurderes konkret i hver enkelt sak. Videre er det tilsynets vurdering at innsatsfaktorutestengelse kan skje på flere ulike måter, jf. avsnitt 7.2.1.3. Tilsynet viser i den forbindelse til følgende uttalelse fra Halliburton om [REDACTED]. Halliburton uttaler at "*HAL believes that,* [REDACTED]".⁵¹¹

⁵⁰⁸ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 43.

⁵⁰⁹ Meldingen, avsnitt 440-441.

⁵¹⁰ Meldingen, avsnitt 444 og vedlegg 14, side 23-24.

⁵¹¹ Brev fra Halliburton 26. februar 2025, svar på spørsmål 68, side 13-14.

- (505) Samlet viser Konkurransetilsynet til at nedstrømsmarkedet for permanent brønnovervåking er større enn oppstrømsmarkedet for kvartstransdusere, og at SLBs marginer nedstrøms [REDACTED]. Det er derfor etter tilsynets vurdering sannsynlig at partenes tapte fortjeneste oppstrøms vil være betydelig lavere enn økt fortjeneste nedstrøms ved en utestengelsesstrategi. Dette tilsier at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse. At SLB har en ikke ubetydelig markedsandel i nedstrømsmarkedet, at kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor, at kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i permanent brønnovervåking i Norge, samt at SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet er nære og noe mindre nære konkurrenter til SLB, tilsier også etter tilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.

7.3.2.4 Konklusjon

- (506) Basert på det ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse i det norske markedet for permanent brønnovervåking etter foretakssammenslutningen.

7.3.3 Virkninger på konkurransen i det norske markedet for permanent brønnovervåking

- (507) Det følger av Kommisjonens retningslinjer at en foretakssammenslutning vil føre til konkurransemessige bekymringer på grunn av innsatsfaktorutestengelse dersom utestengelsen vil føre til økte priser og/eller lavere kvalitet i nedstrømsmarkedet, og dermed i betydelig grad hindrer effektiv konkurranse, jf. avsnitt (394)-(396).

7.3.3.1 Konkurranseskadelig virkning

- (508) Det er Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen vil ha muligheter og insentiver til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i det norske markedet for permanent brønnovervåking, jf. kapittel 7.3.1 og 7.3.2. Tilgangen til kvartstransdusere kan begrenses ved å øke prisen på kvartstransdusere, redusere kvaliteten på kvartstransdusere, herunder øke leveringstiden for kvartstransdusere og begrense tilgangen til innovasjoner og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av ulike utestengelsesstrategier, jf. kapittel 7.3.1.3.
- (509) Kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedet for permanent brønnovervåking i Norge, jf. kapittel 7.3.1.1. Det er Konkurransetilsynets vurdering at Halliburton, Baker Hughes, Metrol og Weatherford ikke har alternative leverandører av kvartstransdusere til bruk i permanent brønnovervåking på norsk sokkel per i dag, jf. avsnitt 7.3.1.2.2. Det er kun Roxar som er vertikalt integrert med egenproduksjon av kvartstransdusere, og som ikke vil påvirkes av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere fra partene etter foretakssammenslutningen, jf. avsnitt (114). Det er dermed tilsynets vurdering at begrensninger i tilgangen til kvartstransdusere, vil medføre at SLBs øvrige konkurrenter ikke kan konkurrere eller ikke kan konkurrere like effektivt. Dette kan føre til at disse konkurrentene ikke gir tilbud eller øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på tilbudet sitt til olje- og gasselskapene. Færre eller mindre effektive konkurrenter kan også føre til at SLB og Roxar øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sine tilbud. Dette vil medføre en skade for kundene i dette markedet.
- (510) [REDACTED] oppgir at innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere vil påvirke deres konkurranseevne i markedet for permanent brønnovervåking negativt. De oppgir:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

og at disse konkurrentene spiller en tilstrekkelig viktig rolle i markedet til at utestengelsen vil ha negative virkninger på konkurransen.

- (520) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at en forventning om begrenset tilgang til kvartstransdusere etter foretakssammenslutningen, vil utgjøre en etableringshindring for nye aktører i markedet for permanent brønnovervåkning i Norge. Begrenset tilgang til kvartstransdusere fra partene etter foretakssammenslutningen, vil føre til at aktører som etablerer seg vil bli mindre effektive konkurrenter til SLB.
- (521) Færre eller mindre effektive faktiske og potensielle konkurrenter i markedet vil legge til rette for at både partene og deres konkurrenter øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sitt tilbud av permanent brønnovervåkning i Norge.

7.3.3.2 Faktorer som kan oppveie den konkurransekadelige virkningen

- (522) Virkningen på konkurransen i nedstrømsmarkedet skal også vurderes på bakgrunn av faktorer som vil kunne oppveie mulige skadevirkninger, som for eksempel kjøpermakt i nedstrømsmarkedet, eller sannsynlighet for nyetableringer eller ekspansjoner i oppstrømsmarkedet som opprettholder effektiv konkurranse i markedene, jf. avsnitt (396).
- (523) Som det fremgår i kapittel 7.3.1.2.3, er det Konkurransetilsynets vurdering at etablerings- og ekspansjonshindringene i markedet for kvartstransdusere er høye, og at det ikke er sannsynlig med en effektiv og tidsnær etablering eller ekspansjon i markedet for kvartstransdusere.
- (524) Konkurransetilsynet viser til at både Baker Hughes og Halliburton oppgir at de, [redacted], jf. avsnitt (329)-(330), [redacted], jf. avsnitt (310). Som det fremgår av avsnitt (332), er det [redacted] tilsynets vurdering at det [redacted] Baker Hughes og Halliburton etablerer egenproduksjon av kvartstransdusere på kort sikt.
- (525) Konkurransetilsynet finner det derfor lite sannsynlig med en etablering eller ekspansjon i markedet for kvartstransdusere på kort sikt som sikrer effektiv konkurranse i det norske markedet for permanent brønnovervåkning.
- (526) Kundene i nedstrømsmarkedet er olje- og gasselskaper i ulik størrelse. Det er Konkurransetilsynets vurdering at disse vil ha noe kjøpermakt før foretakssammenslutningen fordi de kan sette seks leverandører av permanent brønnovervåkning opp mot hverandre i anbudskonkurranser. Foretakssammenslutningen kan føre til at konkurranseevnen til Halliburton, Baker Hughes, Weatherford og Metrol blir betydelig svekket som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere, jf. kapittel 7.3.3.1. Dette vil etter tilsynets vurdering føre til at kjøpermakten til olje- og gasselskapene blir betydelig redusert som følge av at disse vil ha færre konkurransedyktige aktører å sette opp mot hverandre i anbudskonkurranser etter foretakssammenslutningen.
- (527) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn at det ikke foreligger forhold som vil kunne oppveie den konkurransekadelige virkningen av foretakssammenslutningen.

7.3.3.3 Konklusjon

- (528) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedet for permanent brønnovervåkning på norsk sokkel.

7.3.4 Konklusjon

- (529) Etter en samlet vurdering finner Konkurransetilsynet at foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedet for permanent brønnovervåkning i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere fra partene. Med mindre det foreligger effektivitetsgevinster som er tilstrekkelige til å motvirke konkurransebegrensningen, vil foretakssammenslutningen i betydelig grad hindre effektiv konkurranse i dette markedet.

7.4 Innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i markedet for retningsboring

7.4.1 Muligheter til innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre

- (530) For at det fusjonerte foretakets mulighet til innsatsfaktorutestengelse skal utgjøre et konkurranseproblem, må foretakssammenslutningen omhandle en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet. Det vertikalt integrerte foretaket som oppstår må videre ha en tilstrekkelig grad av markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (288).

7.4.1.1 Diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring

- (531) Som det fremgår av avsnitt (530), kan innsatsfaktorutestengelse utgjøre et konkurranseproblem dersom foretakssammenslutningen omhandler en viktig innsatsfaktor i nedstrømsmarkedet. En innsatsfaktor kan være viktig dersom kostnaden utgjør en betydelig kostnad relativt til prisen på produktet eller tjenesten i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Uavhengig av kostnaden på innsatsfaktoren kan den også være en viktig innsatsfaktor av andre årsaker, blant annet dersom innsatsfaktoren er kritisk for produksjon eller konkurransedyktig salg i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre kan dermed utgjøre et konkurranseproblem dersom diamantlagre er en viktig innsatsfaktor for SLBs konkurrenter i det norske markedet for retningsboring.
- (532) SLB vil etter foretakssammenslutningen få kontroll over CHXs datterselskap US Synthetic. US Synthetic produserer og selger diamantlagre, jf. avsnitt (38). SLB og SLBs konkurrenter, Halliburton og Baker Hughes, benytter diamantlagre [REDACTED] virksomhet knyttet til retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.3.
- (533) Som det fremgår av kapittel 5.3.1, har Konkurransetilsynet avgrenset et eget produktmarked for diamantlagre til bruk i retningsboring med RSS, avgrenset mot lagre av andre materialer.
- (534) Diamantlagre benyttes i retningsboring med RSS for å muliggjøre relativ bevegelse eller rotasjon av maskindeler ved retningsboring, jf. avsnitt (68). Diamantlagre er en del av RSS, som er integrert i nedihullsutstyret nederst på borestrengen, jf. kapittel 4.7. Retningsboring med RSS er en viktig del av retningsboretilbudet til oljeserviceaktørene på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.3. RSS benyttes under retningsboring av [REDACTED] brønner på norsk sokkel, jf. kapittel 4.7.3.
- (535) Samtlige aktører i det norske retningsboremarkedet oppgir at de benytter diamantlagre [REDACTED] retningsboring med RSS på norsk sokkel, og at de [REDACTED] diamantlagre fra CHX. En oversikt over aktørenes andel diamantlagre brukt i retningsboring med RSS er vist i Tabell 8.

Tabell 8 Andel av retningsboring med RSS der diamantlagre fra US Synthetic er brukt som innsatsfaktor

	2021	2022	2023	2024
SLB ⁵¹⁹	■	■	■	■
Baker Hughes ⁵²⁰	■	■	■	■
Halliburton ⁵²¹	■	■	■	■

- (536) At samtlige aktører i det norske retningsboremarkedet benytter diamantlagre i sitt tilbud av retningsboring med RSS på norsk sokkel, tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i dette markedet.
- (537) Halliburton og Baker Hughes oppgir også at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor til bruk i retningsboring med RSS. Halliburton viser blant annet til at "*PCD bearings* [redacted] *directional drilling products and services on the NCS* [redacted]".⁵²² Baker Hughes oppgir at "*PCD bearings are a critical component of rotary steerable drilling systems (RSS)*".⁵²³ Uttalelsene tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i dette markedet.
- (538) CHXs interne dokumenter [redacted] etter Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre [redacted]. Tilsynet viser i denne sammenheng til en presentasjon [redacted] 7. mars 2023, hvor det fremgår at "[redacted] [redacted]", og at [redacted]".⁵²⁴
- (539) Partene anfører at diamantlagre [redacted] fordi de utgjør [redacted].⁵²⁵
- (540) Konkurransetilsynet viser til at en innsatsfaktor kan være viktig uavhengig av kostnaden for innsatsfaktoren målt opp mot prisen på produktet eller tjenesten som tilbys i nedstrømsmarkedet, jf. avsnitt (289). Tilsynet viser videre til avsnitt (535)-(538), som etter tilsynets vurdering tilsier at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i retningsboring med RSS. Tilsynets viser også til at innsatsfaktorutestengelse ikke trenger å avgrenses til prisøkninger, jf. avsnitt (342).
- (541) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i det norske markedet for retningsboring.

7.4.1.2 Markedsmakt i markedet for diamantlagre

- (542) For at det fusjonerte foretakets mulighet til å hindre tilgang til en innsatsfaktor skal utgjøre et konkurranseproblem, må det vertikalt integrerte foretaket som oppstår ha tilstrekkelig markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (301).

7.4.1.2.1 Markedsstruktur

- (543) Markedsandeler og konsentrasjonsnivå gir en nyttig første indikasjon på både partenes og deres konkurrenters markedsrett og konkurransemessige betydning.⁵²⁶

⁵¹⁹ Brev fra SLB 17. februar 2025, vedlagt "TMPL – Costs [redacted]" og brev fra SLB 3. april 2025.

⁵²⁰ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 5 til 7.

⁵²¹ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, vedlagt "Question 3 – Costs.xlsx".

⁵²² Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 2.

⁵²³ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 2.

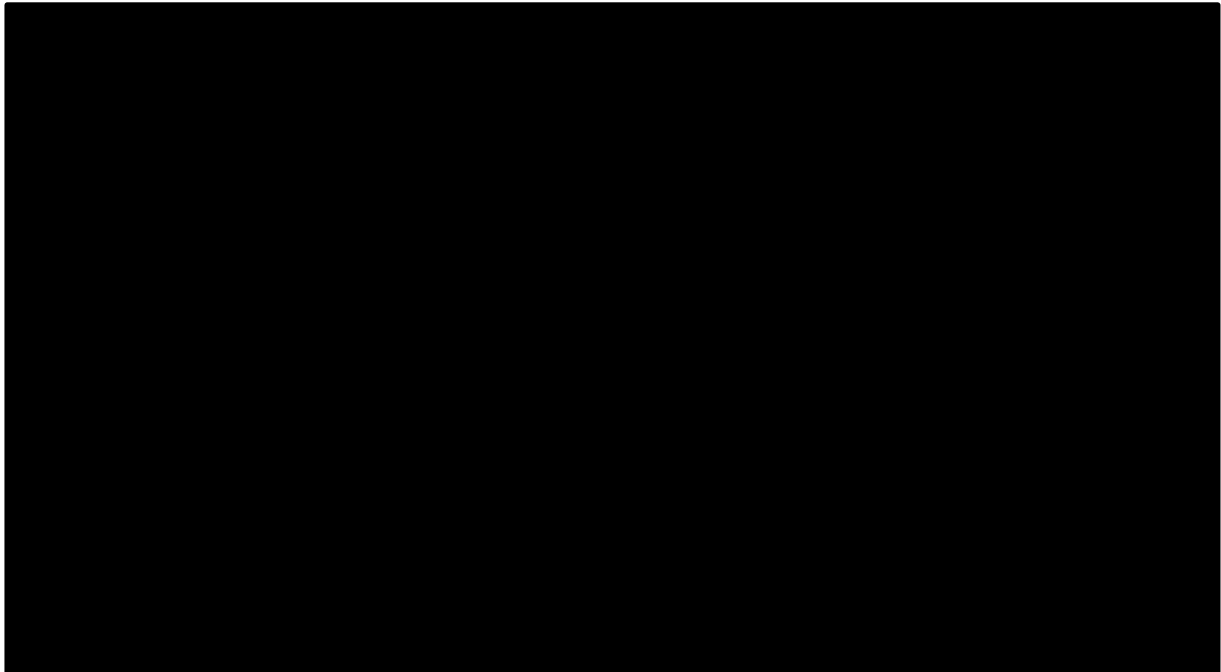
⁵²⁴ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [redacted].

⁵²⁵ Meldingen, avsnitt 551 og brev fra partene 28. november 2024, avsnitt 139-140.

⁵²⁶ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 24.

- (544) Konkurransetilsynet har avgrenset et eget produktmarked for diamantlagre som er globalt i utstrekning, jf. kapittel 5.3.
- (545) Britiske konkurransemyndigheter har i denne saken beregnet CHXs markedsandel i et globalt marked for diamantlagre til 90-100 prosent.⁵²⁷
- (546) At CHX er [REDACTED] fremgår også av CHXs interne dokumenter.⁵²⁸ I et dokument fremgår det at [REDACTED].⁵²⁹ I en intern presentasjon [REDACTED] omtaler CHX seg selv som "[REDACTED]". Et utklipp fra presentasjonen er vist i Figur 19.

Figur 19 Utklipp fra presentasjonen "[REDACTED]"⁵³⁰



- (547) I en presentasjon om [REDACTED], fremgår det at CHX skal [REDACTED].⁵³¹
- (548) Interne dokumenter fra CHX viser videre betydningen av [REDACTED].⁵³² Det fremgår blant annet av en presentasjon [REDACTED] 7. mars 2023 at [REDACTED]. Videre fremgår det av samme presentasjon at "[REDACTED]".⁵³³ Et utklipp fra presentasjonen er vist i Figur 20.

⁵²⁷ [Summary of phase 1 decision](#). Lesedato: 8. april 2025.

⁵²⁸ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

⁵²⁹ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

⁵³⁰ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

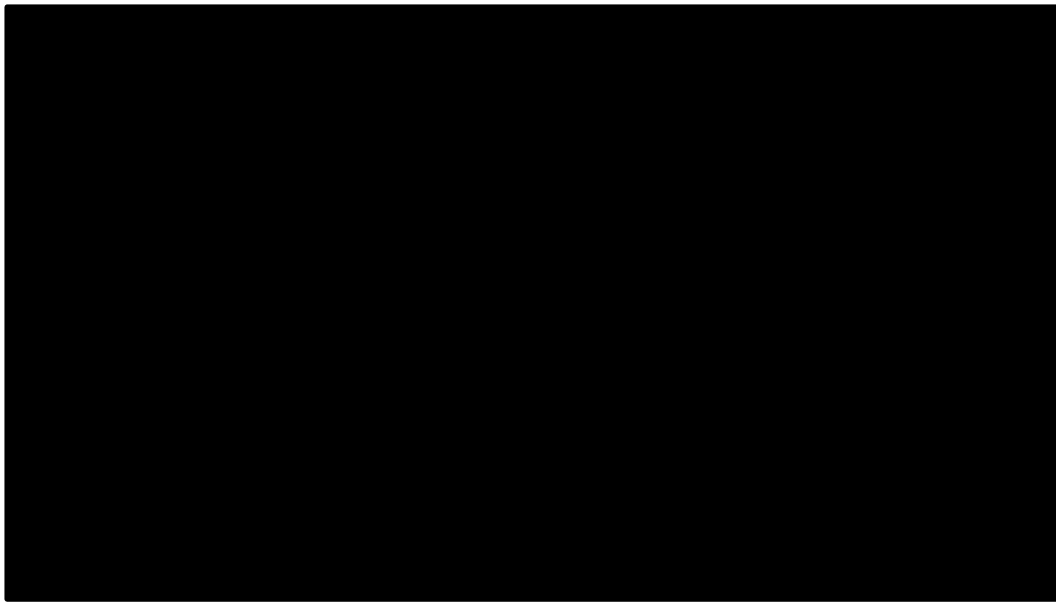
⁵³¹ Brev fra CHX 7. april 2025, vedlagt [REDACTED].

⁵³² Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

⁵³³ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

Figur 20

Utklipp fra presentasjon " [REDACTED] 534



- (549) CHXs interne dokumenter tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at CHX har en [REDACTED] i markedet for diamantlagre globalt.
- (550) Oljeserviceselskapene på norsk sokkel oppgir at [REDACTED] benytter diamantlagre fra CHX i sitt tilbud av retningsboring med RSS på norsk sokkel, jf. Tabell 8. På denne bakgrunn er det tilsynets vurdering at CHX har en markedsandel på [REDACTED] for diamantlagre til bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (551) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutning vil ha en svært høy markedsandel i det globale markedet for diamantlagre.

7.4.1.2.2 Konkurranserepress fra andre aktører

- (552) Et moment som påvirker partenes markedsrett, og dermed hvilken mulighet de har til å begrense konkurransen i nedstrømsmarkedet, er hvorvidt konkurrenter disiplinere partenes atferd i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (308).
- (553) Konkurransetilsynet viser til at CHX er [REDACTED] leverandøren av diamantlagre som benyttes til retningsboring på norsk sokkel per i dag, jf. avsnitt (535).
- (554) Baker Hughes [REDACTED] oppgir at det ikke er alternative leverandører av diamantlagre.⁵³⁵ Halliburton oppgir [REDACTED]
[REDACTED]. De oppgir at: "[REDACTED]"⁵³⁶
- (555) Partene har oppgitt [REDACTED] oppstrømsmarkedet.⁵³⁷
- (556) Seed er en aktør lokalisert i Kina, som tilbyr ulike produkter til olje- og gassvirksomhet, jf. avsnitt (71). PDC-lagre fra Seed er [REDACTED] i retningsboring på norsk sokkel, jf. Tabell 8. Oljeserviceselskaper som tilbyr retningsboring på norsk sokkel, vurderer [REDACTED] Seed som en aktuell leverandør av diamantlagre til bruk i retningsboring, jf. avsnitt (554).
- (557) [REDACTED] av CHX interne dokumenter som omhandler [REDACTED].⁵³⁸ Dette

⁵³⁴ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

⁵³⁵ [REDACTED] og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 8.

⁵³⁶ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 16.

⁵³⁷ Meldingen, [REDACTED].

⁵³⁸ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

fremgår av et internt dokument fra september 2022 som [REDACTED].

- (558) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at Seed ikke er en nær konkurrent til CHX i markedet for diamantlagre, og at diamantlagre fra Seed per i dag ikke er aktuelle for bruk i retningsboring på norsk sokkel.
- (559) Element Six er ikke en tilbyder av diamantlagre.⁵³⁹ Element Six har [REDACTED].⁵⁴⁰ Det er dermed Konkurransetilsynets vurdering at Element Six ikke er en konkurrent til CHX i markedet for diamantlagre.
- (560) Glynn er en aktør lokalisert i Irland som blant annet produserer PDC-lagre, jf. avsnitt (72). PDC-lagre fra Glynn er [REDACTED] i retningsboring på norsk sokkel, jf. Tabell 8. Oljeserviceselskaper som tilbyr retningsboring på norsk sokkel, vurderer [REDACTED] Glynn som en alternativ leverandør av diamantlagre til bruk i retningsboring, jf. avsnitt (554). [REDACTED].⁵⁴¹ Det er dermed Konkurransetilsynets vurdering at Glynn ikke er en nær konkurrent til CHX i markedet for diamantlagre, og at diamantlagre fra Glynn per i dag ikke er aktuelle for bruk til retningsboring på norsk sokkel.
- (561) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at øvrige aktører i markedet for diamantlagre ikke er nære konkurrenter eller ikke er konkurrenter til CHX, og at diamantlagre fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle for bruk til retningsboring på norsk sokkel.

7.4.1.2.3 Etablering og ekspansjon

- (562) Tilstrekkelig konkurransepress fra aktører som ikke er etablert i det relevante markedet, kan begrense det fusjonerende foretakets muligheter til å utøve markedsmakt, jf. avsnitt (322).
- (563) Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting viser at det er høye etableringshindringer i markedet for diamantlagre til bruk i RSS, blant annet fordi en etablering vil kreve betydelige investeringer, blant annet i avansert teknologi og spesialisert kompetanse.⁵⁴² Et nytt produkt må også gjennom testing og godkjenning av kundene, der oljeserviceselskaper stiller høye krav til både merkevare og kvalitet, herunder pålitelighet fordi diamantlagre er en kritisk komponent i RSS.⁵⁴³
- (564) I tillegg oppgir flere aktører at immaterielle rettigheter og know-how utgjør en etableringshindring i oppstrømsmarkedet.⁵⁴⁴ Baker Hughes oppgir at de "[...] understands that US Synthetic owns intellectual property rights that an alternative supplier would have to design around. BH is not aware of any other supplier of PCD bearings suitable for its RSS systems, and it does not believe that a potential entrant (of which there are no known candidates) could develop and scale up PCD bearing production in the short term."⁵⁴⁵ Element Six oppgir at US Synthetic har: "[...] extensive intellectual property rights when it

⁵³⁹ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025.

⁵⁴⁰ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, svar på spørsmål iv.

⁵⁴¹ [REDACTED], side 62.

⁵⁴² Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025, brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 11-13 og [REDACTED].

⁵⁴³ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025.

⁵⁴⁴ Brev fra [REDACTED].

⁵⁴⁵ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 11-13.

comes to PCD bearing technology", og at "

⁵⁴⁶

- (565) Konkurransetilsynet viser videre til at CHX sin sterke stilling i markedet for diamantlagre også kan svekke insentivene til nyetablering i markedet. Partene kan iverksette mottiltak for å beskytte sin markedsposisjon, noe som vil virke avskrekkende for nye aktører og dermed redusere sannsynligheten for nyetableringer.⁵⁴⁷
- (566) Element Six tilbyr blant annet komponenter av wolframkarbid og polykrystallinsk diamantkompositt til olje- og gassvirksomhet.⁵⁴⁸ Element Six tilbyr imidlertid ikke diamantlagre.⁵⁴⁹ Element Six oppgir at de ⁵⁵⁰
- (567) Element Six viser også til at ⁵⁵¹ Dette er vurdert av Element Six
- (568) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering Element Six vil etablere seg i markedet for diamantlagre på kort sikt.
- (569) På spørsmål om det er aktuelt med egenproduksjon, svarer Baker Hughes at det er krevende å etablere produksjon av diamantlagre som følge av etableringshindringene i markedet.⁵⁵² Halliburton og Baker Hughes oppgir at de ⁵⁵³
- (570) Konkurransetilsynet vurderer på denne bakgrunn at det Halliburton og Baker Hughes etablerer egenproduksjon av diamantlagre på kort sikt.
- (571) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at etablering av en effektiv konkurrent i markedet for diamantlagre vil kreve flere år med utvikling av produktet, betydelige investeringer og være forbundet med risiko, samt at tilstedeværelsen av immaterielle rettigheter reduserer sannsynligheten for nyetablering. Det er tilsynets vurdering at dette utgjør betydelig etableringshindringer. En effektiv og tidsnær etablering i markedet for diamantlagre er dermed etter tilsynets vurdering ikke sannsynlig.
- (572) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at flere av etableringshindringene beskrevet over også vil være gjeldende for ekspansjon fra aktører som tilbyr diamantlagre. Det er ikke fremkommet informasjon gjennom Konkurransetilsynets saksbehandling som tilsier at det er sannsynlig med en effektiv og tidsnær ekspansjon fra andre aktører i oppstrømsmarkedet.

7.4.1.2.4 Kjøpermakt

- (573) Kundenes kjøpermakt kan i noen tilfeller hindre tilbyderne i å utøve markedsrett, jf. avsnitt (336).
- (574) Retningsboreaktørene som etterspør diamantlagre til retningsboring på norsk sokkel, er store selskaper som potensielt kan ha kjøpermakt. Konkurransetilsynet viser imidlertid til at CHX er leverandøren som tilbyr diamantlagre til bruk i RSS på norsk sokkel, jf. Tabell 8. Retningsboreaktørene er dermed avhengige av CHX for å levere retningsboring med RSS til olje- og gasselskaper på norsk sokkel.

⁵⁴⁶ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025 s. 2.

⁵⁴⁷ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger 2004/C 31/03, avsnitt 69.

⁵⁴⁸ [Oil and Gas Industry | Element Six - Element Six](#) Lesedato: 2. april 2025.

⁵⁴⁹ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025 s. 2.

⁵⁵⁰ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025 s. 2.

⁵⁵¹ Referat fra møte med Element Six 19. mars 2025 s. 2.

⁵⁵² Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 11-13.

⁵⁵³ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 12 og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 11-13.

- (575) Konkurransetilsynet viser til at retningsboreaktørene på norsk sokkel ikke benytter anbudskonkurranser eller lignende ved innkjøp av diamantlagre, men inngår direkte avtaler med CHXs datterselskap US Synthetic, jf. avsnitt (74).
- (576) Halliburton og Baker Hughes oppgir at de har begrenset kjøpermakt i dette markedet fordi [REDACTED]. Halliburton oppgir at de har "[...] [REDACTED]".⁵⁵⁴ Baker Hughes oppgir at "[...] *in absence of alternatives to US Synthetic PCD bearings, there is currently limited scope to exercise any countervailing buyer power.*"⁵⁵⁵ Uttalelsene tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at disse aktørene vil ha begrenset kjøpermakt ved innkjøp av diamantlagre etter foretakssammenslutningen.
- (577) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at kjøpermakten i markedet for diamantlagre er begrenset.

7.4.1.2.5 Konklusjon

- (578) Konkurransetilsynet viser til gjennomgangen i kapittel 7.4.1.2 hvor det fremgår at CHX har en svært høy markedsandel i markedet for diamantlagre, at det ikke finnes nære konkurrenter til CHX, at en nyetablering eller ekspansjon ikke er sannsynlig, tidsnær og effektiv og at kjøpermakten er begrenset. På denne bakgrunn legger tilsynet til grunn at CHX har betydelig markedsrett i dette markedet.

7.4.1.3 Utestengelsesstrategi for diamantlagre

- (579) Innsatsfaktorutestengelse kan skje på flere måter eller som en kombinasjon av flere måter, jf. avsnitt (342).
- (580) Konkurransetilsynet viser til at partene etter foretakssammenslutningen vil ha betydelig markedsrett i oppstrømsmarkedet, jf. avsnitt (578). Dette tilsier etter tilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til å påvirke vilkårene for salg av diamantlagre.
- (581) Etter foretakssammenslutningen kan partene velge å gi tilgang til diamantlagre på vilkår som gjør det vanskelig for konkurrerende foretak å være en effektiv konkurrent, for eksempel ved å øke prisen, jf. avsnitt (342).
- (582) Konkurransetilsynet viser til at Baker Hughes oppgir at prisen på diamantlagre har betydning for hvorvidt de kan tilby en konkurransedyktig pris på sine retningsboretenester.⁵⁵⁶
- (583) Det er Konkurransetilsynets vurdering at partene gjennom å øke prisene på diamantlagre, vil øke kostnaden til SLBs konkurrenter i markedet for retningsboring, og dermed påvirke deres mulighet til å konkurrere effektivt i nedstrømsmarkedet. Dette gjelder særlig dersom en prisøkning kombineres med andre former for innsatsfaktorutestengelse, jf. avsnitt (584) flg.
- (584) Partene kan videre velge å redusere kvaliteten på diamantlagrene, for eksempel gjennom å øke leveringstiden på diamantlagrene eller gjennom å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene, på en slik måte at SLBs konkurrenter nedstrøms ikke kan konkurrere like effektivt, jf. avsnitt (342).
- (585) Halliburton og Baker Hughes oppgir at de [REDACTED].⁵⁵⁷ For å kunne sikre kontinuitet i driften, oppgir Baker Hughes at leveringstid på diamantlagre er viktig.⁵⁵⁸
- (586) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at leveringstid for diamantlagre til oljeserviceselskapene er viktig, og at en økt leveringstid kan påvirke deres konkurranseevne i nedstrømsmarkedet.

⁵⁵⁴ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 14.

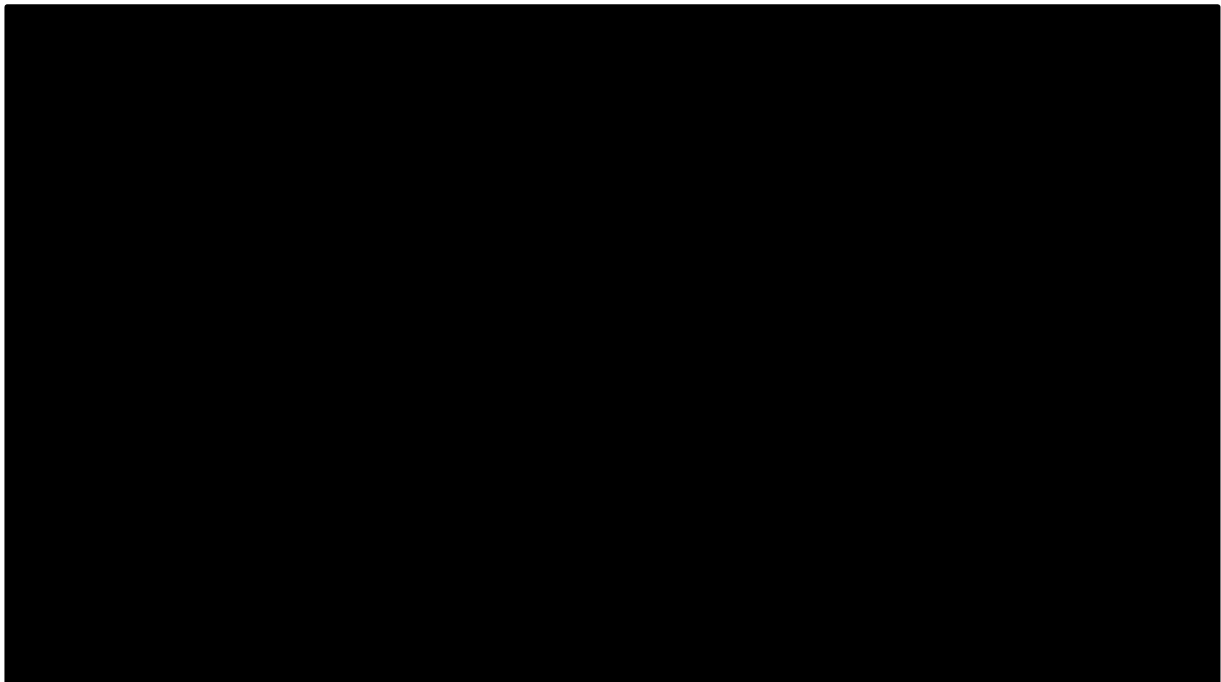
⁵⁵⁵ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 14-18.

⁵⁵⁶ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 5-7.

⁵⁵⁷ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, [REDACTED] og brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, [REDACTED].

⁵⁵⁸ Brev fra Baker Hughes 13. mars 2025, svar på spørsmål 5-7.

- (587) Videre kan det fusjonerte foretaket velge å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.
- (588) Konkurransetilsynet viser til at viktige egenskaper ved diamantlagre er å tåle slipende partikler, høye temperaturer, tunge belastninger og etsende kjemikalier, jf. avsnitt (188). Det er tilsynets vurdering at kvaliteten på diamantlagrene er viktig fordi disse egenskapene reduserer risiko for svikt under boreprosessen og forlenger levetiden på boreutstyret, jf. avsnitt (188).
- (589) Konkurransetilsynet viser også til at markedet for diamantlagre er et marked kjennetegnet av innovasjon, der [REDACTED], jf. avsnitt (180). Det fremgår av CHXs interne dokumenter at [REDACTED], og at "[REDACTED]"⁵⁵⁹ Halliburton oppgir at "[REDACTED]"⁵⁶⁰ [REDACTED].
- (590) Det er Konkurransetilsynets vurdering at redusert kvalitet på diamantlagre kan redusere Halliburtons og Baker Hughes konkurranseevne ved at det kan føre til et tilbud av retningsboring av lavere kvalitet som er mindre effektivt. Dette fremgår også [REDACTED]. I en presentasjon [REDACTED] 7. mars 2023 utarbeidet [REDACTED] CHX, [REDACTED]. Et utklipp fra presentasjonen er vist i Figur 21.

Figur 21Utklipp fra presentasjonen [REDACTED]⁵⁶¹

- (591) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen vil ha mulighet til å hindre SLBs konkurrenter nedstrøms i å være en effektiv konkurrent, gjennom å redusere kvaliteten på diamantlagrene, herunder å hindre tilgang til innovasjoner og forbedringer av produktene.
- (592) I ytterste konsekvens kan partene etter foretakssammenslutningen beslutte å ikke handle med sine faktiske eller potensielle konkurrenter i det vertikalt relaterte markedet, jf. avsnitt (342).

⁵⁵⁹ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og brev fra CHX 7. april 2025, vedlagt [REDACTED].

⁵⁶⁰ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 18.

⁵⁶¹ Brev fra [REDACTED], side 5.

- (593) Konkurransetilsynet viser til at Baker Hughes er [REDACTED].⁵⁶² Tilsynet viser også til at SLB [REDACTED], avsnitt (150) og (306).
- (594) Det er Konkurransetilsynets vurdering at en beslutning fra SLB om å ikke tilby diamantlagre etter foretakssammenslutning, kan føre til at Halliburton og Baker Hughes ikke kan konkurrere om retningsborekontrakter på norsk sokkel.
- (595) Partene anfører at diamantlagre ikke er en viktig innsatsfaktor for retningsboring med RSS, og viser til at de utgjør mindre [REDACTED] av samlet kostnad for retningsboring med RSS. På denne bakgrunn anfører partene at en prisøkning etter foretakssammenslutningen ikke vil påvirke SLBs konkurrenters muligheter til å konkurrere effektivt i markedet for retningsboring.⁵⁶³
- (596) Konkurransetilsynet viser til vurderingen i avsnitt (583), hvor det fremgår at tilsynet vurderer at en prisøkning kan påvirke konkurranseevnen til SLBs konkurrenter i markedet for retningsboring på norsk sokkel. Videre er det tilsynets vurdering at dette særlig gjelder dersom en prisøkning kombineres med andre former for innsatsfaktorutestengelse, jf. avsnitt (584)-(594). Tilsynet viser i den forbindelse til at bruk av diamantlagre kan ha betydning for kostnaden for retningsboring ut over prisen på diamantlagre fordi bruk av diamantlagre kan føre til mer effektiv retningsboring, jf. avsnitt (590).
- (597) Partene viser til at produsenter av RSS anskaffer lagre i større kvantum, og at SLB [REDACTED]. På denne bakgrunn anfører partene at de [REDACTED].⁵⁶⁴
- (598) Konkurransetilsynet viser til at oljeserviceselskapene normalt står for montering og videre distribusjon av boreutstyret selv, jf. avsnitt (209)-(210). SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet, Halliburton og Baker Hughes, anskaffer diamantlagre til sine RSS [REDACTED], jf. avsnitt (74) og (535). Halliburton og Baker Hughes er [REDACTED]. Tilsynet viser videre til at SLB etter foretakssammenslutningen vil ha oversikt over kundene som etterspør produkter og tjenester fra US Synthetic. Diamantlagrene som SLBs konkurrenter anskaffer fra CHX, er [REDACTED], jf. avsnitt (589). Det er dermed tilsynets vurdering at CHX [REDACTED]. Dette underbygges også av CHXs interne dokumenter, der CHX [REDACTED], [REDACTED].⁵⁶⁵ Tilsynet viser videre til at det fremgår av SLBs interne dokumenter at SLB [REDACTED].⁵⁶⁶ På denne bakgrunn er det tilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen kan rette utestengelsesstrategier mot SLBs konkurrenter innen retningsboring.
- (599) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at partene etter foretakssammenslutningen har mulighet til å utestenge konkurrenter fra å konkurrere effektivt i nedstrømsmarkedet ved å øke prisen på diamantlagre, redusere kvaliteten på diamantlagre, herunder øke leveringstiden for diamantlagre og begrense tilgangen til innovasjon og forbedringer av produktene, ved å la være å handle produktene, eller gjennom en kombinasjon av de ulike utestengelsesstrategiene.

7.4.1.4 Konklusjon

- (600) Basert på ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha mulighet til innsatsfaktorutestengelse i retningsboremarkedet i Norge etter foretakssammenslutningen.

⁵⁶² Brev fra Baker Hughes 24. mars 2025, svar på spørsmål 68

⁵⁶³ Brev fra partene 28. november 2024, avsnitt 140.

⁵⁶⁴ Meldingen, avsnitt 550.

⁵⁶⁵ Brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

⁵⁶⁶ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED] og [REDACTED].

7.4.2 Insentiver til innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre

- (601) For å vurdere partenes incentiver til innsatsfaktorutestengelse, er det relevant å se hen til konkurransen partene møter i nedstrømsmarkedet, samt å vurdere lønnsomheten av en innsatsfaktorutestengelse, jf. kapittel 7.2.2.

7.4.2.1 Markedsstruktur

- (602) Som det fremgår av kapittel 7.2.2.1, er det norske markedet for retningsboring sterkt konsentrert med kun tre aktører. Halliburton [REDACTED] aktøren i markedet i hele perioden med en markedsandel på [REDACTED] i 2024, SLB er [REDACTED] aktør med en markedsandel på [REDACTED] prosent i 2024, mens Baker Hughes er [REDACTED] aktøren i markedet med en markedsandel på [REDACTED] prosent i 2024.

7.4.2.2 Konkurransen fra andre aktører

- (603) Som det fremgår av kapittel 7.2.2.2, er det Konkurransetilsynets vurdering at Halliburton og Baker Hughes er nære konkurrenter til SLB i det norske markedet for retningsboring.

7.4.2.3 Lønnsomhet

- (604) I vurderingen av hvorvidt en utestengelsesstrategi vil være lønnsom, må det fusjonerte foretaket foreta en avveining mellom tapt fortjeneste i oppstrømsmarkedet og økt fortjeneste i nedstrømsmarkedet. Denne avveiningen vil avhenge av hvor mye profitt det fusjonerte foretaket tjener i henholdsvis opp- og nedstrømsmarkedet.⁵⁶⁷
- (605) CHX hadde en omsetning fra salg av diamantlagre globalt [REDACTED] millioner kroner i 2023.⁵⁶⁸ Dersom en legger til grunn at CHX har en markedsandel på tilnærmet [REDACTED] i et globalt marked for diamantlagre til bruk i RSS, jf. kapittel 7.4.1.2.1, vil det samlede globale markedet [REDACTED] være [REDACTED].
- (606) Omsetningen i det norske markedet for retningsboring var på [REDACTED] millioner kroner i 2024, jf. Tabell 2.
- (607) Oppstrømsmarkedet er dermed lite sammenlignet med nedstrømsmarkedet. Dette indikerer at selv atferd som innebærer en betydelig reduksjon i fortjenesten fra salg i markedet for diamantlagre, kan være lønnsom selv ved en beskjeden økning i partenes markedsandel i retningsboremarkedet.
- (608) Videre er det Konkurransetilsynets vurdering at insentivene til utestengelse vil avhenge av gevinst i nedstrømsmarkedene globalt, fordi diamantlagre omsettes i et globalt marked, jf. kapittel 5.3.2. Tilsynet viser i den forbindelse til at SLB, Halliburton og Baker Hughes sin samlede omsetning fra retningsboring globalt var [REDACTED] millioner kroner i 2024, jf. Tabell 4. I tillegg kommer omsetning fra andre aktører som tilbyr retningsboring utenfor norsk sokkel.
- (609) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at SLBs marginer nedstrøms er [REDACTED]. I SLBs interne dokumenter er [REDACTED].⁵⁶⁹ Sammen med betydelig omsetning i nedstrømsmarkedet på norsk sokkel og globalt, jf. Tabell 2 og Tabell 4, er det tilsynets vurdering at gevinsten ved en utestengelsesstrategi etter foretakssammenslutningen vil være betydelig. Det er tilsynets vurdering at dette gjelder til tross for at også CHX [REDACTED]⁵⁷⁰, som følge av at omsetningen er vesentlig høyere i nedstrømsmarkedet.

⁵⁶⁷ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 40-41.

⁵⁶⁸ Meldingen, avsnitt 521.

⁵⁶⁹ Brev fra SLB 16. desember 2024, vedlagt [REDACTED].

⁵⁷⁰ Av CHXs interne dokumenter fremgår det at US Synthetic [REDACTED]. Bruttomargin for US Synthetic, [REDACTED].

[REDACTED] jf. brev fra CHX 7. april 2025, vedlagt [REDACTED].

[REDACTED] jf. brev fra CHX 13. desember 2024, vedlagt [REDACTED], [REDACTED]. Bruttomarginer vil normalt gi et konservativt anslag på marginer der kun variable kostnader inngår.

- (610) Partenes insentiver til å utestenge kan også avhenge av størrelsen på markedsandelen til det fusjonerte foretaket i nedstrømsmarkedet.⁵⁷¹ Konkurransetilsynet viser til at SLB har en relativ høy markedsandel i nedstrømsmarkedet, jf. kapittel 7.4.2.1. SLBs relativt høye markedsandel i nedstrømsmarkedet tilsier dermed også at partene kan ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (611) Partenes insentiver til å utestenge avhenger videre av i hvilken grad utestengte konkurrenter vil miste kunder, og i hvilken grad disse kundene vil divergere til partenes nedstrømsvirksomhet, jf. avsnitt (365). Konkurransetilsynet viser til at diamantlagre en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring i Norge, jf. kapittel 7.4.1.1, og til at diamantlagre fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, jf. kapittel 7.4.1.2.2. Dette tilsier at utestengingen vil ha en sterk innvirkning på etterspørselen fra konkurrentenes kunder i nedstrømsmarkedet. Videre tilsier det faktum at SLBs konkurrenter i det norske markedet for retningsboring er nære konkurrenter til SLB, jf. kapittel 7.4.2.2, at en høy andel av kundene de utestengte konkurrentene mister, vil divergere til SLB. At diamantlagre er en viktig innsatsfaktor, at diamantlagre fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, samt at SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet er nære konkurrenter til SLB, tilsier etter Konkurransetilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.
- (612) Partene anfører at de etter foretakssammenslutningen ikke vil ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse fordi gevinster nedstrøms vil bli oppveid av kostnader oppstrøms. Partene begrunner dette med at kostnaden for diamantlagre utgjør [REDACTED], at en utestengelse vil føre til betydelige inntektstap oppstrøms, samt at en utestengelse kan føre til [REDACTED].⁵⁷²
- (613) Konkurransetilsynet viser til avsnitt (605)-(611), hvor det fremgår at tilsynet vurderer at partenes tapte fortjeneste oppstrøms vil være betydelig lavere enn økt fortjeneste nedstrøms ved en utestengelsesstrategi. Tilsynet viser videre til avsnitt (631), hvor det fremgår at olje- og gasselskapenes kjøpermakt vil bli betydelig redusert som følge av foretakssammenslutningen. Det er tilsynets vurdering at dette vil begrense deres mulighet og insentiv til å utføre gjengjeldelse.
- (614) Samlet viser Konkurransetilsynet til at nedstrømsmarkedet for retningsboring er betydelig større enn oppstrømsmarkedet for diamantlagre, og at SLBs marginer nedstrøms er [REDACTED]. Det er derfor etter tilsynets vurdering sannsynlig at partenes tapte fortjeneste oppstrøms vil være betydelig lavere enn økt fortjeneste nedstrøms ved en utestengelsesstrategi. Dette tilsier at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse. At SLB har en relativt høy markedsandel i nedstrømsmarkedet, at diamantlagre er en viktig innsatsfaktor, at diamantlagre fra andre aktører per i dag ikke er aktuelle til bruk i retningsboring i Norge, samt at SLBs konkurrenter i nedstrømsmarkedet er nære konkurrenter til SLB, tilsier også etter tilsynets vurdering at SLB har insentiver til innsatsfaktorutestengelse.

7.4.2.4 Konklusjon

- (615) Basert på det ovennevnte er det Konkurransetilsynets vurdering at partene vil ha insentiver til innsatsfaktorutestengelse i det norske markedet for retningsboring etter foretakssammenslutningen.

7.4.3 Virkninger på konkurransen i det norske markedet for retningsboring

- (616) Det følger av Kommisjonens retningslinjer at en foretakssammenslutning vil føre til konkurransemessige bekymringer på grunn av innsatsfaktorutestengelse dersom utestengelsen vil føre til økte priser og/eller lavere kvalitet i nedstrømsmarkedet, og dermed i betydelig grad hindrer effektiv konkurranse, jf. avsnitt (394)-(396).

⁵⁷¹ Kommisjonens ikke-horisontale retningslinjer, avsnitt 43.

⁵⁷² Meldingen, avsnitt 552-555 og brev fra partene 28. november 2024, avsnitt 5 og 142-144.

diamantlagre overfor samtlige konkurrenter i det norske retningsboremarkedet, og at disse konkurrentene spiller en tilstrekkelig viktig rolle i markedet til at utestengelsen vil ha negative virkninger på konkurransen.

- (625) Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at en forventning om begrenset tilgang til diamantlagre etter foretakssammenslutningen, vil utgjøre en etableringshindring for nye aktører i retningsboremarkedet i Norge. Begrenset tilgang til diamantlagre fra partene etter foretakssammenslutningen, vil føre til at aktører som etablerer seg vil bli mindre effektive konkurrenter til SLB.
- (626) Færre eller mindre effektive faktiske og potensielle konkurrenter i markedet vil legge til rette for at både partene og deres konkurrenter øker prisen og/eller reduserer kvaliteten på sitt tilbud av retningsboring i Norge.

7.4.3.2 Faktorer som kan oppveie den konkurransekadelige virkningen

- (627) Virkningen på konkurransen i nedstrømsmarkedet skal også vurderes på bakgrunn av faktorer som vil kunne oppveie mulige skadevirkninger, som for eksempel kjøpermakt i nedstrømsmarkedet, eller sannsynlighet for nyetableringer eller ekspansjoner i oppstrømsmarkedet som opprettholder effektiv konkurranse i markedene, jf. avsnitt (396).
- (628) Som det fremgår i kapittel 7.4.1.2.3, er det Konkurransetilsynets vurdering at etableringshindringene i markedet for diamantlagre er høye, og at det ikke er sannsynlig med en effektiv og tidsnær etablering eller ekspansjon i dette markedet.
- (629) Baker Hughes og Halliburton oppgir at [REDACTED], jf. avsnitt (569). Halliburton oppgir også at de har [REDACTED]. De oppgir: " [REDACTED] " ⁵⁷⁶
Som det fremgår av avsnitt (570), er det Konkurransetilsynets vurdering at det [REDACTED] Baker Hughes og Halliburton etablerer egenproduksjon av diamantlagre på kort sikt.
- (630) Konkurransetilsynet finner det derfor lite sannsynlig med en etablering i markedet for diamantlagre på kort sikt som sikrer effektiv konkurranse i det norske markedet for retningsboring.
- (631) Kundene til nedstrømsaktørene er olje- og gasselskaper av ulik størrelse. Det er Konkurransetilsynets vurdering at disse vil ha noe kjøpermakt før foretakssammenslutningen fordi de kan sette tre konkurransedyktige leverandører av retningsboring opp mot hverandre i anbudskonkurranser. Foretakssammenslutningen kan føre til at konkurranseevnen til Halliburton og Baker Hughes i retningsboremarkedet blir betydelig svekket som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre, jf. kapittel 7.4.3.1. Dette vil etter tilsynets vurdering føre til at kjøpermakten til olje- og gasselskapene blir betydelig redusert som følge av at disse vil ha færre konkurransedyktige aktører å sette opp mot hverandre i anbudskonkurranser etter foretakssammenslutningen.
- (632) Konkurransetilsynet legger etter dette til grunn at det ikke foreligger forhold som vil kunne oppveie den konkurransekadelige virkningen av foretakssammenslutningen.

7.4.3.3 Konklusjon

- (633) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i markedet for retningsboring på norsk sokkel.

7.4.4 Konklusjon

- (634) Etter en samlet vurdering finner Konkurransetilsynet at foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedet for retningsboring i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre fra partene. Med mindre det foreligger

⁵⁷⁶ Brev fra Halliburton 13. mars 2025, svar på spørsmål 16.

effektivitetsgevinster som er tilstrekkelige til å motvirke konkurransebegrensningen, vil foretakssammenslutningen i betydelig grad hindre effektiv konkurranse i dette markedet.

7.5 Konklusjon vertikale ikke-koordinerte virkninger

- (635) Konkurransetilsynet har på denne bakgrunn og basert på en samlet bevisvurdering funnet at foretakssammenslutningen med tilstrekkelig grad av sannsynlighet vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåkning i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere, og vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedet for retningsboring i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre.
- (636) Med mindre det foreligger effektivitetsgevinster som er tilstrekkelige til å motvirke konkurransebegrensningene, vil foretakssammenslutningen i betydelig grad hindre effektiv konkurranse i disse markedene.

8 Effektivitetsgevinster

- (637) Konkurransetilsynet skal forby en foretakssammenslutning dersom tilsynet finner at den i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, jf. konkurranseloven § 16 første ledd.
- (638) En foretakssammenslutning kan ikke forbys dersom den medfører effektivitetsgevinster som kommer kundene til gode, og disse gevinstene oppveier tapet kundene vil kunne bli påført ved redusert konkurranse som følge av foretakssammenslutningen. Foretakssammenslutningen vil da ikke i betydelig grad hindre effektiv konkurranse.⁵⁷⁷
- (639) Dersom effektivitetsgevinster skal kunne vektlegges, må de komme kundene til gode, være ervervsspesifikke og dokumenterte. Disse tre vilkårene er kumulative.⁵⁷⁸
- (640) Ved vurderingen av om effektivitetsgevinstene kommer kundene til gode er vurderingstemaet hvorvidt kundene kommer dårligere ut med foretakssammenslutningen enn om den ikke hadde funnet sted. Dette innebærer at gevinstene må være relevante og tilstrekkelige, realisert innen rimelig tid, og at de må komme kundene til gode i de relevante markeder hvor de potensielle skadevirkningene oppstår.⁵⁷⁹
- (641) Effektivitetsgevinstene må videreføres til kundene.⁵⁸⁰ Besparelser som fører til lavere variable eller marginale kostnader vil derfor normalt være mer relevant ved vurderingen av effektivitetsgevinstene enn besparelser i faste kostnader.⁵⁸¹ Årsaken er at de førstnevnte besparelsene i større grad vil påvirke tilbyderens prissetting og dermed komme kundene til gode.⁵⁸²
- (642) Det er videre et krav om at effektivitetsgevinstene er spesifikt knyttet til den aktuelle foretakssammenslutningen. Dette er formulert som et vilkår om at kostnadsbesparelsen må være ervervsspesifikk. Det må følgelig vurderes i hvilken grad de anførte kostnadsbesparelsene vil kunne realiseres uavhengig av foretakssammenslutningen. Dersom det er sannsynlig at gevinstene kan bli realisert uavhengig av denne og på en mindre konkurransebegrensende måte, vil de ikke bli hensyntatt.⁵⁸³

⁵⁷⁷ Sak M.7630 *FedEx/TNT*, avsnitt 498 og 499 og sak T-175/12 *Deutsche Börse v Commission*, avsnitt 236-238 jf. COMP/M.6166 *Deutsche Börse/NYSE*, avsnitt 1134 og 1135. Se også Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 76 ff, jf. fortalen nr. 29 i fusjonsforordningen.

⁵⁷⁸ Sak M.7630 *FedEx/TNT*, avsnitt 501 og sak T-175/12 *Deutsche Börse v Commission*, avsnitt 238, jf. COMP/M.6166 *Deutsche Börse/NYSE*, avsnitt 1134 og 1135. Se også Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 79.

⁵⁷⁹ Sak M.7630 *FedEx/TNT*, avsnitt 502 og COMP/M.6166 *Deutsche Börse/NYSE*, avsnitt 1137, jf. Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 79

⁵⁸⁰ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 84.

⁵⁸¹ Med variable kostnader menes kostnader som varierer med produksjons- eller salgsnivået i den relevante periode. Marginalkostnadene er de kostnadene som er forbundet med økning av produksjon eller salg på marginen.

⁵⁸² Sak M.7630 *FedEx/TNT* avsnitt, 504, jf. Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 80.

⁵⁸³ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 85.

- (643) Effektivitetsgevinstene må også kunne dokumenteres og etterprøves på en slik måte at Konkurransetilsynet vurderer det som sannsynlig at disse vil materialisere seg og være tilstrekkelige til å oppveie potensielle skadevirkninger for kundene som følge av transaksjonen.⁵⁸⁴ Det er dermed kun kostnadsbesparelser som er tilstrekkelig godt dokumentert og konkretisert som vil bli vurdert.⁵⁸⁵
- (644) Partene har ikke anført effektivitetsgevinster knyttet til de relevante markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking.
- (645) Det er på bakgrunn av dette Konkurransetilsynets vurdering at partene ikke i tilstrekkelig grad har dokumentert og sannsynliggjort ervervsspesifikke effektivitetsgevinster som kommer kundene til gode, og som oppveier foretakssammenslutningens konkurransebegrensende virkninger.

8.1 Konklusjon

- (646) Som det fremgår av kapittel 7.5, er Konkurransetilsynet av den oppfatning at foretakssammenslutningen i utgangspunktet har en betydelig negativ effekt på konkurransen. Partene har ikke dokumentert ervervsspesifikke effektivitetsgevinster som vil kunne oppveie de potensielle negative skadevirkningene for kundene som følge av redusert konkurranse.
- (647) Etter Konkurransetilsynets vurdering vil foretakssammenslutningen derfor i betydelig grad hindre effektiv konkurranse.

9 Avhjelpende tiltak

9.1 Innledning

- (648) Konkurransetilsynet har kommet til at foretakssammenslutningen i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse. Etter konkurranseloven § 16 skal tilsynet derfor gripe inn mot foretakssammenslutningen.
- (649) Dersom Konkurransetilsynet finner at avhjelpende tiltak foreslått av melderne vil avbøte de konkurransebegrensende virkningene som foretakssammenslutningen kan føre til, skal tilsynet fatte vedtak om inngrep hvor foretakssammenslutningen tillates på disse vilkår, jf. konkurranseloven § 16 annet ledd.
- (650) I vurderingen av hvorvidt de foreslåtte tiltak vil avbøte de konkurransebegrensende virkningene, skal Konkurransetilsynet vurdere alle relevante faktorer, blant annet arten, omfanget og rekkevidden av tiltakene. Disse faktorene må vurderes konkret opp mot de særskilte markedskarakteristika i de markeder det er identifisert konkurransebegrensende virkninger, herunder også en vurdering av partenes og andre aktørers posisjon i markedet.⁵⁸⁶
- (651) De avhjelpende tiltakene må videre være egnet til å kunne implementeres effektivt innenfor en relativt kort tidsperiode. Dersom det ikke er mulig for Konkurransetilsynet å vurdere egnetheten av tiltak med tilstrekkelig grad av sikkerhet på tidspunktet for vedtaket, for eksempel dersom partene har foreslått tiltak som er omfattende og komplekse, vil foretakssammenslutningen ikke bli tillatt.⁵⁸⁷
- (652) Strukturelle tiltak, som gjerne går ut på salg av hele eller deler av en virksomhet, er normalt sett best egnet til å avbøte de konkurransebegrensende virkningene ved horisontale foretakssammenslutninger. Andre former for tiltak vil imidlertid også kunne godtas i særlige tilfeller. Det sentrale vurderingstemaet er uansett hvorvidt de foreslåtte tiltak er egnet til å forhindre at foretakssammenslutningen i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse.⁵⁸⁸

⁵⁸⁴ Kommisjonens retningslinjer for horisontale foretakssammenslutninger (2004/C 31/03), avsnitt 86.

⁵⁸⁵ Sak T-175/12 *Deutsche Börse v Commission*, avsnitt 275.

⁵⁸⁶ Kommisjonens retningslinjer om avhjelpende tiltak (2008/C 267/01), avsnitt 12.

⁵⁸⁷ Kommisjonens retningslinjer om avhjelpende tiltak (2008/C 267/01), avsnitt 9 og 14.

⁵⁸⁸ Kommisjonens retningslinjer om avhjelpende tiltak (2008/C 267/01), avsnitt 15f.

- (653) Det følger videre av det alminnelige kravet til forholdsmessighet i norsk rett at Konkurransetilsynets vedtak ikke må gå lenger enn det som er nødvendig for å avbøte de konkurransebegrensende virkningene tilsynet har identifisert ved foretakssammenslutningen.
- (654) Melders fremsatte forslag til avhjelpende tiltak og hvorvidt disse er egnet til å avbøte de identifiserte konkurransebegrensende virkningene på en effektiv måte, samt forholdsmessigheten av et eventuelt inngrep, vurderes nedenfor.

9.2 Beskrivelse og vurdering av forslag til avhjelpende tiltak

- (655) Partene har fremsatt forslag til avhjelpende tiltak 2. mai 2025.⁵⁸⁹ Revidert forslag til avhjelpende tiltak ble deretter fremsatt 8. mai 2025⁵⁹⁰, 13. mai 2025⁵⁹¹ og 21. mai 2025⁵⁹². Endelig forslag til avhjelpende tiltak ble fremsatt 23. mai 2025 ("forslaget").⁵⁹³
- (656) Konkurransetilsynet har som ledd i saksbehandlingen sendt de avhjelpende tiltakene av 13. mai 2025 på høring til relevante markedsaktører, jf. avsnitt (9). Markedsaktørene ble bedt om å vurdere om de foreslåtte tiltakene kan avhjelpe de konkurransemessige bekymringene som foretakssammenslutningen kan føre til i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking i Norge.
- (657) To av fire aktører som har fått tiltakene på høring, har uttrykt at forslaget til avhjelpende tiltak, på et overordnet nivå, vil være egnet og tilstrekkelig til å avbøte de konkurransemessige bekymringene som Konkurransetilsynet har identifisert i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking i Norge.⁵⁹⁴ [REDACTED]
- [REDACTED].⁵⁹⁵ Tilsynet vil vurdere markedsaktørenes innspill til de foreslåtte tiltakene under den nærmere omtalen av de foreslåtte tiltakene i kapittel 9.2.1 og 9.2.2.
- (658) Som det fremgår av kapittel 7, finner Konkurransetilsynet at foretakssammenslutningen i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse. Tilsynet finner at foretakssammenslutningen vil føre til vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere, og vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedet for retningsboring i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre. Partenes forslag til avhjelpende tiltak omfatter nevnte markeder hvor tilsynet finner at SLB kan drive innsatsfaktorutestengelse etter foretakssammenslutningen.⁵⁹⁶

9.2.1 Levering av Quartzdynes produkter og tjenester

- (659) CHX tilbyr kvartstransdusere gjennom sin Quartzdyne-virksomhet, jf. avsnitt (37). Kvartstransdusere er en viktig innsatsfaktor i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking i Norge, og kvartstransdusere fra andre aktører er per i dag ikke aktuelle for bruk til retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel, jf. kapittel 7.2 og 7.3. Aktører i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel, med unntak av Roxar, er dermed avhengige av kvartstransdusere fra CHX for å være effektive konkurrenter i disse markedene.

⁵⁸⁹ Brev fra SLB 2. mai 2025.

⁵⁹⁰ Brev fra SLB 8. mai 2025.

⁵⁹¹ Brev fra SLB 13. mai 2025.

⁵⁹² Brev fra SLB 21. mai 2025. Partene fremsatte to forslag til avhjelpende tiltak 21. mai 2025.

⁵⁹³ Brev fra SLB 23. mai 2025.

⁵⁹⁴ Brev fra Baker Hughes 18.mai 2025 og brev fra Weatherford 18.mai 2025.

⁵⁹⁵ Brev fra Halliburton 16.mai 2025 og brev fra Metrol 16. mai 2025.

⁵⁹⁶ Referanse til "forslaget" i kapittel 9.2.1 og 9.2.2 viser til henholdsvis forslag i vedlegg 1 relatert til levering av Quartzdynes produkter og tjenester og forslag i vedlegg 2 relatert til salg av US Synthetic, jf. brev fra SLB 23. mai 2025.

- (660) Forslagets punkt 2 innebærer at den fusjonerte enheten⁵⁹⁷ forplikter seg til å fortsette å levere og reparere Quartzdynes produkter og tjenester⁵⁹⁸ til enhver tredjepart som ønsker å kjøpe slike produkter for enhver bruk i tilknytning til olje- og gassvirksomhet i Norge.⁵⁹⁹ Forpliktelsen gjelder fra det tidspunkt foretakssammenslutningen mellom SLB og CHX blir gjennomført.
- (661) Dette medfører at den fusjonerte enheten ikke kan nekte tredjeparter (inkludert eksisterende kunder)⁶⁰⁰ tilgang til Quartzdynes produkter og tjenester uten rimelig grunn, jf. forslagets punkt 3. Det fremgår videre at "rimelig grunn" skal tolkes innskrenkende, og det vises til forhold som kan dekkes av begrepet.
- (662) Det fremgår av forslagets punkt 4 at den fusjonerte enheten forplikter seg til for ethvert salg til eksisterende kunder, å levere produkter og tjenester fra Quartzdyne i tråd med vilkårene i de respektive kundeavtalene.⁶⁰¹ Det fremgår videre av forslagets punkt 4 at leverandørforpliktelsen etter punkt 3 skal gjelde for de eksisterende kundene etter utløpet av de relevante kundeavtalene, i den utstrekning de avhjelpende tiltakene fremdeles er i kraft.
- (663) Konkurransetilsynet har fått oversendt kopier av kundeavtalene for de eksisterende kundene [REDACTED].⁶⁰² Det fremgår av kundeavtalen inngått mellom CHX og Halliburton⁶⁰³ at Quartzdyne skal levere produkter og tjenester til Halliburton [REDACTED]. Avtalen [REDACTED]. Tilsynet har videre mottatt kopier av signerte "term sheets" inngått mellom Quartzdyne og Baker Hughes,⁶⁰⁴ [REDACTED].⁶⁰⁵ Det fremgår av disse at Quartzdyne vil forplikte seg til å levere produkter og tjenester til Baker Hughes [REDACTED].⁶⁰⁶ Det fremgår videre av forslagets punkt 8 a) at foretakssammenslutningen ikke kan gjennomføres før rettslig bindende avtaler⁶⁰⁷ er inngått med henholdsvis Baker Hughes og Weatherford, og før disse er godkjent av tilsynet.
- (664) [REDACTED]⁶⁰⁸ [REDACTED]. Det fremgår imidlertid av forslagets punkt 9 at alle kunder (inkludert, eksisterende kunder dersom disse kundene ønsker det) skal tilbys en avtaleklausul som innebærer at enhver kontraktsrettslig tvist som måtte oppstå som følge av leveranseforpliktelsen i forslagets punkt 3 eller en kundeavtale, skal avgjøres enten gjennom privat voldgift eller av de ordinære domstolene i Texas, etter kundens valg.
- (665) For ethvert salg til andre kunder (inkludert, eksisterende kunder dersom disse kundene ønsker det) fremgår det av forslagets punkt 5 at den fusjonerte enheten skal tilby Quartzdynes produkter og tjenester på ikke-diskriminerende vilkår. Det fremgår av forslagets punkt 1 i) at ikke-diskriminerende vilkår betyr "*vilkår som objektivt sett er*

⁵⁹⁷ Forslaget definerer den "Fusjonerte Enheten" som SLB etter gjennomføring av ervervet av 100 % av aksjene i CHX i punkt 1 litra g.

⁵⁹⁸ Forslaget definerer "Quartzdyne Produkter og Tjenester" i forslagets punkt 1, litra m.

⁵⁹⁹ Metrol anfører at forslaget til avhjelpende tiltak bør utvides til også å dekke andre markeder, som karbonfangst og -lagring, jf. brev fra Metrol 16.mai 2025. Konkurransetilsynet viser til at tiltakene skal bidra til å avhjelpe de konkurransebegrensende virkningene som foretakssammenslutningen kan føre til. Tilsynets konkurransemessige bekymringer i denne saken er knyttet til markedene for retningsboring og permanent brønnovervåkning i Norge.

⁶⁰⁰ Forslaget definerer "Eksisterende Kunde" som Baker Hughes, Weatherford og Halliburton i punkt 1 litra e.

⁶⁰¹ Forslaget definerer "Kundeavtale" i forslagets punkt 1 litra j. Kundeavtalene er inngått med de Eksisterende Kundene Baker Hughes, Weatherford og Halliburton.

⁶⁰² [REDACTED]

⁶⁰³ Presentert i forslagets punkt 1 litra j og definisjon av Kundeavtale (iii).

⁶⁰⁴ Presentert i forslagets punkt 1 litra j og definisjon av Kundeavtale (i).

⁶⁰⁵ Presentert i forslagets punkt 1 litra j og definisjon av Kundeavtale (ii).

⁶⁰⁶ Brev fra SLB 30. april 2025, punkt 7.

⁶⁰⁷ I forslaget punkt 8 a) omtalt som "long-form agreements".

⁶⁰⁸ Term sheet inngått mellom Baker Hughes og Quartzdyne [REDACTED]

[REDACTED] leverandøraftale inngått mellom Halliburton og CHX [REDACTED]

rettferdige og rimelige, og skal ikke være mindre fordelaktige enn de vilkår som gjelder for interne salg til den Fusjonerte Enheten, med mindre dette er saklig begrunnet".

- (666) Som det fremgår av konkurranseanalysen i kapittel 7.2.1.2.2 og 7.3.1.2.2, er kvartstransdusere fra andre aktører per i dag ikke aktuelle for bruk til retningsboring og permanent brønnovervåking på norsk sokkel. Det er videre Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er sannsynlig med en effektiv etablering eller ekspansjon i markedet for kvartstransdusere på kort sikt, jf. kapittel 7.2.1.2.3 og 7.3.1.2.3. Forslagets punkt 8 b) innebærer en forpliktelse til å inngå en global lisensavtale med en uavhengig tredjepart som gir tilgang til nærmere angitte immaterielle rettigheter og 'know-how' eid av CHX, for å legge til rette for etablering innen tilbud av kvartstransdusere for bruk innen permanent brønnovervåking og retningsboring i Norge. Det følger av forslaget punkt 8 at tredjeparten skal godkjennes av tilsynet på nærmere bestemte vilkår. Tredjeparten må være uavhengig av partene, egnet og inneha tilstrekkelig med ressurser, relevant ekspertise, offentlige godkjenninger og registreringer som er nødvendige for å produsere og tilby kvartstransdusere, samt ha mulighet og insentiv til å bli en effektiv konkurrent til partene og andre konkurrenter i markedet.
- (667) Halliburton har i forbindelse med markedstesting uttalt at [REDACTED].⁶⁰⁹ I tillegg til tilgang på immaterielle rettigheter og "know how" vil det ifølge Halliburton [REDACTED]. Selv om både immaterielle rettigheter, "know how" og [REDACTED] skulle bli overført til den nye konkurrenten, mener Halliburton [REDACTED]. Endelig viser Halliburton til at [REDACTED]. Basert på ovennevnte er Halliburton av den oppfatning at det [REDACTED]. Dersom forslaget om en global lisensavtale godkjennes av Konkurransetilsynet, mener Halliburton at [REDACTED].
- (668) Konkurransetilsynet viser til at de avhjelpende tiltakene samlet sett må være egnet til å avbøte de identifiserte konkurransebegrensende virkningene foretakssammenslutningen fører til, jf. konkurranseloven § 16 annet ledd. Tilsynet vurderer, i likhet med Halliburton, at [REDACTED]. For å unngå at SLBs konkurrenter på kort sikt blir utsatt for innsatsfaktorutestengelse i markedene for permanent brønnovervåking og retningsboring, vil SLB være forpliktet til å levere og reparere Quartzdyne produkter og tjenester på vilkår som beskrevet i forslaget. På lengre sikt er det etter tilsynets vurdering sannsynlig at en ny aktør, som følge av den globale lisensavtalen, vil kunne etablere seg i markedet for kvartstransdusere. Tilsynet vurderer på denne bakgrunn at forpliktelsen til å levere og reparere Quartzdyne produkter og tjenester i fem år og den globale lisensavtalen samlet sett er tilstrekkelig og forholdsmessig for å avbøte de konkurransebegrensende virkningene knyttet til innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere i markedene for permanent brønnovervåking og retningsboring i Norge.
- (669) Metrol viser i sitt høringssvar til at [REDACTED].⁶¹⁰
- (670) Etter Konkurransetilsynets vurdering vil den globale lisensavtalen som partene forplikter seg til å inngå, legge til rette for at en ny aktør kan etablere seg i markedet og tilby kvartstransdusere for bruk innen permanent brønnovervåking og retningsboring i Norge. Aktøren som inngår lisensavtalen, vil etter tilsynets vurdering ha mulighet og insentiv til å bli en effektiv konkurrent til partene og andre konkurrenter i markedet, jf. avsnitt (666).

⁶⁰⁹ Brev fra Halliburton 16. mai 2025.

⁶¹⁰ Brev fra Metrol 16.mai 2025.

- (671) For å sikre at inngåelse av 'long-form agreements'⁶¹¹ og den globale lisensavtalen gjennomføres i samsvar med forslaget, har partene foreslått at det inntas et gjennomføringsforbud. Ifølge forslagets punkt 8 a) og b) forplikter partene seg til å ikke gjennomføre transaksjonen før Konkurransetilsynet har godkjent 'long-form agreements' og den globale lisensavtalen.
- (672) Forslagets punkt 6 innebærer at den fusjonerte enheten skal begrense tilgang til samtlige kunders immaterielle rettigheter og konfidensiell informasjon. Videre fremgår det at den fusjonerte enheten skal implementere beskyttelsesmekanismer for å avskjerme og beskytte slike immaterielle rettigheter og informasjon.
- (673) Det fremgår av forslagets punkt 7 at den fusjonerte enheten skal tilby nærmere angitte overgangstjenester dersom en kunde velger å ikke lenger anskaffe produkter eller tjenester fra Quartzdyne eller terminere et felles utviklingssamarbeid.^{612, 613}
- (674) I henhold til forslagets punkt 10 kan Konkurransetilsynet oppnevne en overvåkningsforvalter som skal påse at partene overholder sine forpliktelser i samsvar med dette vedtaket. Dersom tilsynet krever det, skal partene legge frem forslag til forvalter og mandat for oppdraget innen den frist som settes av tilsynet. Tilsynet kan dermed gjennom forvalter sikre en effektiv kontroll med vilkårene som stilles gjennom vedtaket.
- (675) Forslaget har en varighet på fem år. Det er kun én markedsaktør som under markedstesting har uttalt at forslagets varighet er for kort.⁶¹⁴ Som det fremgår av kapittel 7.2.1.2.3 og 7.3.1.2.3, er det stor usikkerhet knyttet til om det er mulig å etablere en effektiv konkurrent til CHX oppstrøms, og det er Konkurransetilsynets vurdering at det ikke er sannsynlig med en effektiv etablering på kort sikt. Forslagets varighet, den fusjonerte enhetens forpliktelse til å levere og reparere Quartzdynes produkter og tjenester på vilkår som beskrevet i forslaget, forpliktelsen til å inngå bindende 'long-form agreements' og global lisensavtale i tråd med vilkårene i forslagets punkt 8, vil etter tilsynets vurdering samlet sett være egnet til å avbøte tilsynets bekymringer for vertikale ikke-koordinerte virkninger i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåkning i Norge som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere. Det vil også være anledning for tilsynet å forlenge varigheten dersom dette anses nødvendig etter at vilkårene har vært gjeldende i fem år, jf. konkurranseloven § 6 annet ledd, jf. konkurranseloven § 16 og forslagets punkt 11.
- (676) Samlet sett finner Konkurransetilsynet at de forpliktelser som fremgår av forslaget knyttet til levering av Quartzdynes produkter og tjenester, vil være egnet til å avbøte de konkurransebegrensende virkningene som oppstår som følge av innsatsfaktorutestengelse av kvartstransdusere.

9.2.2 Salg av US Synthetic

- (677) CHX tilbyr diamantlagre gjennom sitt datterselskap US Synthetic, jf. avsnitt (70). Diamantlagre er en viktig innsatsfaktor i markedet for retningsboring i Norge, og diamantlagre fra andre aktører er per i dag ikke aktuelle for bruk til retningsboring på norsk sokkel, jf. kapittel 7.4. Aktører i markedet for retningsboring på norsk sokkel er dermed avhengige av diamantlagre fra CHX for å være effektive konkurrenter i dette

⁶¹¹ Long-form agreements skal inngås mellom henholdsvis CHX og Baker Hughes, og CHX og Weatherford jf. forslagets punkt 8a).

⁶¹² Halliburton har uttalt at [redacted]. Konkurransetilsynet viser til at forslagets punkt 7 [redacted]. På bakgrunn av dette er det etter tilsynets vurdering ikke grunnlag for å vurdere dette innspillet nærmere.

⁶¹³ Halliburton har videre uttalt at [redacted]. Konkurransetilsynet har ikke funnet grunnlag for å vurdere dette innspillet nærmere, da de etter tilsynets vurdering går lenger enn det som er nødvendig for å avbøte tilsynets bekymringer.

⁶¹⁴ Metrol uttaler i brev 16. mai 2025 at en varighet på fem år er for kort, tatt i betraktning den brede produktporteføljen som Quartzdyne tilbyr. De anfører derfor at de avhjelpende tiltakene bør ha en varighet på minst 10 år for å sikre at en konkurrerende leverandør kan utvikle en full portefølje av konkurrerende produkter.

markedet. Partene har fremmet forslag til avhjelpende tiltak som innebærer salg av US Synthetic.

- (678) Forslagets punkt 2 innebærer at det fusjonerte enheten⁶¹⁵ skal selge US Synthetic til LongRange Capital, L.P., [REDACTED] ("LongRange").⁶¹⁶
- (679) Både partene og den foreslåtte kjøperen, LongRange, oppgir at US Synthetic [REDACTED].⁶¹⁷ Partene oppgir at US Synthetic [REDACTED]. Dette vil ifølge partene [REDACTED].⁶¹⁸ LongRange oppgir at [REDACTED].⁶¹⁹
- (680) Videre viser partene til at US Synthetic [REDACTED]. Partene oppgir at [REDACTED].⁶²⁰ Det fremgår også av aksjekjøpsavtalen med LongRange at [REDACTED].⁶²¹ LongRange oppgir også at hele ledergruppen i US Synthetic vil fortsette i selskapet etter oppkjøpet,⁶²² og at [REDACTED].⁶²³
- (681) Baker Hughes er av den oppfatning at US Synthetic kan operere suksessfullt utenfor CHX, at US Synthetic [REDACTED], og de viser til at US Synthetic tidligere var eid av et annet "private equity"-selskap.⁶²⁴
- (682) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at salg av US Synthetic til en egnet og uavhengig kjøper dermed isolert sett vil være egnet til å avbøte konkurransebekymringene knyttet til innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i markedet for retningsboring i Norge.
- (683) Konkurransetilsynet vil i det følgende vurdere hvorvidt LongRange kan anses som en egnet og uavhengig kjøper.⁶²⁵
- (684) For å anses som en uavhengig kjøper, må LongRange være uavhengig av partene, herunder selskaper i samme konsern som partene. Selskaper i partenes konsern, eller selskaper som partenes konsern har eiendeler i, kan videre ikke, direkte eller indirekte, ha eierinteresser i LongRange. LongRange kan ikke stå partene eller sentrale personer i samme konsern nær.

⁶¹⁵ Forslaget definerer den "Fusjonerte Enheten" som SLB etter gjennomføring av ervervet av 100 % av aksjene i CHX i punkt 1 litra e.

⁶¹⁶ Salg skal skje i tråd med aksjekjøpsavtale [REDACTED] jf. brev fra SLB 26. februar 2025, vedlagt [REDACTED].

⁶¹⁷ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3, referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 9.

⁶¹⁸ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3.

⁶¹⁹ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 9. [REDACTED] mellom CHX og LongRange, jf. brev fra SLB 26. februar 2025, vedlagt [REDACTED].

⁶²⁰ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3. Partene fremholder også at [REDACTED].

⁶²¹ Brev fra SLB 26. februar 2025, vedlagt [REDACTED].

⁶²² Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025, og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 8.

⁶²³ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 9.

⁶²⁴ Brev fra Baker Hughes 18. mai 2025.

⁶²⁵ Konkurransetilsynet vil legge til grunn krav til egnet og uavhengig kjøper som er i tråd med tilsynets tidligere praksis, se blant annet Vedtak V2022-10 – Bewi ASA – Jackon Holding AS, side 71-72, Vedtak V2021-7 – Altia Plc. – Arcus ASA, side 106, Vedtak V2019-23 – Tieto Oyj – EVRY ASA, side 20-21 og V2018-19 – St1 Norge AS – Statoil Fuel & Retail Marine AS, side 93.

- (685) For å anses som egnet, må LongRange inneha tilstrekkelig med ressurser, relevant ekspertise, offentlige godkjenninger og registreringer som er nødvendig for å drive virksomheten til US Synthetic, samt ha mulighet og insentiv til å opprettholde og videreutvikle virksomheten som skal overtas til en effektiv aktør i markedet.
- (686) Konkurransetilsynet har innhentet informasjon om LongRange både fra partene og fra LongRange, inkludert all informasjon LongRange har sendt til amerikanske og britiske konkurransemyndigheter i denne saken. Tilsynet har også gjennomført et møte med LongRange.⁶²⁶
- (687) Ifølge partene er LongRange en uavhengig tredjepart.⁶²⁷ Partene oppgir videre at US Synthetic [REDACTED]. Partene oppgir at [REDACTED], og at US Synthetic [REDACTED].⁶²⁸
- (688) I møte med Konkurransetilsynet oppga LongRange at selskapet er uavhengig av partene i tråd med vilkår lagt frem av tilsynet, samt at det ikke foreligger noen "*structural, financial, personal, or contractual links*" mellom LongRange og noen av partene, [REDACTED].⁶²⁹
- (689) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at LongRange kan anses som en uavhengig kjøper.
- (690) LongRange er et oppkjøpsfond etablert i 2019 som gjør investeringer basert på et fond med 1,5 milliarder USD i kommitert kapital.⁶³⁰ Det fremgår av LongRange sitt regnskap for 2024 at [REDACTED].⁶³¹ LongRange har oppgitt at de kan investere opptil 400 millioner dollar i et enkeltsselskap fra fondet, og at de [REDACTED].⁶³² Partene har også bekreftet dette.⁶³³ LongRange oppgir videre at [REDACTED].⁶³⁴
- (691) LongRange viser til at de har tilstrekkelig kapital til å gjøre investeringer som er nødvendig for å opprettholde og videreutvikle US Synthetic, og at kjøpet av US Synthetic

⁶²⁶ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025.

⁶²⁷ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3.

⁶²⁸ Partene oppgir at [REDACTED], jf. brev fra SLB 18. februar 2025, side 3.

⁶²⁹ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025. LongRange oppgir at de er "*unaffiliated with both the Parties and any company within the same corporate group*". De presiserer at dette inkluderer "*[t]hat no company within the Parties' corporate groups, nor any company in which they hold a direct or indirect ownership interest, has any ownership interest in LongRange*" og "*[t]hat LongRange or key personnel within LongRange is not a related party to either of the Parties or to key personnel within their corporate groups*". Videre bekrefter LongRange i "Purchaser Approval Questionnaire" til CMA at LongRange eller selskaper i samme konsern (inkludert "shareholders that have material influence over HardTech/LongRange") har "*no equity interest in SLB or ChampionX, any entity controlling SLB or ChampionX, or their ultimate holding companies*" og "*no interest in any debt of SLB or ChampionX, any entity controlling SLB or ChampionX, or their ultimate holding companies*". Videre at "[n]either LongRange nor any of its portfolio companies has any commercial relationship with SLB or ChampionX" og "*[t]here are no structural links between LongRange and SLB or ChampionX*", jf. brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 10.

⁶³⁰ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt

"Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 3 og vedlagt [REDACTED]

⁶³¹ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt [REDACTED].

⁶³² Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 3.

⁶³³ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3.

⁶³⁴ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 3.

- [REDACTED].⁶³⁵ Videre oppgir de at "[REDACTED]
[REDACTED]". Selv om de ikke er [REDACTED]
[REDACTED]. LongRange viser videre til at US Synthetic er [REDACTED].⁶³⁶
- (692) Videre oppgir LongRange at de har opparbeidet seg betydelig erfaring knyttet til oppkjøp av avdelinger fra større selskap. De trekker frem at enkeltpersoner i investeringsteamet har erfaring knyttet til eierskap i "*leverandører til den bredere olje- og gassindustrien*" og tidligere har vurdert en rekke selskap med virksomhet i verdikjeden for olje og gass. Videre inkluderer [REDACTED].⁶³⁷ LongRange oppgir å ha et langsiktig perspektiv, og at de er opptatt av å skape verdi for kundene på medium og lang sikt.⁶³⁸
- (693) Som det fremgår av avsnitt (679) til (681), [REDACTED]
[REDACTED]. LongRange har uttrykt stor tillit til US Synthetics ledelse, som de beskriver som svært erfarne.⁶³⁹ De oppgir at hele ledergruppen vil fortsette i US Synthetic etter oppkjøpet. LongRange viser videre til at de har en "*hands-on, operationally oriented approach to managing its portfolio companies*", og at [REDACTED].⁶⁴⁰ De har videre oppgitt at de [REDACTED].⁶⁴¹
- (694) Det er LongRanges oppfatning at US Synthetic vil være sterkere fremover under LongRanges eierskap enn hva de har vært under CHXs eierskap av flere grunner. [REDACTED]
[REDACTED].⁶⁴²
- (695) LongRange oppgir at utover gjennomføringen av SLBs oppkjøp av CHX, er det ingen ytterligere tredjeparts (inkludert regulatoriske) godkjenninger, lisenser eller samtykker som er nødvendige for å gjennomføre oppkjøpet av US Synthetic.⁶⁴³
- (696) Partene oppgir at LongRange ikke eier andre selskaper som har aktiviteter som overlapper med US Synthetic sin virksomhet.⁶⁴⁴ LongRange har opplyst at de ikke er aktive innen diamantlagre, retningsboring eller noe annet relatert marked, at de ikke har eier- eller kreditorinteresser i selskaper som er aktive i slike markeder, samt at de ikke har noe "*significant commercial arrangements*" i slike selskaper.⁶⁴⁵
- (697) Baker Hughes oppgir i sitt svar at de ikke har detaljert informasjon om LongRange, men at den tilgjengelige informasjonen ikke gir grunn til bekymring etter deres vurdering. Baker

⁶³⁵ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 5.

⁶³⁶ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 5-6.

⁶³⁷ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 3-4 og side 6.

⁶³⁸ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 3-4.

⁶³⁹ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025.

⁶⁴⁰ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 8. LongRange har også redegjort for [REDACTED] jf. brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 8-9

⁶⁴¹ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 9.

⁶⁴² Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025.

⁶⁴³ Referat fra møte med LongRange 13. mai 2025 og brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 11.

⁶⁴⁴ Brev fra SLB 18. februar 2025, side 3.

⁶⁴⁵ Brev fra LongRange 7. mai 2025, vedlagt "Schlumberger_ChampionX - USS Purchaser Submission - LongRange Capital", side 10-11.

Hughes er av den oppfatning at LongRange er en erfaren investor, og at de ikke har noen eierinteresse i noen av Baker Hughes sine konkurrenter. Baker Hughes forventer derfor ikke at LongRange har noe insentiv til innsatsfaktorutestengelse.⁶⁴⁶ De øvrige aktørene som har inngitt høringssvar under markedstesting, har ikke uttalt seg om LongRange som kjøper.

- (698) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at LongRange har tilstrekkelige finansielle ressurser, relevant ekspertise, offentlige godkjenninger og registreringer som er nødvendig for å drive virksomheten til US Synthetic. Videre er det tilsynets vurdering at LongRange vil ha mulighet og insentiv til å opprettholde og videreutvikle virksomheten som skal overtas, slik at den blir en effektiv aktør i markedet. Det er dermed tilsynets vurdering at LongRange kan anses som en egnet kjøper.
- (699) På denne bakgrunn er det Konkurransetilsynets vurdering at LongRange kan anses som en egnet og uavhengig kjøper av US Synthetic.
- (700) Forslagets punkt 3 innebærer at US Synthetic skal selges til en annen uavhengig kjøper som skal godkjennes av Konkurransetilsynet dersom salget til LongRange ikke blir gjennomført som forventet. I punkt 3 a) og b) fremgår det at en eventuell kjøper i henhold til punkt 3 må være uavhengig og egnet. Kravene som oppstilles i punkt 3 a) og b) er i tråd med tilsynets krav til en uavhengig og egnet kjøper, jf. avsnitt (684) og (685).
- (701) Det er på denne bakgrunn Konkurransetilsynets vurdering at salg av US Synthetic i henhold til forslagets punkt 2 eller 3 er egnet til å avbøte tilsynets bekymringer for vertikale ikke-koordinerte virkninger som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i markedet for retningsboring i Norge.
- (702) Ifølge forslagets punkt 4 forplikter CHX seg til å fortsette driften av US Synthetic i tråd med alminnelig forretningsvirksomhet og i samsvar med tidligere praksis frem til salget av US Synthetic er gjennomført. Videre forplikter partene seg etter forslagets punkt 5 til å yte sedvanlige overgangstjenester til US Synthetic etter salget, [REDACTED].⁶⁴⁷ Disse vilkårene medfører etter Konkurransetilsynets vurdering at partene har påtatt seg forpliktelser som sikrer US Synthetic sin økonomiske, forretningsmessige og konkurransemessige styrke frem til salget er gjennomført, og setter kjøperen i stand til å opprettholde denne etter at salget er gjennomført.
- (703) Det fremgår av forslagets punkt 6 at dersom salget til LongRange ikke blir gjennomført som forventet og US Synthetic skal selges til annen kjøper, inntreter et gjennomføringsforbud inntil Konkurransetilsynet har godkjent ny kjøper og tilhørende salgsavtale.
- (704) Ifølge forslagets punkt 7 kan Konkurransetilsynet oppnevne en forvalter med mandat til å selge US Synthetic i tråd med forslagets punkt 3, dersom salg i tråd med punkt 2 eller 3 ikke er gjennomført innen [REDACTED] etter datoen for dette vedtaket.
- (705) Etter Konkurransetilsynets vurdering bidrar forslagets punkt 6 og 7 til at det kan føres effektiv kontroll med at partene overholder de vilkår som stilles i dette vedtaket knyttet til salg av US Synthetic før foretakssammenslutningen gjennomføres.
- (706) Forslagets punkt 8 innebærer at den fusjonerte enheten forplikter seg, i en periode [REDACTED] etter salget av US Synthetic, til ikke å erverve US Synthetic eller noen del av US Synthetic. Etter Konkurransetilsynets vurdering bidrar dette vilkåret til å opprettholde effekten av tiltakene.
- (707) Samlet sett finner Konkurransetilsynet at de vilkår som fremkommer av forslaget knyttet til salg av US Synthetic, vil være egnet til å avbøte de konkurransebegrensende virkningene som oppstår som følge av innsatsfaktorutestengelse av diamantlagre i markedet for retningsboring.

⁶⁴⁶ Brev fra Baker Hughes 18. mai 2025.

⁶⁴⁷ Ved salg til LongRange [REDACTED], jf. brev fra SLB 26. februar 2025, vedlagt [REDACTED].

9.3 Konklusjon

- (708) Konkurransetilsynets vurdering er på denne bakgrunn at de foreslåtte avhjelpende tiltakene samlet sett vil avbøte de konkurransebegrensende virkningene av foretakssammenslutningen i markedene for retningsboring og permanent brønnovervåkning i Norge, jf. konkurranseloven § 16 annet ledd.
- (709) Konkurransetilsynet har vurdert hvorvidt inngrepet er forholdsmessig ut fra de konkurransebegrensningene foretakssammenslutningen medfører. Tilsynet har funnet at vedtaket ikke går lenger enn det som må anses som nødvendig for å avhjelpe de konkurransebegrensende virkningene av foretakssammenslutningen. Vedtaket oppfyller således kravet til forholdsmessighet.

10 Vedtak

- (710) På denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 16 fatter Konkurransetilsynet vedtak med følgende slutning:

Foretakssammenslutningen mellom Schlumberger Limited og Champion X Corporation tillates på følgende vilkår:

Vedlegg 1 – LEVERING AV QUARTZDYNE PRODUKTER OG TJENESTER

1) Definisjoner:

- a. "Avhjelpende Tiltak" betyr de avhjelpende tiltakene beskrevet i dette Vedlegg 1.
- b. "Baker Hughes" betyr Baker Hughes Oilfield Operations LLC, med hovedkontor i 575 N. Dairy Ashford Rd., Suite 100, Houston, Texas 77079, United States.
- c. "CHX" betyr ChampionX Corporation, med hovedkontor i 2445 Technology Forest Blvd., Building 4, Suite 1200, The Woodlands, Texas 77381, United States, og selskap som kontrolleres direkte eller indirekte av CHX.
- d. CMA betyr britiske Competition and Markets Authority.
- e. "Eksisterende Kunde" betyr Baker Hughes, Weatherford og Halliburton.
- f. Den "Foreslåtte Transaksjonen" betyr SLBs erverv av 100 prosent av aksjene i CHX.
- g. Den "Fusjonerte Enheten" betyr SLB etter gjennomføring av ervervet av 100 prosent av aksjene i CHX.
- h. "Halliburton" betyr Halliburton Energy Services, Inc, med hovedkontor i 3000 N. Sam Houston Pkwy E., Houston Texas 77032, United States.
- i. "Ikke-Diskriminerende Vilkår" betyr vilkår som objektivt sett er rettfærdige og rimelige, og skal ikke være mindre fordelaktige enn de vilkår som gjelder for interne salg til den Fusjonerte Enheten, med mindre dette er saklig begrunnet.
- j. "Kundeavtale" betyr (i) for Baker Hughes, bindende term sheet datert [REDACTED] inngått mellom CHX og Baker Hughes eller enhver avtale som inngås basert på dette term sheet, herunder [REDACTED]; (ii) for Weatherford, [REDACTED] enhver avtale som inngås [REDACTED]; og (iii) for Halliburton, bindende leverandøravtale [REDACTED] inngått mellom CHX og Halliburton. I alle tilfeller omfattes også enhver endringsavtale eller oppdatering til disse avtalene som inngås etter enighet mellom de respektive parter.
- k. "Partene" betyr SLB og CHX.

- l. "Quartzdyne" betyr Quartzdyne-virksomheten til CHX.
 - m. "Quartzdyne Produkter og Tjenester" betyr ethvert produkt og enhver tjeneste som Quartzdyne hadde tilgjengelig for salg på tidspunktet for gjennomføring av den Foreslåtte Transaksjonen, og ethvert produkt og enhver tjeneste med samme funksjonalitet (i betydningen ethvert nytt produkt med samme bruksområde som eksisterende produkter og som er nære substitutter) som slike produkter og tjenester som utvikles i perioden disse Avhjelpende Tiltakene gjelder, i tillegg til forbedringer, videreutviklinger eller lignende av disse. [REDACTED]
 - n. "SLB" betyr Schlumberger Limited, med hovedkontor i 5599 San Felipe, 17th Floor, Houston, Texas 77056, United States, og selskap som kontrolleres direkte eller indirekte av SLB.
 - o. "Weatherford" betyr Weatherford International plc., med hovedkontor i 2000 St. James Place Houston, Texas 77056, United States.
- 2) Den Fusjonerte Enheten forplikter seg til å fortsette å levere og reparere Quartzdyne Produkter og Tjenester til enhver tredjepart som ønsker å kjøpe slike produkter for enhver bruk i tilknytning til olje- og gassvirksomhet i Norge etter gjennomføring av den Foreslåtte Transaksjonen.
 - 3) Virkningen av dette avhjelpende tiltaket er at den Fusjonerte Enheten ikke kan nekte tredjeparter (som også skal inkludere Eksisterende Kunder) tilgang til Quartzdyne Produkter og Tjenester uten rimelig grunn. Rimelig grunn skal tolkes innskrenkende og inkluderer salg som omfattes av eller som risikerer å være omfattet av ethvert forbud i gjeldende reguleringer (slik som eksportkontrollreguleringer, handelsrestriksjoner, sanksjoner eller lignende), salg hvor det er en risiko for at kunden vil benytte Quartzdyne Produkter og Tjenester i strid med gjeldende lover og reguleringer, hvor slikt salg vil være egnet til å skade omdømme til den Fusjonerte Enheten eller integriteten til Quartzdyne Produktene og Tjenestene, eller hvor Quartzdyne/den Fusjonerte Enheten ikke har mulighet til å etterkomme forespørselen som følge av kapasitetsbegrensninger (dvs. hvor en slik forespørsel ikke vil være mulig å oppfylle innen den forespurte leveringsdatoen som følge av eksisterende kontraktsfestede forpliktelser som allerede er avtalt med andre tredjeparter).
 - 4) For ethvert salg til Eksisterende Kunder er den Fusjonerte Enheten forpliktet til å levere produkter og tjenester fra Quartzdyne i tråd med vilkårene i de respektive Kundeavtalene. For å unngå tvil presiseres at leverandørforpliktelsen etter punkt 3 skal gjelde for de Eksisterende Kundene etter utløpet av de relevante Kundeavtalene, i den utstrekning disse Avhjelpende Tiltakene fremdeles er i kraft etter Punkt 11 på det tidspunktet.
 - 5) For ethvert salg til andre kunder (inkludert, Eksisterende Kunder dersom disse kundene ønsker det) skal den Fusjonerte Enheten tilby Quartzdyne Produkter og Tjenester på Ikke-Diskriminerende Vilkår. Med "Vilkår" omfattes vesentlige økonomiske vilkår, inkludert bruttopriser, nettopriser, rabatter, tilgang til tjenester, håndtering av mangler, leveringstid, kvalitet, og lignende. Denne ikke-

diskrimineringsklausulen skal ikke forhindre den Fusjonerte Enheten å tilby bedre vilkår til individuelle tredjeparter så lenge det foreligger saklig grunn.

- 6) Den Fusjonerte Enheten skal begrense tilgang til samtlige kunders immaterielle rettigheter og konfidensiell informasjon og skal implementere beskyttelsesmekanismer for å avskjerme og beskytte slike immaterielle rettigheter og informasjon. CHX' struktur og protokoller som er benyttet for U.S Synthetic Corporation skal benyttes som modell for slike restriksjoner.
- 7) Dersom en kunde skulle velge å ikke lengre anskaffe produkter eller tjenester fra Quartzdyne, eller terminere et felles utviklingssamarbeid, skal den Fusjonerte Enheten, etter kundens ønske, og til den Fusjonerte Enhetens kostnad, tilby overgangstjenester for en avtalt og rimelig tidsperiode for å bistå kunden med å overføre kundespesifikke immaterielle rettigheter til internproduksjon hos kunden eller til produksjon hos en tredjepart (etter kundens ønske). Den Fusjonerte Enheten vil fortsette å reparere produkter ervervet fra Quartzdyne i en avtalt og rimelig tidsperiode. Den Fusjonerte Enheten skal ikke ha rett til å terminere en avtale for slike overgangstjenester uten "rimelig grunn", etter forhåndsavtale med kunden.
- 8) Den Foreslåtte Transaksjonen kan ikke gjennomføres før Konkurransetilsynet har godkjent følgende avtaler:
 - a. Signerte 'long-form agreements' inngått mellom (i) CHX og Baker Hughes, og (ii) CHX og Weatherford, for leveranse av Quartzdyne produkter og tjenester som definert i de respektive Kundeavtalene. 'Long-form agreements' skal være rettslig bindende for den Fusjonerte Enheten og basert på vilkårene i de respektive Kundeavtalene, og
 - b. Signert global lisensavtale med en uavhengig tredjepart som gir tilgang til nærmere angitte immaterielle rettigheter og know-how eid av CHX til denne tredjeparten, for å legge til rette for etablering innen tilbud av kvartstransdusere for bruk innen permanent brønnovervåkning og retningsboring i Norge. Den globale lisensavtalen skal være rettslig bindende for den Fusjonerte Enheten.

Den uavhengige tredjeparten skal godkjennes av Konkurransetilsynet på følgende vilkår:

- i. Tredjeparten må være uavhengig av Partene, herunder selskaper i samme konsern som Partene. Selskaper i Partenes konsern, eller selskaper som Partenes konsern har eiendeler i, kan videre ikke, direkte eller indirekte, ha eierinteresser i tredjeparten. Tredjeparten kan ikke være noen som står Partene eller sentrale personer i samme konsern nær.
- ii. Tredjeparten skal være egnet og inneha tilstrekkelig med ressurser, relevant ekspertise, offentlige godkjenninger og registreringer som er nødvendig for å produsere og tilby kvartstransdusere, samt ha mulighet og insentiv til å bli en effektiv konkurrent til Partene og andre konkurrenter i markedet.

Konkurransetilsynet skal ta tilstrekkelig hensyn slik at godkjenningsprosessen kan tilpasses lignende prosesser i de gjenværende jurisdiksjoner som behandler den Foreslåtte Transaksjonen og skal ferdigstille sin godkjennelsesprosess som beskrevet i dette punkt 8 senest samtidig med CMA sin endelige godkjenning av den Foreslåtte Transaksjonen. Overholdelse av denne tidsfristen forutsetter at Konkurransetilsynet i rimelig tid i forkant av CMA sin godkjenning av den Foreslåtte Transaksjonen mottar de ovennevnte avtalene og annen nødvendig dokumentasjon av Partene.

- 9) Etter forespørsel fra den relevante motparten, skal alle kunder (inkludert Eksisterende kunder, dersom disse kundene ønsker det) tilbys en avtaleklausul

som innebærer at enhver kontraktsrettslig tvist som måtte oppstå som følge av leveranseforpliktelsen i punkt 3 eller Kundeavtale, skal avgjøres enten gjennom privat voldgift eller de ordinære domstolene i Texas, etter kundens valg.

- 10) Konkurransetilsynet kan i henhold til FOR-2008-09-15 no. 1021 (eller enhver forskrift som erstatter denne), oppnevne en overvåkningsforvalter som skal påse at Partene overholder sine forpliktelser i samsvar med dette vedtaket. Dersom Konkurransetilsynet krever det, skal Partene legge frem forslag om forvalter og mandat for oppdraget innen den fristen som settes av Konkurransetilsynet. Forslaget skal gi Konkurransetilsynet den informasjonen som er nødvendig for å vurdere om den foreslåtte forvalteren har de nødvendige kvalifikasjonene for oppdraget. I den utstrekning den foreslåtte overvåkningsforvalteren har de nødvendige kvalifikasjonene som Konkurransetilsynet stiller, er det ikke noe til hinder for at samme overvåkningsforvalter kan oppnevnes i flere jurisdiksjoner. Konkurransetilsynet står for den endelige godkjenningen av overvåkningsforvalteren. Partene forplikter seg innenfor rammene av forskrift FOR 2008-09-15 nr. 1021 til å samarbeide fullt ut med forvalter og yte slik medvirkning som er nødvendig for å utføre mandatet.
- 11) Disse Avhjelpende Tiltakene gjelder en periode på 5 – fem – år fra gjennomføring av den Foreslåtte Transaksjonen, med adgang for Konkurransetilsynet til å fornye vilkårene etter utløpet av perioden. Dersom det inntreffer endrede omstendigheter før utløpet av perioden, kan Konkurransetilsynet oppheve eller endre dem til gunst for den Fusjonerte Enheten.

VEDLEGG 2 – SALG AV USS

1) Definisjoner:

- a. "Aksjekjøpsavtalen" betyr aksjekjøpsavtalen datert 24. februar 2025 for salg av 100 prosent av aksjene i USS til LongRange.
- b. "Avhjelpende Tiltak" betyr de avhjelpende tiltakene som er beskrevet i dette Vedlegg 2.
- c. "CHX" betyr ChampionX Corporation, med hovedkontor i 2445 Technology Forest Blvd., Building 4, Suite 1200, The Woodlands, Texas 77381, United States, og selskap som kontrolleres direkte eller indirekte av CHX.
- d. Den "Foreslåtte Transaksjonen" betyr SLBs erverv av 100 prosent av aksjene i CHX.
- e. Den "Fusjonerte Enheten" betyr SLB etter gjennomføring av ervervet av 100 prosent av aksjene i CHX.
- f. "Kjøper" betyr den juridiske enheten som etter Konkurransetilsynets godkjenning kan kjøpe USS ved et eventuelt salg etter punkt 3.
- g. "LongRange" betyr LongRange Capital, L.P., [REDACTED].
- h. "Partene" betyr SLB og CHX.
- i. "SLB" betyr Schlumberger Limited, med hovedkontor i 5599 San Felipe, 17th Floor, Houston, Texas 77056, United States, og selskap som kontrolleres direkte eller indirekte av SLB.
- j. "USS" betyr US Synthetic Corporation, med hovedkontor i 1260 S. 1600 W. Orem, Utah 84058, United States.
- k. "Vedtaksdato" betyr dato for Konkurransetilsynets beslutning om å godkjenne den Foreslåtte Transaksjonen på vilkår (de Avhjelpende Tiltakene fremsatt av Partene).

- 2) Med de unntak som fremgår av punkt 3 nedenfor, må den Fusjonerte Enheten selge USS i tråd med vilkårene som fremgår av Aksjekjøpsavtalen.
- 3) Dersom salget av USS ikke fortsetter som forventet etter Aksjekjøpsavtalen, må Partene selge USS til en annen uavhengig kjøper som skal godkjennes av Konkurransetilsynet, på følgende vilkår:
 - a. Kjøper må være uavhengig av Partene, herunder selskaper i samme konsern som Partene. Selskaper i Partenes konsern, eller selskaper som Partenes konsern har eiendeler i, kan videre ikke, direkte eller indirekte, ha eierinteresser i Kjøper. Kjøper kan ikke være noen som står Partene eller sentrale personer i samme konsern nær.
 - b. Kjøper skal være egnet og inneha tilstrekkelig med ressurser, relevant ekspertise, offentlige godkjenninger og registreringer som er nødvendig for å drive virksomheten til USS, samt ha mulighet og insentiv til å opprettholde og videreutvikle virksomheten som skal overtas til en effektiv konkurrent til Partene og andre konkurrenter i markedet.
- 4) CHX forplikter seg til å fortsette driften av USS i tråd med alminnelig forretningsvirksomhet og i samsvar med tidligere praksis frem til salget av USS er gjennomført. Dette omfatter ethvert rimelig skritt som er nødvendig for å opprettholde USS' økonomiske, forretningsmessige, og konkurransemessige styrke.
- 5) Etter gjennomføring av salget av USS er den Fusjonerte Enheten (eller dets konsernselskap) forpliktet til å yte sedvanlige overgangstjenester til USS [REDACTED]
[REDACTED]
- 6) For et salg til en uavhengig Kjøper etter punkt 3, kan ikke den Foreslåtte Transaksjonen gjennomføres før Konkurransetilsynet har godkjent den nye uavhengige kjøperen som Kjøper og vilkårene i salgsavtalen for et slikt salg.
- 7) Dersom et salg i tråd med punkt 2 eller 3 ikke er gjennomført innen [REDACTED] etter Vedtaksdato, kan Konkurransetilsynet oppnevne en salgsforvalter i tråd med FOR-2008-09-15 no. 1021 (eller enhver forskrift som erstatter denne), med mandat til å selge USS i tråd med punkt 3. Partene skal legge frem forslag om forvalter og mandat for oppdraget innen den fristen som settes av Konkurransetilsynet før forvalter oppnevnes. I den utstrekning den foreslåtte salgsforvalteren har de nødvendige kvalifikasjonene som Konkurransetilsynet stiller er det ikke noe til hinder for at samme salgsforvalter kan oppnevnes i flere jurisdiksjoner. Konkurransetilsynet står for den endelige godkjenningen av salgsforvalteren. Partene forplikter seg innenfor rammene av forskrift FOR 2008-09-15 nr. 1021 til å samarbeide fullt ut med forvalter og yte slik medvirkning som er nødvendig for å utføre mandatet.
- 8) Den Fusjonerte Enheten forplikter seg til å ikke erverve USS eller noen del av USS i en periode på [REDACTED] etter salget som nevnt i punkt 2 eller alternativt i punkt 3 er gjennomført. Dersom det inntreffer endrede omstendigheter før utløpet av perioden, kan Konkurransetilsynet oppheve eller endre dem til gunst for den Fusjonerte Enheten.

Vedtaket trer i kraft straks.

- (711) Vedtaket kan i henhold til konkurranseloven § 20 a første ledd første punktum påklages innen 15 virkedager. En eventuell klage stiles til Konkurransklagenemda, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Hanne Lilja Falkanger (e.f.)
fungerende nestleder

Dokumentet er elektronisk godkjent